

ROZPORZĄDZENIE RADY (WE, EURATOM) NR 1605/2002

z dnia 25 czerwca 2002 r.

**w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do
budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich**

SPIS TREŚCI

CZĘŚĆ 1	POSTANOWIENIA WSPÓLNE .....
TYTUŁ I	ZAKRES .....
TYTUŁ II	ZASADY BUDŻETOWE .....
Rozdział 1	Zasady jednolitości i rzetelności budżetowej .....
Rozdział 2	Zasada jednoroczności .....
Rozdział 3	Zasada równowagi .....
Rozdział 4	Zasada jednostki rozliczeniowej .....
Rozdział 5	Zasada uniwersalności .....
Rozdział 6	Zasada specyfikacji .....
Rozdział 7	Zasada należytego zarządzania finansami .....
Rozdział 8	Zasada przejrzystości .....
TYTUŁ III	OPRACOWANIE I STRUKTURA BUDŻETU .....
Rozdział 1	Opracowanie budżetu .....
Rozdział 2	Struktura i prezentacja budżetu .....
TYTUŁ IV	WYKONANIE BUDŻETU .....
Rozdział 1	Postanowienia ogólne .....
Rozdział 2	Metody wykonania .....
Rozdział 3	Podmioty działające w sferze finansów .....
Sekcja 1	Zasada rozdzielenia obowiązków .....
Sekcja 2	Intendent .....
Sekcja 3	Księgowy .....
Sekcja 4	Administrator środków zaliczkowych .....
Rozdział 4	Odpowiedzialność podmiotów działających w sferze finansów .....
Sekcja 1	Zasady ogólne .....
Sekcja 2	Zasady mające zastosowanie do intendentów przez delegację i subdelegację ..
Sekcja 3	Zasady mające zastosowanie do księgowych i administratorów środków zaliczkowych .....
Rozdział 5	Operacje po stronie dochodów .....
Sekcja 1	Stawianie zasobów własnych do dyspozycji .....
Sekcja 2	Prognoza należności .....
Sekcja 3	Ustalanie należności .....
Sekcja 4	Zezwolenie na windykację należności .....
Sekcja 5	Windykacja .....
Rozdział 6	Operacje po stronie wydatków .....
Sekcja 1	Zaciąganie zobowiązań finansowych .....

▼ B

Sekcja 2	Stwierdzanie prawidłowości wydatków .....
Sekcja 3	Zatwierdzenie wydatków .....
Sekcja 4	Realizacja wydatków .....
Sekcja 5	Terminy operacji po stronie wydatków .....
Rozdział 7	Systemy informatyczne. .....
Rozdział 8	Audytor wewnętrzny. .....
TYTUŁ V	ZAMÓWIENIA. ....
Rozdział 1	Postanowienia ogólne. .....
Sekcja 1	Zakres i udzielanie zamówień .....
Sekcja 2	Ogłoszenie .....
Sekcja 3	Procedury przetargowe. ....
Sekcja 4	Gwarancje i kontrola. ....
Rozdział 2	Postanowienia mające zastosowanie do zamówień udzielanych przez instytucje wspólnotowe na własny rachunek. .....
TYTUŁ VI	DOTACJE .....
Rozdział 1	Zakres i formy dotacji .....
Rozdział 2	Zasady .....
Rozdział 3	Procedura przyznawania dotacji .....
Rozdział 4	Płatności i kontrola .....
Rozdział 5	Wykonanie. .....
TYTUŁ VII	PREZENTACJA SPRAWOZDAŃ I RACHUNKOWOŚĆ. ....
Rozdział 1	Prezentacja sprawozdań. .....
Rozdział 2	Informacje na temat wykonania budżetu. .....
Rozdział 3	Rachunkowość .....
Sekcja 1	Postanowienia wspólne .....
Sekcja 2	Konta ogólne .....
Sekcja 3	Konta budżetowe. ....
Rozdział 4	Spis inwentarza .....
TYTUŁ VIII	KONTROLA ZEWNĘTRZNA I UDZIELANIE ABSOLUTORIUM .....
Rozdział 1	Kontrola zewnętrzna .....
Rozdział 2	Absolutorium .....
CZĘŚĆ DRUGA	POSTANOWIENIA SZCZEGÓLNE .....
TYTUŁ I	EUROPEJSKI FUNDUSZ ROLNICZY GWARANCJI .....
TYTUŁ II	FUNDUSZE STRUKTURALNE, FUNDUSZ SPÓJNOŚCI, EUROPEJSKI FUNDUSZ RYBACKI I EUROPEJSKI FUNDUSZ ROLNY NA RZECZ ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH .....
TYTUŁ III	BADANIA .....
TYTUŁ IV	DZIAŁANIA ZEWNĘTRZNE .....
Rozdział 1	Postanowienia ogólne. .....
Rozdział 2	Realizacja działań. .....

▼B

Rozdział 3	Zamówienia .....
Rozdział 4	Dotacje .....
Rozdział 5	Kontrola rachunków .....
TYTUŁ V	URZĘDY EUROPEJSKIE .....
TYTUŁ VI	ŚRODKI ADMINISTRACYJNE .....
TYTUŁ VII	EKSPERCI .....
CZĘŚĆ TRZECIA	POSTANOWIENIA PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE .....
TYTUŁ I	PRZEPISY PRZEJŚCIOWE .....
TYTUŁ II	POSTANOWIENIA KOŃCOWE .....

▼ B

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 279,

uwzględniając Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, w szczególności jego art. 183,

uwzględniając wniosek Komisji ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego ⁽²⁾,

uwzględniając opinię Trybunału Obrachunkowego ⁽³⁾,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽⁴⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Rozporządzenie finansowe z dnia 21 grudnia 1977 r. mające zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich ⁽⁵⁾, kilkakrotnie ulegało istotnym zmianom, z tego względu, że znacznie zmieniły się okoliczności od czasu, gdy to rozporządzenie finansowe zostało przyjęte, w szczególności w wyniku perspektywy finansowej tworzącej ramy do rozwoju budżetu, wydarzeń w sferze struktury instytucjonalnej oraz szeregu poszerzeń. W celu uwzględnienia, w szczególności, wymogu uproszczenia w obszarze legislacji i administracji oraz wprowadzenia obostrzeń w zarządzaniu finansami wspólnotowymi, rozporządzenie finansowe z dnia 21 grudnia 1977 r. powinno zostać zmienione dla zachowania jasności.
- (2) Niniejsze rozporządzenie powinno ograniczać się do określenia ogólnych zasad i podstawowych reguł rządzących całym sektorem budżetowym, o którym mowa w Traktacie, natomiast przepisy wykonawcze powinny zostać przeniesione do rozporządzenia w sprawie zasad wykonania niniejszego rozporządzenia w celu stworzenia lepszej hierarchii zasad oraz większej przejrzystości rozporządzenia finansowego; z tego względu Komisja powinna być upoważniona do przyjmowania zasad wykonawczych.
- (3) Ustalenie i wykonanie budżetu powinno uwzględniać cztery podstawowe zasady prawa budżetowego (jednolitości, uniwersalności, specyfikacji, jednorocznosci) oraz zasady rzetelności budżetowej, równowagi, jednostki rozliczeniowej, należytego zarządzania finansami oraz przejrzystości.
- (4) Niniejsze rozporządzenie powinno umocnić te zasady, a wyjątki ograniczyć do minimum i poddać surowym warunkom.
- (5) W odniesieniu do zasady jednolitości, niniejsze rozporządzenie powinno określać, że ma ono również zastosowanie do wydatków operacyjnych odnoszących się do wdrażania postanowień Traktatu o Unii Europejskiej w sprawie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa oraz współpracy policyjnej i sądowej w sprawach karnych, w przypadku gdy wydatki te pokrywane są z budżetu; zasada jednolitości oraz rzetelności budżetowej oznacza, że całe dochody oraz wydatki Wspólnoty, a także Unii, jeżeli są pokrywane z budżetu, są ujmowane w budżecie.

⁽¹⁾ Dz.U. C 96 E z 27.3.2001, str. 1 i Dz.U. C 103 E z 30.4.2002, str. 292.

⁽²⁾ Dz.U. C 153 E z 27.6.2002, str. 236.

⁽³⁾ Dz.U. C 162 z 5.6.2001, str. 1 i Dz.U. C 92 z 17.4.2002, str. 1.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 260 z 17.9.2001, str. 42.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 356 z 31.12.1977, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE, EWWiS, Euratom) nr 762/2001 (Dz.U. L 111 z 20.4.2001, str. 1).

▼ B

- (6) W odniesieniu do zasady uniwersalności, praktyki spłaty płatności na rachunek oraz ponowne ich wykorzystanie powinny być zaprzestane; w niektórych przypadkach powinny one zostać zastąpione dochodami przeznaczonymi na określony cel oraz sposobami odtworzenia umorzonych środków przyznanych; zmiany te nie mają wpływu na specjalne zasady mające zastosowanie do Funduszy Strukturalnych.
- (7) W odniesieniu do zasady specyfikacji, instytucje powinny posiadać pewien stopień elastyczności w administrowaniu przesunięciami środków; niniejsze rozporządzenie powinno umożliwić zintegrowane przedstawienie alokacji środków finansowych i administracyjnych według celu; ► C1 procedury przesunięcia środków powinny również zostać zharmonizowane dla wszystkich pozostałych instytucji, aby transfery środków na wydatki personalne oraz środków na działalność były kwestią każdej z instytucji; ◀ w odniesieniu do przesunięcia środków dotyczących wydatków operacyjnych, Komisja może dokonać przesunięcia między rozdziałami w ramach jednego tytułu do wysokości ogółem nieprzekraczającej 10 % środków na rok budżetowy, które znajdują się w pozycji, z której dokonywane jest przesunięcie; władza budżetowa powinna mieć pozwolenie na utworzenie rezerw jedynie w dwóch przypadkach: jeżeli nie ma podstawowego aktu lub jeśli nie ma pewności, że przyznane środki są odpowiednie.
- (8) W odniesieniu do zasady jednoroczności, rozróżnienie między zróżnicowanymi i niezróżnicowanymi środkami powinno zostać zachowane; decyzje odnośnie do przeniesienia zobowiązań oraz środków budżetowych na pokrycie zobowiązań powinny być podejmowane przez każdą z instytucji; dodatkowe okresy powinny być ograniczone wyłącznie do przypadków, gdy okaże się to absolutnie niezbędne, a mianowicie do płatności EFOR.
- (9) Zasada równowagi stanowi podstawową regułę budżetową; w związku z tym, powinno zostać podkreślone, że uciekanie do pożyczek nie jest zgodne z systemem własnych zasobów Wspólnoty; jednakże zasada równowagi nie utrudnia operacji zaciągania i udzielania pożyczek gwarantowanych przez budżet ogólny Unii.
- (10) Zgodnie z artykułem 277 akapit pierwszy Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską oraz artykułem 181 akapit pierwszy Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, powinna zostać ustalona jednostka rozliczeniowa, w której ustanawiany jest budżet, oraz która jest również wykorzystywana do celów wykonywania oraz przedstawienia sprawozdań.
- (11) Zasada należytego zarządzania finansami powinna zostać określona poprzez odniesienie do zasad gospodarki, efektywności i skuteczności, a także zgodność z zasadami sprawdzonymi dzięki wskaźnikom wydajności ustanowionym dla działalności i mierzalnych w taki sposób, aby można było ocenić wyniki; instytucje powinny przeprowadzać ocenę *ex ante* i *ex post*, zgodnie z wytycznymi ustalonymi przez Komisję.
- (12) Wreszcie, w odniesieniu do zasady przejrzystości, należy poprawić informacje na temat wykonania budżetu oraz rachunków; powinien zostać również ustalony ściśle nieprzekraczalny termin dla opublikowania budżetu, bez uszczerbku dla tymczasowego opublikowania przez Komisję między stwierdzeniem ostatecznego przyjęcia przez Przewodniczącego Parlamentu Europejskiego oraz opublikowaniem w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*. Możliwość rezerwy ujemnej ma również zostać zachowana.
- (13) W odniesieniu do ustanowienia i przedstawienia budżetu, obecne przepisy powinny zostać zharmonizowane i uproszczone poprzez

▼B

wylączenie rozróżnienia, które nie posiada praktycznego wpływu, między budżetami uzupełniającymi i korygującymi.

- (14) Dział budżetu dotyczący Komisji powinien przedstawiać środki i zasoby według celu, czyli sporządzanie budżetu według działalności, w celu wzmocnienia przejrzystości zarządzania budżetem w odniesieniu do celów należytego zarządzania finansami, w szczególności do efektywności i skuteczności.
- (15) Instytucje powinny mieć możliwość elastycznego zarządzania ustawowymi etatami w odniesieniu do tego, co zostało zatwierdzone w budżecie, szczególnie z tego względu, że obecnie w zarządzaniu kładzie się nacisk na wyniki, a nie na środki; jednakże swoboda nadal będzie ograniczona przez podwójny limit środków na dany rok budżetowy oraz całkowitą liczbę przeznaczonych etatów, a ponadto nie będzie swobody w odniesieniu do stanowisk szerebla A 1, A 2 i A 3.
- (16) W odniesieniu do wykonania budżetu, powinno mieć miejsce wyjaśnienie różnych możliwych metod wykonania budżetu, albo na płaszczyźnie scentralizowanej przez Komisję, albo na płaszczyźnie wspólnej z Państwami Członkowskimi lub też na płaszczyźnie zdecentralizowanej wraz z państwami trzecimi otrzymującymi zewnętrzną pomoc lub wspólnie z organizacjami międzynarodowymi; powinna być możliwa realizacja zcentralizowanego zarządzania albo bezpośrednio przez służby Komisji albo też pośrednio poprzez przekazanie uprawnień organom regulowanym przez prawo wspólnotowe lub przez krajowe prawo publiczne; metody wykonania powinny gwarantować przestrzeganie procedur ochraniających środki wspólnotowe, niezależnie od podmiotu odpowiedzialnego za całość lub część tego wykonania, a także muszą stwierdzać, że ostateczna odpowiedzialność za wykonanie budżetu należy do Komisji zgodnie z art. 274 Traktatu.
- (17) Z uwagi na to, że Komisja jest odpowiedzialna za wykonanie budżetu, nie może przekazywać żadnych zadań władzy publicznej pociągających za sobą wykorzystanie uprawnień uznaniowych; niniejsze rozporządzenie powinno potwierdzić tę zasadę oraz określić zakres zadań, które mogą zostać przekazane; powinno również zostać stwierdzone, że organy sektora prywatnego, takie które nie posiadają misji służby publicznej, pod określonymi warunkami, nie powinny móc podejmować żadnych środków wykonania budżetu, a jedynie świadczyć specjalistyczne usługi techniczne lub administracyjne, bądź też wykonywać zadania przygotowawcze lub pomocnicze.
- (18) Dla zachowania zgodności z zasadami przejrzystości oraz należytego zarządzania finansami, organy sektora publicznego lub organy spełniające misję służby publicznej, którym przekazano zadania wykonawcze w imieniu Komisji, powinny posiadać przejrzyste procedury udzielania zamówień publicznych, skuteczne wewnętrzne środki kontroli, system przedstawiania rachunków oddzielony od ich innej działalności oraz zewnętrzną kontrolę.
- (19) Zgodnie z artykułem 279 litera c) Traktatu, niniejsze rozporządzenie określa uprawnienia i obowiązki intendentów, księgowych oraz audytorów wewnętrznych.

Intendenci są w pełni odpowiedzialni za wszelkie operacje po stronie dochodów i wydatków, wykonywane pod ich nadzorem, a także odpowiadają za swoje działania, w miarę potrzeby, także w ramach postępowania dyscyplinarnego; upoważnienie to powinno być wzmocnione poprzez usunięcie poprzedzających scentralizowanych kontroli, w szczególności zakończenie wcześniejszego zatwierdzenia operacji po stronie dochodów i wydatków przez kontrolera finansowego oraz sprawdzenie przez księgowego, czy płatność stanowi ważną spłatę.

▼ B

Księgowy jest nadal odpowiedzialny za właściwą realizację płatności, ściąganie dochodów i windykację należności; osoba ta zarządza finansami, prowadzi księgowość oraz jest odpowiedzialna za sporządzanie sprawozdania finansowego instytucji.

Audytor wewnętrzny pełni swoje obowiązki zgodnie z międzynarodowymi standardami kontroli; jego zadanie polega na weryfikacji sprawności funkcjonowania systemu zarządzania i kontroli wprowadzonego przez intendenta.

Audytor wewnętrzny nie jest włączony w operacje finansowe oraz nie sprawuje kontroli nad tymi operacjami przed decyzją intendenta; intendent powinien przyjąć pełną odpowiedzialność za te decyzje.

- (20) Odpowiedzialność intendentów, księgowych i administratorów środków zaliczkowych nie różni się od odpowiedzialności, jakiej podlegają inni urzędnicy i pracownicy, w ramach regulaminu pracowniczego urzędników Wspólnot Europejskich oraz warunków zatrudnienia innych pracowników Wspólnot Europejskich, z drugiej strony, niektóre postanowienia szczególne określające przypadki niewłaściwego postępowania księgowych oraz administratorów środków zaliczkowych, z uwagi na szczególnie charakter ich obowiązków, powinny zostać zachowane; nie będą już więcej upoważnieni do żadnych specjalnych dodatków ani ubezpieczenia; ponadto, odpowiedzialność intendenta powinna zostać wyjaśniona; w przypadkach nie związanych z nadużyciem finansowym, w celu zapewnienia niezbędnej wiedzy właściwemu organowi do powołania, każda instytucja powoła wyspecjalizowany zespół do spraw nieprawidłowości finansowych, który ustali, czy miała miejsce nieprawidłowość, z uwagi na którą urzędnik lub inny pracownik mógłby podlegać postępowaniu dyscyplinarnemu lub konieczności uiszczenia odszkodowania, oraz, jeżeli zespół wykryje problemy w systemie, karze złożenia skargi do intendenta lub audytora wewnętrznego; jednakże w przypadkach nadużyć finansowych, niniejsze rozporządzenie powinno odnosić się do obowiązujących przepisów w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich oraz zwalczanie korupcji urzędników Wspólnot Europejskich lub urzędników Państw Członkowskich Unii Europejskiej.
- (21) Pojęcia budżetowego i prawnego zaangażowania wydatków oraz warunki ich stosowania powinny zostać określone; w celu ograniczenia wartości zobowiązań nieaktywnych, okres w którym indywidualne zobowiązania prawne mogą być dokonane na podstawie ogólnych zobowiązań budżetowych, powinien zostać ograniczony; ponadto, przepisy dotyczące umarzania środków muszą się odnosić do indywidualnych zobowiązań, które nie spowodowały powstania żadnych płatności w okresie trzech lat.
- (22) Niniejsze rozporządzenie powinno określić typologię płatności, które mogą być dokonane przez intendentów; takie płatności muszą być dokonywane głównie jako funkcja skuteczności działania oraz wyników, jakie z nich płyną.
- dosyć niejasne pojęcia zaliczki i wpłaty na rachunek powinny zostać usunięte; płatności powinno się dokonywać w postaci płatności finansowych z góry, płatności zaliczkowych oraz płatności końcowego balansu, gdy cała kwota nie jest płacona w jednej racie.
- (23) Niniejsze rozporządzenie powinno określać, że operacje stwierdzenia prawidłowości, zatwierdzenia i płatności muszą być ukończone do czasu, który zostanie ustalony w zasadach wykonawczych oraz że w przypadku niedotrzymania tego terminu, wierzyciele będą mieli prawo do odsetek za zwłokę, które będą pokryte z budżetu.

▼ B

- (24) W odniesieniu do udzielania zamówień publicznych przez instytucje wspólnotowe na ich własny rachunek, powinno się przygotować przepisy dotyczące zasad zawartych w dyrektywach Parlamentu Europejskiego i Rady koordynujących procedury ubiegania się o udzielenie zamówienia na roboty publiczne, usługi i dostawy: zasady mające zastosowanie do umów zawartych w imieniu stron trzecich powinny również być zgodne z zasadami przyjętymi w tych dyrektywach.
- (25) W celu zapobieżenia nieprawidłowościom, zwalczania nadużyć finansowych oraz korupcji, a także wsparcia prawidłowego i skutecznego zarządzania, kandydaci lub oferenci, którzy są winni takich działań lub posiadają sprzeczne interesy, powinni zostać wyłączeni z procedury udzielenia zamówień.
- (26) Ze względu na przejrzystość, kandydaci lub oferenci powinni zostać powiadomieni o właściwym sposobie udzielania zamówień publicznych.
- (27) W ramach procesu upoważniania intendentów, powinno się zrezygnować z wcześniejszej kontroli dokonywanej przez Komitet Doradczy ds. zamówień publicznych i umów.
- (28) W odniesieniu do dotacji, powinno się stworzyć ramy przyznawania i monitorowania dotacji wspólnotowych wraz z postanowieniami szczególnymi dotyczącymi realizacji zasad przejrzystości, równości traktowania, współfinansowania, zakazu przyznawania z mocą wsteczną oraz kontroli.
- (29) W celu uniknięcia jakiegokolwiek kumulacji, nie powinno być możliwe dwukrotne udzielenie dotacji na finansowanie tego samego działania ► **C1** ani też wydatków na działalność w tym samym roku. ◀
- (30) W podobny sposób do zasad dotyczących udzielania zamówień publicznych, powinny zostać ustanowione podstawy wyłączenia niektórych stron z procedury udzielania dotacji w celu umożliwienia instytucjom korzystania z właściwych środków zwalczania nadużyć finansowych i korupcji.
- (31) W celu zapewnienia przejrzystości oraz przestrzegania praw i obowiązków zarówno instytucji jak i beneficjenta, przyznanie dotacji powinno podlegać pisemnej umowie.
- (32) W odniesieniu do księgowości oraz przedstawiania rachunków, należy stwierdzić, że rachunki składają się z rachunków ogólnych oraz rachunków budżetowych; należy dodać, że rachunki ogólne są oparte na systemie rozliczania przyszłych okresów, natomiast rachunki budżetowe są przeznaczone do sporządzania rachunku budżetowego wyniku oraz sprawozdań z wykonania budżetu.
- (33) Zasady, na których oparte są rachunki ogólne oraz na których przygotowywane są sprawozdania finansowe powinny zostać określone poprzez odniesienie do przyjętych w skali międzynarodowej podstawowych zasad rachunkowości oraz dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rocznych sprawozdań finansowych niektórych typów spółek, w przypadku gdy są odpowiednio w kontekście służby publicznej.
- (34) Przepisy dotyczące dostarczenia informacji w sprawie wykonania budżetu powinny zostać zmienione w celu uzupełnienia tych informacji o wykorzystaniu przeniesionych środków, ponownie postawionych do dyspozycji i wykorzystanych oraz o różne organy prawa wspólnotowego, w celu poprawy ustaleń dotyczących przekazywania miesięcznych danych liczbowych oraz sprawozdania z wykonania, które będą trzy razy do roku przesyłane władzy budżetowej.

▼B

- (35) Metody rachunkowości stosowane przez instytucje powinny zostać zharmonizowane a, w tym obszarze, księgowy Komisji powinien mieć prawo podjęcia inicjatywy.
- (36) Należy stwierdzić, że wykorzystanie skomputeryzowanych systemów zarządzania finansami nie powinno w żaden sposób ograniczać praw Trybunału Obrachunkowego do dostępu do dokumentów towarzyszących.
- (37) W odniesieniu do kontroli i udzielania absolutorium, mimo że Komisja jest w pełni odpowiedzialna za wykonanie budżetu, istotność zarządzania wspólnie z Państwami Członkowskimi wymaga ich współpracy w procedurze kontroli przeprowadzanej przez Trybunał Obrachunkowy oraz udzielenia absolutorium ze strony władzy budżetowej.
- (38) W celu zapewnienia optymalnych warunków dla przedstawienia rachunków oraz dla procedury udzielenia absolutorium, należy zmienić harmonogram poprzedzający udzielenie absolutorium.
- (39) Komisja powinna przedłożyć Parlamentowi Europejskiemu, na żądanie Parlamentu, wszelkie informacje potrzebne do sprawnego zastosowania procedury udzielenia absolutorium na dany rok budżetowy, zgodnie z art. 276 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską.
- (40) Przepisy szczegółowe powinno się ustanowić dla niektórych polityk wspólnotowych; takie przepisy powinny być zgodne z podstawowymi zasadami niniejszego rozporządzenia.
- (41) Wydaje się konieczne stworzenie przepisów odnośnie do możliwości zaciągnięcia zobowiązań z góry z tytułu EFOGR oraz środków administracyjnych począwszy od dnia 15 listopada roku poprzedzającego dany rok budżetowy.
- (42) W odniesieniu do Funduszy Strukturalnych przepis dotyczący spłaty płatności na rachunek oraz ponownego postawienia środków do dyspozycji, znajdujący się w deklaracji Komisji załączonej do rozporządzenia Rady (WE) nr 1260/1999 z dnia 21 czerwca 1999 r. ustanawiającego przepisy ogólne w sprawie funduszy strukturalnych⁽¹⁾, ostatnio zmienionego rozporządzeniem (WE) nr 1447/2001⁽²⁾, powinien zostać zachowany.
- (43) W odniesieniu do badań, przedstawienie budżetu powinno zostać zharmonizowane z przepisami dotyczącymi sporządzania budżetu w podziale na różne typy działalności, przy zachowaniu elastyczności zarządzania, którą obecnie posiada Wspólny Ośrodek Badań (JRC).
- (44) W odniesieniu do zewnętrznego działania, powinno się zezwolić na decentralizację zarządzania zewnętrzną pomocą, pod warunkiem udzielenia Komisji gwarancji należytego zarządzania finansami oraz pod warunkiem odpowiedzialności państwa będącego beneficjentem wobec Komisji za środki wypłacone na jego rzecz.
- (45) Umowy o finansowanie oraz umowy podpisane z państwem będącym beneficjentem lub krajowym, wspólnotowym lub międzynarodowym organem sektora publicznego lub też osobami fizycznymi lub prawnymi podlegającymi prawu prywatnemu muszą uwzględniać ogólne zasady udzielania zamówień ustanowione w tytule V pierwszej części oraz tytule IV drugiej części niniejszego rozporządzenia w odniesieniu do działań zewnętrznych.
- (46) Powinno się załączyć specjalny tytuł zawierający przepisy ogólne dotyczące zarządzania urzędami europejskimi.

⁽¹⁾ Dz.U. L 161 z 26.6.1999, str. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 198 z 21.7.2001, str. 1.

▼B

- (47) Oddzielny tytuł powinien również zawierać specjalne zasady mające zastosowanie do środków administracyjnych; powinno się również przewidzieć przepisy umożliwiające obydwu działom władzy budżetowej wydanie w odpowiednim czasie opinii na temat projektów budowlanych mogących mieć istotne następstwa finansowe dla budżetu.
- (48) Zmiana harmonogramu konsolidacji sprawozdań instytucji powinna zostać odłożona do roku budżetowego 2005 w celu zapewnienia czasu niezbędnego do przygotowania odpowiednich procedur wewnętrznych.
- (49) Odpowiednie ramy, dopasowane do szczególnych potrzeb zarządzania, powinny zostać przewidziane dla zasad finansowych mających zastosowanie do organów powołanych przez Wspólnoty i posiadających osobowość prawną, które otrzymują subsydia z budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich; jednocześnie, nie naruszając w żaden sposób integralnej autonomii potrzebnej tym organom do wykonywania swoich zadań, treść zasad regulujących niektóre kwestie, w szczególności absolutorium oraz rachunkowość, powinna zostać dostosowana; audytor wewnętrzny Komisji będzie wykonywał te same uprawnienia względem tych organów co względem służb Komisji; zasady finansowe właściwe dla tych organów będą musiały zostać odpowiednio przystosowane w taki sposób, aby były zgodne z niniejszym rozporządzeniem finansowym; odpowiednio Komisja powinna zostać upoważniona do przygotowania wzoru rozporządzenia finansowego, od którego organy wspólnotowe mogłyby odstąpić jedynie za zgodą Komisji,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

CZEŚĆ PIERWSZA
POSTANOWIENIA WSPÓLNE

TYTUŁ I

ZAKRES

Artykuł 1

▼M1

Niniejsze rozporządzenie ustanawia zasady regulujące uchwalanie i wykonywanie budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich, zwanego dalej „budżetem”, oraz prezentację i kontrolę sprawozdań.

▼B

Do celów niniejszego rozporządzenia, Komitet Ekonomiczno-Społeczny, Komitet Regionów, Rzecznika Praw Obywatelskich oraz Europejskiego Pełnomocnika ds. ochrony danych traktuje się jako instytucje wspólnotowe.

Artykuł 2

Jakiegokolwiek postanowienia dotyczące realizacji dochodów i wydatków budżetowych, zawarte w innym dokumencie prawotwórczym muszą być zgodne z zasadami budżetowymi wymienionymi w tytule II.

▼ **B**

TYTUŁ II
ZASADY BUDŻETOWE

▼ **M1**

Artykuł 3

Budżet uchwała się i wykonuje zgodnie z zasadami jednolitości, rzetelności budżetowej, jednoroczności, równowagi, jednostki rozliczeniowej, uniwersalności, specyfikacji, należytego zarządzania finansami, która wymaga efektywnej i skutecznej kontroli wewnętrznej, oraz zasadą przejrzystości, określonymi w niniejszym rozporządzeniu.

▼ **B**

ROZDZIAŁ 1

Zasady jednolitości i rzetelności budżetowej

Artykuł 4

1. Budżet jest instrumentem, który, dla każdego roku budżetowego, przewiduje i zatwierdza wszelkie dochody i wydatki uznane za niezbędne dla Wspólnoty Europejskiej oraz Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej.
2. Dochody i wydatki Wspólnot obejmują:
  - a) dochody i wydatki Wspólnoty Europejskiej, łącznie z wydatkami administracyjnymi nałożonymi na instytucje postanowieniami Traktatu o Unii Europejskiej, odnoszącymi się do wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa oraz współpracy policyjnej i sądowej w sprawach karnych, a także łącznie z wydatkami operacyjnymi poniesionymi przy wykonywaniu tych postanowień, jeżeli są one pokrywane z budżetu;
  - b) wydatki i dochody Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej.
3. Budżet wykazuje zabezpieczenia na operacje udzielania i zaciągania kredytów podjęte przez Wspólnoty oraz płatności na rzecz funduszu gwarancyjnego z tytułu działań zewnętrznych.

Artykuł 5

1. Z zastrzeżeniem art. 74, nie realizuje się żadnych dochodów ani też żadnych wydatków, jeżeli nie zostały wprowadzone do odpowiedniej pozycji budżetu.
2. Nie można zaciągać zobowiązań ani zatwierdzać jakichkolwiek wydatków ponad środki zatwierdzone.
3. Środki mogą nie zostać ujęte w budżecie jeżeli nie są przeznaczone dla pozycji wydatków uznanej za niezbędną.

▼ **M1**

4. Z zastrzeżeniem art. 5a, 18 i 74, odsetki uzyskane ze środków finansowych będących własnością Wspólnot są ujmowane w budżecie jako dochody różne.

Artykuł 5a

1. Odsetki narosłe z tytułu kwot finansowania z góry przypisywane są do danego programu lub działania i odejmowane od płatności salda kwot należnych beneficjentowi.

Rozporządzenie ustanawiające zasady wykonania niniejszego rozporządzenia, zwane dalej „zasadami wykonawczymi”, określa przypadki,

▼M1

w których właściwy intendent corocznie dokonuje, w drodze wyjątku, windykacji takich odsetek. Odsetki te ujmowane są w budżecie jako dochody różne.

2. Odsetki nie są należne Wspólnotom w przypadku:
  - a) finansowania z góry niestanowiącego znaczącej kwoty zgodnie z zasadami wykonawczymi;
  - b) finansowania z góry wypłacanego na mocy zamówienia publicznego w rozumieniu art. 88;
  - c) finansowania z góry na rzecz państwa członkowskiego;
  - d) finansowania z góry wypłacanego w ramach pomocy przedakcesyjnej;
  - e) zaliczek wypłacanych członkom instytucji i personelowi zgodnie z regulaminem pracowniczym urzędników Wspólnot Europejskich oraz warunkami zatrudnienia innych pracowników Wspólnot Europejskich, zwanych dalej „regulaminem pracowniczym”;
  - f) finansowania z góry wypłacanego w ramach wspólnego zarządzania, o którym mowa w art. 53 ust. 1 lit. c).

▼B*ROZDZIAŁ 2**Zasada jednoroczności**Artykuł 6*

Środki przewidziane w budżecie są zatwierdzane na okres jednego roku budżetowego, który trwa od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia.

Artykuł 7

1. Budżet zawiera środki zróżnicowane, na które składają się środki na pokrycie zobowiązań oraz środki na pokrycie płatności, a także środki niezróżnicowane.
2. Środki na pokrycie zobowiązań pokrywają łączną kwotę wydatków z tytułu zobowiązań prawnych zaciągniętych na bieżący rok budżetowy, z zastrzeżeniem art. 77 ust. 2 i art. 166 ust. 2.
3. Środki na pokrycie płatności pokrywają wydatki wynikające ze zobowiązań prawnych zaciągniętych w bieżącym roku budżetowym i/ lub w poprzednich latach budżetowych.
4. Ustępy 1 i 2 pozostają bez uszczerbku dla postanowień szczególnych zawartych w tytułach I, IV i VI części drugiej. Nie stanowią one przeszkody dla środków zaangażowanych globalnie ani też dla zobowiązań budżetowych dokonywanych w rocznych ratach.

Artykuł 8

1. Dochody danego roku budżetowego ujmuje się w księgach rachunkowych danego roku budżetowego na podstawie kwot ściągniętych podczas tego roku budżetowego. Jednakże zasoby własne za miesiąc styczeń następnego roku budżetowego mogą być wypłacone z góry na mocy rozporządzenia Rady w sprawie wykonania decyzji odnośnie do systemu zasobów własnych Wspólnoty.
2. Zapisy w odniesieniu do zasobów własnych z podatku od wartości dodanej, środków dodatkowych opartych na PKB oraz jakichkolwiek wkładów finansowych można skorygować zgodnie z rozporządzeniem określonym w ust. 1.

▼B

3. Środki zatwierdzone na dany rok budżetowy mogą zostać wykorzystane jedynie do pokrycia zobowiązań zaciągniętych i opłaconych w tym roku budżetowym oraz do pokrycia zobowiązań zaciągniętych w poprzednich latach budżetowych.
4. Zobowiązania ujmuje się w księgach rachunkowych na podstawie zobowiązań prawnych zaciągniętych do dnia 31 grudnia, z uwzględnieniem zobowiązań globalnych, o których mowa w art. 77 ust. 2 oraz umów o finansowanie, o których mowa w art. 166 ust. 2, które ujmuje się w księgach rachunkowych na podstawie zobowiązań budżetowych do dnia 31 grudnia.
5. Płatności ujmuje się w księgach rachunkowych danego roku budżetowego na podstawie płatności dokonanych przez księgowego najpóźniej do dnia 31 grudnia tego roku.
6. Na zasadzie odstępstwa od akapitów 3–5, wydatki Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (EFOGR) ujmuje się w księgach rachunkowych za dany rok budżetowy zgodnie z zasadami ustanowionymi w tytule I drugiej części.

Artykuł 9

1. Środki przyznane, które nie zostały wykorzystane do końca roku budżetowego, na który zostały przewidziane, wygasają.

Jednakże mogą zostać przeniesione na następny rok budżetowy, wyłącznie na mocy decyzji podjętej przez zainteresowaną instytucję najpóźniej do dnia 15 lutego, zgodnie z ust. 2 i 3 lub zostać automatycznie przeniesione zgodnie z ust. 4.

► **C1** 2. Środki zróżnicowane na pokrycie zobowiązań oraz środki niezróżnicowane, które nie zostały zaangażowane, ◀ pod koniec roku budżetowego mogą zostać przeniesione w odniesieniu do:

- a) kwot odnoszących się do środków na pokrycie zobowiązań, co do których zakończono większość wstępnych etapów procedury angażowania do dnia 31 grudnia. Środki te mogą wówczas zostać zaangażowane do dnia 31 marca następnego roku;
- b) kwot, które są niezbędne, w przypadku gdy władza prawodawcza przyjęła akt podstawowy w ostatnim kwartale roku budżetowego, a Komisja nie zdołała zaangażować środków zapewnionych na ten cel do dnia 31 grudnia.

3. ► **M1** Środki na płatności ◀ mogą zostać przeniesione w odniesieniu do kwot potrzebnych do pokrycia istniejących zobowiązań lub przeniesionych środków na pokrycie zobowiązań, gdy środki przewidziane w odpowiednich pozycjach budżetu na następny rok budżetowy nie pokrywają potrzeb. Zainteresowana instytucja najpierw wykorzystuje środki zatwierdzone na bieżący rok budżetowy i nie wykorzystuje przeniesionych środków do czasu wykorzystania tych pierwszych.

4. Środki niezróżnicowane odpowiadające należycie zaciągniętym zobowiązaniom pod koniec roku budżetowego są automatycznie przenoszone jedynie na następny rok budżetowy.

5. Zainteresowana instytucja powiadomi Parlament Europejski i Radę (zwane dalej „władzą budżetową”) najpóźniej do dnia 15 marca o decyzji w sprawie przeniesienia, którą podjęła i określi, dla każdej pozycji budżetu, jakie kryteria określone w ust. 2 i 3 zastosowano dla każdego przeniesienia.

6. Nie można przenosić środków umieszczonych w rezerwie i środków na wydatki personalne.

▼B*Artykuł 10*

Dochody nie wykorzystane i środki postawione do dyspozycji na dzień 31 grudnia wynikające z dochodów przeznaczonych na określony cel, o których mowa w art. 18, podlegają automatycznemu przeniesieniu. Środki postawione do dyspozycji odpowiadające przeniesionym dochodom przeznaczonym na określony cel muszą być wykorzystane w pierwszej kolejności.

Artykuł 11

Bez uszczerbku dla przepisów ►**M1** art. 157 i 160a ◀, w przypadku gdy kwoty są umarzone w wyniku całkowitego lub częściowego braku realizacji działań, na które zostały przeznaczone, w jakimkolwiek roku budżetowym następującym po tym roku, w którym środki zostały określone w budżecie, środki, o których mowa, wygasają.

Artykuł 12

Środki przewidziane w budżecie mogą zostać zaangażowane z mocą od dnia 1 stycznia, jak tylko budżet zostanie ostatecznie przyjęty, z zastrzeżeniem odmiennych przepisów tytułu I oraz tytułu VI drugiej części.

Artykuł 13

1. Jeżeli budżet nie zostanie ostatecznie przyjęty na początku roku budżetowego, artykuł 273 akapit pierwszy Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską oraz artykuł 178 akapit pierwszy Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej stosuje się do zaciągania zobowiązań i dokonywania wydatków, których umieszczenie było możliwe w określonej pozycji budżetu jako część wykonania należycie przyjętego ostatniego budżetu.

2. Zobowiązania można zaciągnąć w każdym rozdziale do wysokości jednej czwartej całości środków ujętych w tym rozdziale, za poprzedni rok budżetowy, powiększonych o jedną dwunastą za każdy miniony miesiąc.

Płatności można dokonywać w ramach każdego rozdziału do wysokości jednej dwunastej całości środków ujętych w tym rozdziale za poprzedni rok budżetowy.

Nie można przekroczyć limitu środków przewidzianych w przygotowywanym projekcie budżetu.

3. Jeżeli ciągłość działania oraz potrzeby administracyjne Wspólnot tego wymagają:

- a) Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną, na żądanie Komisji, po konsultacji z Parlamentem Europejskim, może równocześnie zatwierdzić dwie lub więcej części środków tymczasowych dotyczących zarówno zobowiązań jak i płatności, poza tymi, które zostały automatycznie postawione do dyspozycji, na podstawie ust. 1 i 2;
- b) w odniesieniu do wydatków innych niż obowiązkowo wynikające z Traktatów lub aktów zgodnie z nimi przyjętych, stosuje się artykuł 273 akapit trzeci Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską oraz artykuł 178 akapit trzeci Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej.

Dodatkowe dwunaste części zatwierdza się w całości i nie poddaje podziałowi.

4. Jeżeli dla danego rozdziału zatwierdzenie dwóch lub większej liczby dwunastych części środków tymczasowych przyznanych

▼B

w okolicznościach i zgodnie z procedurami przewidzianymi w ust. 3 nie umożliwia pokrycia wydatków, które są niezbędne dla zapobieżenia przerwania ciągłości działalności Wspólnot w obszarze objętym tym rozdziałem, można w drodze wyjątku zatwierdzić przekroczenie łącznej sumy środków ujętych w odpowiednim rozdziale budżetu na rok poprzedni. Władza budżetowa działa zgodnie z procedurami przewidzianymi w ust. 3. Jednakże łączna suma środków przyznanych w budżecie na rok poprzedni nie może w żadnym wypadku zostać przekroczona.

*ROZDZIAŁ 3**Zasada równowagi**Artykuł 14*

1. Dochody budżetowe oraz środki na pokrycie płatności muszą znajdować się w równowadze.
2. Bez uszczerbku dla przepisów art. 46 ust. 1 i 4, Wspólnota Europejska oraz Europejska Wspólnota Energii Atomowej, a także organy utworzone przez Wspólnoty, o których mowa w art. 185, nie mogą zaciągać pożyczek.

Artykuł 15

1. Saldo z każdego roku budżetowego ujmuje się w budżecie na następny rok budżetowy jako dochody w przypadku nadwyżki, lub jako środki na pokrycie płatności w przypadku deficytu.
2. Preliminarze tych dochodów lub środków na pokrycie płatności ujmuje się w budżecie podczas trwania procedury budżetowej oraz w liście w sprawie poprawek przedłożonym na podstawie art. 34. Powinny zostać przygotowane zgodnie z rozporządzeniem Rady w sprawie wykonania decyzji odnośnie do systemu zasobów własnych Wspólnot.
3. Po przedstawieniu rozliczeń za każdy rok budżetowy, jakkolwiek rozbieżność w stosunku do preliminarza ujmuje się w budżecie na następny rok budżetowy w formie budżetu korygującego poświęconego jedynie tej rozbieżności. W takim przypadku wstępny projekt budżetu korygującego musi zostać przedstawiony przez Komisję w ciągu 15 dni następujących po przedłożeniu rozliczeń tymczasowych.

*ROZDZIAŁ 4**Zasada jednostki rozliczeniowej**Artykuł 16*

Budżet sporządza się i wykonuje w EUR, a także rozliczenia przedstawia się w EUR.

▼M1

Jednakże do celów przepływu środków pieniężnych, o których mowa w art. 61, księgowy i, w przypadku kont zaliczkowych, administratorzy środków zaliczkowych, oraz – dla potrzeb zarządzania administracyjnego służbami zewnętrznymi Komisji – właściwy intendent są upoważnieni do przeprowadzenia operacji w walutach krajowych, jak to określono w zasadach wykonawczych.

▼ **B**

ROZDZIAŁ 5

*Zasada uniwersalności**Artykuł 17*

Z zastrzeżeniem art. 18, suma dochodów pokrywa środki na pokrycie płatności. Wszystkie dochody i wydatki uwzględnia się w pełnej wysokości bez dokonywania jakichkolwiek korekt między nimi, z zastrzeżeniem art. 20.

Artykuł 18

1. ► **M1** Bez uszczerbku dla art. 160 ust. 1a i art. 161 ust. 2 do finansowania poszczególnych pozycji wydatków wykorzystuje się następujące pozycje dochodów: ◀

a) wkłady finansowe Państw Członkowskich na rzecz niektórych programów badawczych na podstawie rozporządzenia Rady w sprawie wykonania decyzji dotyczącej systemu zasobów własnych Wspólnot;

▼ **M1**

aa) wkłady finansowe państw członkowskich oraz innych państw-darczyńców, w tym w obu przypadkach również ich agencji publicznych i parapublicznych, lub organizacji międzynarodowych na rzecz niektórych finansowanych przez Wspólnotę i zarządzanych w ich imieniu przez Komisję projektów lub programów pomocy zewnętrznej na podstawie właściwego aktu podstawowego;

▼ **B**

b) odsetki z lokat i grzywny, o których mowa w rozporządzeniu w sprawie przyspieszenia i wyjaśnienia wykonania procedury nadmiernego deficytu;

c) dochody przeznaczone na określone cele, takie jak dochody z fundacji, subwencje, dary i zapisy, wraz z przeznaczonymi dochodami właściwymi dla każdej instytucji;

d) wkłady na potrzeby działalności wspólnotowej pochodzące od państw trzecich lub różnych organów;

e) dochody od osób trzecich z tytułu dostarczonych towarów, świadczonych usług lub prac wykonanych na ich życzenie;

▼ **M1**

ea) dochody ze sprzedaży pojazdów, sprzętu, instalacji, materiałów, aparatury naukowej i technicznej, w związku z ich wymianą lub złomowaniem, po całkowitym zamortyzowaniu ich wartości księgowej;

▼ **B**

f) dochody pochodzące ze zwrotów kwot wypłaconych omyłkowo;

g) wpływy z tytułu dostarczenia towarów, świadczenia usług i prac wykonanych na rzecz innych instytucji lub organów, w tym dokonanych przez takie instytucje czy organy zwrotów dodatków delegacyjnych, które zostały opłacone w ich imieniu;

h) wpłaty otrzymane z tytułu ubezpieczeń;

i) dochody z płatności związanych z najmem;

j) dochody ze sprzedaży publikacji i filmów, w tym zapisanych na nośnikach elektronicznych.

2. Mający zastosowanie akt podstawowy może również przeznaczyć dochody, które zapewnią na określone pozycje wydatków.

▼B

3. Budżet zawiera pozycje uwzględniające kategorie dochodów przeznaczonych na określony cel, o których mowa w ust. 1 i 2 oraz, wszędzie gdzie to możliwe, wskazuje ich kwotę.

Artykuł 19

1. Komisja może przyjąć jakiegokolwiek darowizny na rzecz Wspólnot, takie jak legaty, subwencje, dary i zapisy.

2. ►**M1** Akceptacja darowizny o wartości 50 000 EUR lub większej, która pociąga za sobą obciążenia finansowe, w tym koszty następcze, przekraczające 10 % wartości darowizny, podlega uzyskaniu zgody Parlamentu Europejskiego i Rady, które podejmą działanie w tej sprawie w terminie dwóch miesięcy od daty otrzymania wniosku od Komisji. ◀ Jeżeli w tym okresie nie zostanie zgłoszony żaden sprzeciw, Komisja podejmuje ostateczną decyzję w sprawie akceptacji przysporzenia.

Artykuł 20

1. Zasady wykonawcze mogą określać przypadki, w których pewne dochody można odpisać od faktur lub zleceń płatniczych, które następnie przekazuje się do wypłaty kwoty netto.

2. Koszty produktów lub usług dostarczonych do Wspólnot i zawierających podatki zwracane przez Państwa Członkowskie na mocy postanowień Protokołu w sprawie przywilejów i immunitetów Wspólnot Europejskich lub przez państwa trzecie na podstawie odpowiednich umów pokrywane są z budżetu w kwocie po odliczeniu podatku.

3. Możliwe jest dokonywanie korekt z tytułu różnic kursowych występujących przy wykonywaniu budżetu. Końcowy zysk lub stratę należy uwzględnić w bilansie rocznym.

*ROZDZIAŁ 6**Zasada specyfikacji**Artykuł 21*

Środki przeznaczane są na cele szczególne w ramach tytułów i rozdziałów. Rozdziały następnie dzielone są na artykuły i pozycje.

▼M1*Artykuł 22*

1. Każda instytucja inna niż Komisja może w ramach własnego działu budżetu dokonywać przesunięć środków:

- a) z jednego tytułu do drugiego – w granicach do 10 % środków przyznanych na dany rok określonych w linii budżetowej, z której dokonywane jest przesunięcie;
- b) z rozdziału do rozdziału oraz z artykułu do artykułu – bez ograniczeń.

2. Na trzy tygodnie przed dokonaniem przesunięć, o których mowa w ust. 1, instytucje powiadamiają władzę budżetową o swoich zamiarach. W przypadku należycie uzasadnionych powodów przedstawionych w tym terminie przez jedno z ramion władzy budżetowej stosuje się procedurę ustanowioną w art. 24.

3. Każda instytucja inna niż Komisja może zaproponować władzy budżetowej w ramach własnego działu budżetu dokonanie przesunięć

▼ M1

z jednego tytułu do drugiego przekraczających limit 10 % środków przyznanych na dany rok budżetowy w tej linii budżetowej, z której ma zostać dokonane przesunięcie. Do przesunięć tych stosuje się procedurę ustanowioną w art. 24.

4. Każda instytucja inna niż Komisja może w ramach własnego działu budżetu dokonywać przesunięć środków między artykułami bez uprzedniego powiadomienia o tym władzy budżetowej.

▼ B*Artykuł 23*

1. Komisja może, w ramach własnego działu budżetu:

a) przesunąć środki w ramach artykułów oraz między artykułami w ramach poszczególnych rozdziałów;

▼ M1

b) ► **C1** w odniesieniu do wydatków personalnych i na działalność ◀ – dokonywać przesunięć środków z jednego tytułu do drugiego w granicach do 10 % środków przyznanych na dany rok określonych w linii budżetowej, z której dokonywane jest przesunięcie, oraz w granicach do 30 % środków przyznanych na dany rok określonych w linii budżetowej, do której dokonywane jest przesunięcie;

▼ B

c) W odniesieniu do wydatków operacyjnych, dokonać przesunięcia środków między rozdziałami w ramach jednego tytułu, do wysokości ogółem nieprzekraczającej 10 % środków przyznanych na rok budżetowy, wykazanych w pozycji, z której dokonywane jest przesunięcie;

▼ M1

d) dokonywać przesunięć, natychmiast po przyjęciu aktu podstawowego zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu, z tytułu „środków tymczasowe”, o którym mowa w art. 43, jeżeli w momencie uchwalania budżetu dla danego działania nie istnieje jeszcze akt podstawowy.

Na trzy tygodnie przed dokonaniem przesunięć określonych w akapicie pierwszym lit. b) i c), Komisja powiadamia władzę budżetową o swojej decyzji. W przypadku należyście uzasadnionych powodów przedstawionych w tym trzytygodniowym terminie przez jedno z ramion władzy budżetowej, stosuje się procedurę ustanowioną w art. 24.

Jednakże w ostatnich dwóch miesiącach roku budżetowego Komisja może w sposób niezależny dokonywać przesunięć środków dotyczących wydatków na personel, personel zewnętrzny i innych pracowników z jednego do tytułu drugiego w granicach łącznie 5 % środków przyznanych na dany rok budżetowy. Komisja powiadamia władzę budżetową o decyzji w sprawie takich przesunięć w terminie dwóch tygodni od jej podjęcia.

W przypadku przesunięć określonych w akapicie pierwszym lit. d) Komisja powiadamia władzę budżetową o swojej decyzji w terminie dwóch tygodni od jej podjęcia.

▼ B

2. Komisja może zgłosić do władzy budżetowej, w ramach własnego działu budżetu, przesunięcia środków inne niż te określone w ► **M1** ust. 1. ◀

Artykuł 24

1. Władza budżetowa podejmuje decyzje w sprawie przesunięć środków, jak przewidziano w ust. 2–4, z zastrzeżeniem odmiennych przepisów tytułu I drugiej części.

▼ B

2. W przypadku wniosków w sprawie przesunięcia środków dotyczących wydatków koniecznych określonych w Traktatach lub aktach przyjętych na jego podstawie, Rada, po konsultacji z Parlamentem Europejskim, podejmuje decyzję kwalifikowaną większością głosów w ciągu sześciu tygodni, poza nagłymi przypadkami. Parlament Europejski przekazuje swoją opinię w takim czasie, aby umożliwić Radzie zapoznanie się z nią oraz podjęcie decyzji we wskazanym terminie. Jeżeli Rada nie podejmie decyzji w tym terminie, wnioski w sprawie przeniesienia środków uważa się za zatwierdzone.

3. W przypadku wniosków w sprawie przesunięcia środków dotyczących innych wydatków niż koniecznych określonych w Traktacie lub aktach przyjętych na jego podstawie, Parlament Europejski, po konsultacji z Radą, podejmuje decyzję w ciągu sześciu tygodni, poza nagłymi przypadkami. Rada wydaje swoją opinię, większością kwalifikowaną, w takim czasie, aby umożliwić Parlamentowi Europejskiemu zapoznanie się z nią oraz podjęcie decyzji we wskazanym terminie. W przypadku niepodjęcia decyzji w tym terminie, wnioski w sprawie przesunięcia środków uważa się za zatwierdzone.

4. Wnioski w sprawie przesunięcia środków, dotyczące zarówno wydatków koniecznych określonych w Traktatach lub w aktach przyjętych na jego podstawie jak i innych wydatków, uważa się za zatwierdzone, jeżeli ani Parlament Europejski ani Rada nie zdecydują inaczej w ciągu sześciu tygodni od daty otrzymania wniosków przez te dwie instytucje. Jeżeli w przypadku takich wniosków w sprawie przesunięcia środków, Parlament Europejski i Rada zmniejszą proponowane przesunięcie o różne kwoty, zatwierdzona zostanie mniejsza z kwot zaakceptowanych przez jedną z tych dwóch instytucji. W przypadku gdy jedna z tych instytucji odrzuci zasadę przesunięcia, przesunięcie środków nie nastąpi.

Artykuł 25

1. Przesunięcia środków można dokonywać tylko do pozycji budżetu, w przypadku których budżet zawiera zatwierdzone środki lub ich symboliczny zapis.

2. Środki odpowiadające dochodom przeznaczonym na określony cel mogą zostać przesunięte jedynie wówczas, gdy dochody te nie są wykorzystywane do żadnego innego celu.

*Artykuł 26***▼ M1**

1. Przesunięcia środków w ramach tytułów budżetu dotyczących Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG), funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rybackiego, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz badań naukowych podlegają przepisom szczególnym w ramach tytułów I, II i III części drugiej.

▼ B

2. ► **M1** Decyzje w sprawie przesunięć środków mających umożliwić wykorzystanie rezerwy na pomoc nadzwyczajną są podejmowane przez władzę budżetową na wniosek Komisji. Dla każdej operacji należy przedłożyć osobny wniosek. ◀

▼ M1**▼ C2**

Procedura przewidziana w art. 24 ust. 2 i 3 ma zastosowanie. Jeżeli wniosek Komisji nie jest zatwierdzony przez obydwa ramiona władzy budżetowej i nie udaje się osiągnąć wspólnego stanowiska w sprawie wykorzystania tej rezerwy, Parlament Europejski i Rada powstrzymują się od działania odnośnie do wniosku Komisji w sprawie przesunięcia środków.

▼ **M1**

3. W należycie uzasadnionych przypadkach międzynarodowych katastrof i kryzysów humanitarnych, które wystąpią po 15 grudnia danego roku budżetowego, Komisja może przesunąć niewykorzystane środki budżetowe na bieżący rok budżetowy nadal dostępne w ramach tytułów budżetowych należących do w działu 4 wieloletnich ram finansowych do tytułów budżetowych dotyczących operacji w zakresie zarządzania kryzysowego i pomocy humanitarnej. Komisja informuje oba ramiona władzy budżetowej o takich przesunięciach natychmiast po ich dokonaniu.

▼ **B**

ROZDZIAŁ 7

*Zasada należytego zarządzania finansami**Artykuł 27*

1. Środki budżetowe wykorzystuje się zgodnie z zasadą należytego zarządzania finansami, a mianowicie zgodnie z zasadami gospodarności, efektywności i skuteczności.

2. Zasada gospodarności oznacza, że zasoby wykorzystywane przez instytucję w celu wykonywania jej działalności zostają udostępnione w wymaganym czasie, we właściwej ilości i jakości oraz po najlepszej cenie.

Stosowanie zasady efektywności oznacza dążenie do osiągnięcia jak najlepszego związku między zaangażowanymi zasobami a osiągniętymi wynikami.

Zasada skuteczności oznacza osiągnięcie określonych wyznaczonych celów oraz zamierzonych rezultatów.

3. Zdefiniowane, wymierne, osiągalne, odpowiednie i określone w czasie cele powinny być wyznaczone we wszystkich obszarach działalności objętych budżetem. Osiągnięcie tych celów monitorowane jest wskaźnikami wydajności dla każdej działalności, przy czym informacje dostarczane są władzy budżetowej przez organ dokonujący wydatków. Informacje takie, jak określono w art. 33 ust. 2 lit. d), dostarczane są corocznie, najpóźniej w dokumentach załączonych do wstępnego projektu budżetu.

4. W celu usprawnienia procesu podejmowania decyzji, instytucje podejmują zarówno ocenę *ex ante* jak i *ex post*, zgodnie z wytycznymi dostarczonymi przez Komisję. Takie oceny stosuje się do wszystkich programów i działalności, które pociągają za sobą znaczące wydatki i a o wynikach tych ocen informuje się organy dokonujące wydatków, oraz władze prawodawcze i budżetowe.

Artykuł 28▼ **M1**

1. Do każdego wniosku lub inicjatywy przedkładanej władzy prawodawczej przez Komisję lub przez państwo członkowskie zgodnie z odnośnymi przepisami Traktatu WE lub Traktatu o Unii Europejskiej (TUE), który może mieć wpływ na budżet, włącznie ze zmianami liczby etatów, musi być dołączona ocena skutków finansowych regulacji oraz ocena przewidziana w art. 27 ust. 4 niniejszego rozporządzenia.

Do każdej zmiany we wniosku lub inicjatywie przedłożonej władzy prawodawczej, która może mieć znaczny wpływ na budżet, włącznie ze zmianami liczby etatów, musi być dołączona ocena skutków finansowych regulacji przygotowana przez instytucję proponującą daną zmianę.

▼B

2. Podczas trwania procedury budżetowej, Komisja udziela informacji niezbędnych do porównania zmian wymaganych środków oraz początkowych prognoz wyrażonych w sprawozdaniu finansowym. Informacje te wskazują dokonany postęp oraz etap osiągnięty przez władzę prawodawczą w rozpatrywaniu przedłożonego wniosku. Wymagane środki, w miarę potrzeb, poddaje się przeglądowi w świetle postępu obrad dotyczących aktu podstawowego.

▼M1

3. W celu zapobieżenia ryzyku pojawienia się nadużyć finansowych i nieprawidłowości ocena skutków finansowych regulacji, o której mowa w ust. 1, uwzględni wszelkie informacje dotyczące istniejących i planowanych środków zapobiegania nadużyciom finansowym oraz środków ochronnych.

Artykuł 28a

1. Budżet jest wykonywany przy zapewnieniu efektywnej i skutecznej kontroli wewnętrznej dostosowanej do danej metody zarządzania oraz zgodnie ze stosownymi przepisami sektorowymi.

2. Do celów związanych z wykonaniem budżetu kontrolę wewnętrzną definiuje się jako proces stosowany na wszystkich szczeblach zarządzania, który ma zapewnić wystarczającą pewność w zakresie realizacji następujących celów:

- a) skuteczności, wydajności i oszczędności operacji;
- b) wiarygodności sprawozdawczości;
- c) ochrony mienia i informacji;
- d) zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom oraz ich wykrywania;
- e) odpowiedniego zarządzania ryzykiem w zakresie legalności i prawidłowości podstawowych transakcji, uwzględniając wieloletni charakter programów, jak również charakter danych płatności.

▼B*ROZDZIAŁ 8**Zasada przejrzystości**Artykuł 29*

1. Zgodnie z zasadą przejrzystości ustanawia się i wykonuje budżet, a także przedstawia rozliczenia.

▼M1

2. Przewodniczący Parlamentu Europejskiego nakazuje opublikowanie budżetu i budżetów korygujących w takiej formie, w jakiej są ostatecznie przyjęte, w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Budżet zostaje opublikowany w terminie trzech miesięcy od daty oświadczenia o jego ostatecznym przyjęciu.

Skonsolidowane roczne sprawozdania finansowe i sporządzane przez każdą instytucję sprawozdania z zarządzania budżetem i finansami publikowane są w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

▼B*Artykuł 30*

1. Informacje dotyczące operacji zaciągania i udzielania kredytów przeprowadzonych przez Wspólnoty ze stronami trzecimi zamieszcza się w załączniku do budżetu.

▼B

2. Informacje dotyczące operacji funduszu gwarancyjnego z tytułu działań zewnętrznych umieszcza się w sprawozdaniu finansowym.

▼M1

3. Komisja udostępnia w odpowiedni sposób informacje o beneficjentach środków finansowych pochodzących z budżetu, którymi dysponuje Komisja w trakcie wykonywania budżetu na zasadzie scentralizowanej i bezpośrednio poprzez jej działy, oraz informacje o beneficjentach środków finansowych dostarczanych przez jednostki, którym przekazano uprawnienia do wykonywania budżetu w ramach innych trybów zarządzania.

Informacje te są udostępniane z należyтым przestrzeganiem wymogów poufności, szczególnie wymogów ochrony danych osobowych, ustanowionych w dyrektywie 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych ⁽¹⁾ oraz rozporządzenia (WE) nr 45/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2001 r. o ochronie osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje i organy wspólnotowe i o swobodnym przepływie takich danych ⁽²⁾, oraz wymogów bezpieczeństwa, z uwzględnieniem specyfiki każdego z trybów zarządzania, o których mowa w art. 53 oraz, w odpowiednich przypadkach, zgodnie ze stosownymi przepisami sektorowymi.

▼B

TYTUŁ III

OPRACOWANIE I STRUKTURA BUDŻETU*ROZDZIAŁ 1**Opracowanie budżetu**Artykuł 31*

Parlament Europejski, Rada, Trybunał Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich, Trybunał Obrachunkowy, Komitet Ekonomiczno-Społeczny, Komitet Regionów, Rzecznik Praw Obywatelskich i Europejski Pełnomocnik ds. ochrony danych sporządzają preliminarze swoich dochodów i wydatków, które następnie przesyłają do Komisji do dnia 1 lipca każdego roku.

Te preliminarze są również przesyłane władzy budżetowej przez te instytucje w celu uzyskania informacji najpóźniej do dnia 1 lipca każdego roku. Komisja opracowuje swój własny preliminarz, który również przesyła władzy budżetowej w tym samym terminie.

Przygotowując swój własny preliminarz Komisja wykorzystuje informacje określone w art. 32.

Artykuł 32

Każdy organ określony w art. 185, zgodnie z dokumentem ustanawiającym go, przesyła Komisji do dnia 1 kwietnia każdego roku preliminarz swoich dochodów i wydatków, wraz z planem zakładowym oraz programem pracy.

⁽¹⁾ Dz.U. L 281 z 23.11.1995, str. 31. Dyrektywa zmieniona rozporządzeniem (WE) nr 1882/2003 (Dz.U. L 284 z 31.10.2003, str. 1).

⁽²⁾ Dz.U. L 8 z 12.1.2001, str. 1.

▼B

Komisja przesyła te dokumenty władzy budżetowej w celu uzyskania informacji, z wyjątkiem przypadku przewidzianego w pkt 3 lit. d) art. 46 ust. 1.

Artykuł 33

1. Komisja przedkłada Radzie wstępny projekt budżetu najpóźniej do dnia 1 września każdego roku. Jednocześnie przekazuje wstępny projekt budżetu Parlamentowi Europejskiemu.

Wstępny projekt budżetu zawiera podsumowanie ogólnego sprawozdania dotyczącego dochodów i wydatków Wspólnot i dokonuje konsolidacji preliminarzy, o których mowa w art. 31.

2. Komisja dołącza do wstępnego projektu budżetu:

- a) analizę zarządzania finansami w roku poprzednim oraz kwotę zobowiązań pozostających do spłaty;
- b) w miarę potrzeb, opinię na temat preliminarzy pozostałych instytucji, która może zawierać różne warianty preliminarzy wraz z uzasadnieniem;
- c) jakikolwiek dokument roboczy, który uzna za użyteczny w związku z planem zakładowym danej instytucji oraz dotacjami, które Komisja przyznaje organom określonym w art. 185 oraz szkołom europejskim;

▼M1

d) opisy zadań zawierające następujące informacje:

- informacje na temat osiągnięcia wszystkich wcześniej ustalonych szczegółowych, wymiernych, wykonalnych, stosownych i określonych w czasie celów dla różnych działań oraz nowych celów mierzonych przy pomocy wskaźników;
- pełne uzasadnienie oraz podejście oparte na analizie kosztów i korzyści dla proponowanych zmian w poziomie środków;
- jasne uzasadnienie interwencji na szczeblu UE z uwzględnieniem m.in. zasady pomocniczości;
- informacje o wskaźnikach wykonania w odniesieniu do działania z poprzedniego roku oraz o wskaźnikach wykonania na rok bieżący.

Wyniki oceny są konsultowane i przedstawiane w celu wykazania prawdopodobnych korzyści, jakie proponowane zmiany budżetu mogą przynieść;

- e) skrócone zestawienie harmonogramu płatności należnych w kolejnych latach budżetowych na pokrycie zobowiązań budżetowych zaciągniętych w poprzednich latach budżetowych.

▼B*Artykuł 34*

1. Komisja może, z własnej inicjatywy lub na żądanie innych instytucji – każdy z tych organów w zakresie swojego działu – przedłożyć Radzie list w sprawie poprawek wstępnego projektu budżetu na podstawie nowych informacji, które nie były dostępne w czasie opracowywania wstępnego projektu.

2. Jednakże poza przypadkami innych uzgodnień oraz wyjątkowych okoliczności, Komisja przedkłada Radzie wspomniany list w sprawie poprawek na przynajmniej 30 dni przed pierwszym czytaniem projektu budżetu przez Parlament Europejski. Rada musi przedłożyć list w sprawie poprawek Parlamentowi Europejskiemu na co najmniej 15 dni przed wspomnianym pierwszym czytaniem.

▼B*Artykuł 35*

1. Rada uchwała projekt budżetu zgodnie z procedurą ustanowioną w artykule 272 ustęp 3 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską oraz artykule 177 ustęp 3 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej.
2. Rada przedkłada projekt budżetu Parlamentowi Europejskiemu najpóźniej do dnia 5 października roku, który poprzedza rok, w którym budżet ma być wykonywany. Rada załącza do projektu budżetu notę objaśniającą, określającą przyczyny odstąpienia od wstępnego projektu budżetu.

Artykuł 36

1. Przewodniczący Parlamentu Europejskiego stwierdza ostateczne przyjęcie budżetu, zgodnie z procedurą przewidzianą w artykule 272 ustęp 7 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską oraz artykule 177 ustęp 7 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej.
2. Po ogłoszeniu ostatecznego przyjęcia budżetu, każde Państwo Członkowskie – od dnia 1 stycznia następnego roku budżetowego lub od dnia ogłoszenia ostatecznego przyjęcia budżetu, jeżeli nastąpiło to po dniu 1 stycznia – ma obowiązek przekazać na rzecz Wspólnoty należności wymienione w rozporządzeniu Rady w sprawie wykonania decyzji dotyczącej systemu zasobów własnych Wspólnot.

Artykuł 37

1. W przypadku niemożliwych do uniknięcia, wyjątkowych lub nieprzewidzianych okoliczności Komisja może przedłożyć wstępne projekty budżetów korygujących.

Wnioski w sprawie budżetów korygujących, w takich samych okolicznościach, jakie zostały wymienione w poprzednim ustępie, od instytucji innych niż Komisja są przesyłane do Komisji.

▼M1

Przed przedstawieniem wstępnego projektu budżetu korygującego Komisja i inne instytucje analizują zakres realokacji stosownych środków, biorąc pod uwagę wszelkie oczekiwane niewykorzystanie środków.

▼B

2. Komisja, poza wyjątkowymi okolicznościami, przedkłada Radzie wstępny projekt budżetu korygującego najpóźniej do dnia 1 września każdego roku. Może do wniosków w sprawie budżetów korygujących załączyć opinię innych instytucji.
3. Władza budżetowa poddaje je pod dyskusję z uwzględnieniem pilności.

Artykuł 38

1. W przypadku gdy Rada otrzymuje wstępny projekt budżetu korygującego, opracowuje projekt budżetu korygującego zgodnie z art. 35 i 37.
2. Z wyjątkiem harmonogramu, art. 35 i 36 stosuje się do budżetów korygujących. Muszą one zostać uzasadnione poprzez odniesienie do budżetu, którego preliminarze zmieniają.

▼B*Artykuł 39*

Komisja i władza budżetowa mogą porozumieć się w sprawie przesunięcia niektórych terminów przekazania preliminarzy oraz przyjęcia i przekazania wstępnych projektów budżetu oraz projektów budżetów. Porozumienie to nie może jednakże powodować skrócenia lub wydłużenia okresów przewidzianych na analizę tych tekstów na mocy artykułu 272 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską oraz artykułu 177 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej.

*ROZDZIAŁ 2****Struktura i prezentacja budżetu****Artykuł 40*

Budżet składa się z:

▼M1

a) ogólnego zestawienia dochodów i wydatków;

▼B

b) oddzielnych działów podzielonych na zestawienia dochodów i wydatków każdej instytucji.

Artykuł 41

1. Władza budżetowa klasyfikuje dochody Komisji i dochody i wydatki innych instytucji zgodnie z ich rodzajem lub przeznaczeniem w ramach tytułów, rozdziałów, artykułów i pozycji.

2. Zestawienie wydatków dla działu Komisji określa się na podstawie nomenklatury przyjętej przez władzę budżetową i klasyfikuje według celu.

Tytuł odpowiada obszarowi polityki, a rozdział, z reguły, odpowiada działalności.

Każdy tytuł może zawierać środki operacyjne i administracyjne.

Środki administracyjne na dany tytuł grupuje się w jednym rozdziale.

Artykuł 42

Budżet nie może zawierać dochodów ujemnych.

Zasoby własne wypłacone zgodnie z decyzją Rady w sprawie systemu zasobów własnych Wspólnot są kwotami netto i jako takie wykazuje się je w skróconym zestawieniu dochodów w budżecie.

Artykuł 43

1. Każdy dział budżetu może zawierać tytuł „środki tymczasowe”. Środki umieszcza się w tym tytule w następujących dwóch przypadkach:

- a) jeżeli nie istnieje podstawowy akt prawny dla danego działania wówczas, gdy budżet jest opracowywany;
- b) jeżeli istnieją poważne wątpliwości co do odpowiedniości środków lub możliwości realizacji, zgodnie z warunkami zgodnymi z należyтым zarządzaniem finansami, środków umieszczonych w danej pozycji.

▼ M1

Środki w tym tytule mogą być wykorzystane wyłącznie po dokonaniu przesunięcia zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 23 ust. 1 lit. d) w przypadkach gdy przyjęcie aktu podstawowego podlega procedurze ustanowionej w art. 251 Traktatu, a w pozostałych przypadkach procedurze ustanowionej w art. 24.

▼ B

2. W przypadku trudności z wykonaniem Komisja może zaproponować, w czasie trwania roku budżetowego, przesunięcie środków do tytułu „środki tymczasowe”. Władza budżetowa podejmuje decyzję w sprawie przesunięcia środków, jak przewidziano w art. 24.

Artykuł 44

Dział Komisji może obejmować „rezerwę ujemną” ograniczoną do maksymalnej wysokości 200 milionów EUR. Rezerwa ta, którą ► C1 ujmuje się w oddzielnym tytule, ◀ może zawierać zarówno środki na pokrycie zobowiązań, jak i środki na pokrycie płatności.

Rezerwa ta musi być wykorzystana przed końcem roku budżetowego poprzez przesunięcie środków zgodnie z procedurą ustanowioną w ► M1 art. 23 i 25. ◀

▼ M1*Artykuł 45*

1. Dział budżetu dotyczący Komisji obejmuje rezerwę na pomoc nadzwyczajną dla państw trzecich.

2. Rezerwa, o której mowa w ust. 1, wykorzystywana jest przed końcem roku budżetowego poprzez przesunięcie środków zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 24 i 26.

▼ B*Artykuł 46*

1. Budżet wykazuje:

- 1) ► M1 w ogólnym zestawieniu dochodów i wydatków: ◀
  - a) przewidywane dochody Wspólnot na dany rok budżetowy;
  - b) przewidywane dochody za poprzedni rok budżetowy oraz dochody za rok $n - 2$;
  - c) środki na pokrycie zobowiązań i środki na pokrycie płatności na dany rok budżetowy;
  - d) środki na pokrycie zobowiązań i środki na pokrycie płatności za poprzedni rok budżetowy;
  - e) zobowiązania zaciągnięte i pokryte w roku $n - 2$;

▼ M1

g) odpowiednie uwagi na temat poszczególnych części określonych w art. 41 ust. 1;

2) w dziale dotyczącym każdej instytucji dochody i wydatki ujmuje się według takiej samej struktury, jaką opisano w pkt 1);

▼ B

3) w odniesieniu do personelu:

- a) do każdego działu budżetu, plan zakładowy określający liczbę etatów poszczególnych stopni dla wszystkich kategorii i służb, a także liczbę etatów stałych i czasowych zatwierdzonych w granicach środków budżetowych;

▼ B

- b) plan zakładowy dotyczący personelu wynagradzanego ze środków na badania i rozwój technologii za działania bezpośrednie oraz plan zakładowy dla personelu wynagradzanego z tych samych środków za działania pośrednie; plany zakładowe klasyfikuje się według kategorii i szczebli; plany takie zawierają rozróżnienie na etaty stałe i czasowe, zatwierdzone w ramach środków budżetowych;

▼ M1

- c) w odniesieniu do personelu naukowo-technicznego klasyfikacja może opierać się na grupach szczebli zgodnie z warunkami ustalonymi w poszczególnych budżetach. Plan zakładowy musi określać liczbę wysoko wykwalifikowanych pracowników technicznych lub naukowych, którym przyznaje się specjalne korzyści na podstawie przepisów szczegółowych regulaminu pracowniczego;

▼ B

- d) plan zakładowy określający liczbę etatów w podziale na szczeble i kategorie dla każdego organu, o którym mowa w art. 185, który otrzymuje dotacje pokrywane z budżetu. Plan zakładowy, oprócz liczby etatów zatwierdzonych na rok budżetowy, wykazuje liczbę etatów zatwierdzonych na poprzedni rok;
- 4) W odniesieniu do operacji zaciągania i udzielania pożyczek:
- a) w ogólnym zestawieniu dochodów – pozycje budżetu odpowiadające odpowiednim operacjom oraz przeznaczone do ewidencjonowania wszelkich zwrotów otrzymanych od beneficjentów, którzy początkowo nie dotrzymali umowy, prowadząc do uruchomienia gwarancji dobrego wykonania. W pozycjach tych należy dokonać symbolicznego zapisu wraz z odpowiednimi uwagami;
  - b) w dziale Komisji:
    - i) pozycje budżetu obejmujące gwarancje dobrego wykonania udzielone przez Wspólnoty w odniesieniu do działań, o których mowa. W pozycjach tych należy dokonać symbolicznego zapisu, o ile nie powstało rzeczywiste obciążenie, które należy pokryć z określonych środków;
    - ii) uwagi odnoszące się do aktu podstawowego oraz wielkości przewidywanych działań, ich czasu trwania oraz gwarancji finansowej udzielonej przez Wspólnoty w odniesieniu do tych działań;
  - c) w dokumencie załączonym do działu Komisji, dla orientacji:
    - i) bieżące operacje kapitałowe i obsługa zadłużenia;
    - ii) bieżące operacje kapitałowe i obsługa zadłużenia na dany rok budżetowy;

▼ M1

- 5) linie budżetowe po stronie dochodów i wydatków niezbędne do wykonania funduszu gwarancyjnego dla działań zewnętrznych.

▼ B

- 2. Oprócz dokumentów określonych w ust. 1, władza budżetowa może załączyć do budżetu wszelkie stosowne dokumenty.

Artykuł 47

1. Plan zakładowy, o którym mowa w art. 46 ust. 1 pkt 3 określa bezwzględny limit dla każdej instytucji lub organu; nie można wyznaczyć dodatkowych stanowisk poza ustalony limit.

Jednakże, z wyjątkiem ► **M1** szczebli AD 16, AD 15 i AD 14 ◀, każda instytucja lub organ może zmienić plany zakładowe o wartość co najwyżej równą 10 % zatwierdzonych etatów, pod dwoma warunkami:

▼B

- a) braku zmiany wartości środków związanych z personelem odnoszących się do całego roku budżetowego; oraz
- b) nieprzekroczenia limitu ogólnej liczby etatów zatwierdzonych w każdym planie zakładowym.

W terminie trzech tygodni przed dokonaniem zmian określonych w drugim akapicie, instytucje powiadomią władzę budżetową o swoich zamiarach. W przypadku należycie uzasadnionych powodów podniesionych w tym terminie przez którykolwiek dział władzy budżetowej, instytucje powstrzymują się przed dokonywaniem zmian i stosowana jest zwykła procedura.

2. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 akapit pierwszy, wyniki pracy w niepełnym wymiarze godzin zatwierdzone przez organ właściwy do powołania zgodnie z regulaminem pracowniczym mogą być kompensowane zatrudnieniem innych pracowników.

TYTUŁ IV

WYKONANIE BUDŻETU

ROZDZIAŁ 1

*Postanowienia ogólne**Artykuł 48*

1. Komisja realizuje dochody i wydatki budżetu zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, na własną odpowiedzialność i w granicach zatwierdzonych środków.
2. Państwa Członkowskie współpracują z Komisją, w taki sposób, aby środki wykorzystywane były zgodnie z zasadą należytego zarządzania finansami.

▼M1*Artykuł 49*

1. Środki przewidziane w budżecie na jakiegokolwiek działanie Wspólnot lub Unii Europejskiej mogą zostać wykorzystane dopiero po przyjęciu aktu podstawowego.

Akt podstawowy oznacza akt prawny, który stanowi podstawę prawną dla danego działania oraz dla wykonania odpowiednich wydatków określonych w budżecie.

2. Zgodnie z Traktatem WE i Traktatem Euratom, akt podstawowy jest aktem przyjmowanym przez władzę prawodawczą i może przyjąć formę rozporządzenia, dyrektywy, decyzji w rozumieniu art. 249 Traktatu WE lub decyzji *sui generis*.

3. Zgodnie z tytułem V TUE (dotyczącym wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa – WPZiB), akt podstawowy może przyjąć jedną z form wymienionych w art. 13 ust. 2 i 3, art. 14, art. 18 ust. 5, art. 23 ust. 1 i 2 oraz art. 24 TUE.

4. Zgodnie z tytułem VI TUE (dotyczącym współpracy policyjnej i sądowej w sprawach karnych), akt podstawowy może przyjąć jedną z form określonych w art. 34 ust. 2 TUE.

5. Zalecenia i opinie nie stanowią aktów podstawowych w rozumieniu niniejszego artykułu, podobnie jak rezolucje, konkluzje, deklaracje lub inne akty, które nie mają skutków prawnych.

6. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1–4, następujące środki można wykonać bez aktu podstawowego, pod warunkiem że działania, na

▼ M1

których sfinansowanie są przeznaczone, podlegają kompetencji Wspólnot lub Unii Europejskiej:

- a) środki na projekty pilotażowe o charakterze eksperymentalnym mające na celu zbadanie wykonalności działania i jego użyteczności. Odpowiednie środki na zobowiązania mogą zostać ujęte w budżecie na nie więcej niż na dwa kolejne lata budżetowe;
- b) środki na działania przygotowawcze w obszarze zastosowania Traktatu WE i Traktatu Euratom oraz tytułu VI TUE mające na celu przygotowanie propozycji w celu przyjęcia przyszłych działań. Działania przygotowawcze powinny być spójne i mogą przyjmować różne formy. Odpowiednie środki na zobowiązania mogą zostać ujęte w budżecie na nie więcej niż trzy kolejne lata budżetowe. Procedura prawodawcza musi zostać zakończona przed końcem trzeciego roku budżetowego. W toku procedury prawodawczej, środki na zobowiązania muszą odpowiadać szczególnym cechom działań przygotowawczych w odniesieniu do planowanych działań, stawianych celów i beneficjentów. W związku z powyższym wykonywane środki nie mogą odpowiadać co do wielkości środkom planowanym na finansowanie właściwego działania;

Przedstawiając wstępny projekt budżetu, Komisja przedkłada władzy budżetowej sprawozdanie dotyczące działań określonych w lit. a) i b), które zawiera także ocenę wyników oraz planowane dalsze działania;

- c) środki na działania przygotowawcze w obszarze tytułu V TUE (dotyczącego WPZiB). Działania te są ograniczone czasowo i ukierunkowane na stworzenie warunków dla podejmowania przez Unię Europejską działań służących realizacji celów WPZiB oraz dla przyjmowania niezbędnych instrumentów prawnych.

Do celów operacji zarządzania kryzysowego UE działania przygotowawcze ukierunkowane są między innymi na ocenę wymogów operacyjnych, szybkie dostarczenie zasobów w fazie wstępnej lub przygotowanie warunków na miejscu do rozpoczęcia operacji.

Działania przygotowawcze uzgadnia Rada, w pełni współpracując z Komisją. W tym celu Prezydencja, wspomagana przez Sekretarza Generalnego Rady/Wysokiego Przedstawiciela ds. WPZiB, jak najszybciej informuje Komisję o zamiarze podjęcia przez Radę działania przygotowawczego i o wymaganych w tym celu szacowanych zasobach. Zgodnie z przepisami niniejszego rozporządzenia Komisja przyjmuje wszystkie niezbędne środki w celu zapewnienia szybkiej wypłaty środków finansowych;

- d) środki na działania jednorazowe lub też na działania o nieokreślonym czasie trwania, przeprowadzane przez Komisję w ramach zadań wynikających z jej prerogatyw na poziomie instytucjonalnym na mocy Traktatu WE i Traktatu Euratom, innych niż prawo inicjatywy prawodawczej, o którym mowa w lit. b) oraz w ramach szczególnych kompetencji bezpośrednio przyznanych jej tymi Traktatami, których wykaz znajduje się w zasadach wykonawczych;
- e) środki na funkcjonowanie każdej z instytucji w ramach jej autonomii administracyjnej.

▼ B*Artykuł 50*

Komisja przyznaje innym instytucjom odpowiednie kompetencje do wykonywania działań budżetu ich dotyczących.

▼ M1

Każda instytucja wykonuje te kompetencje zgodnie z niniejszym rozporządzeniem i w ramach zatwierdzonych środków.

▼B*Artykuł 51*

Komisja i każda z pozostałych instytucji mogą, w ramach swoich służb, przekazywać swoje kompetencje w kwestii wykonania budżetu zgodnie z warunkami przewidzianymi w niniejszym rozporządzeniu i w ich wewnętrznych przepisach, w granicach, które określają w akcie przekazania kompetencji. Umocowani mogą działać jedynie w granicach kompetencji wyraźnie im przydzielonych.

▼M1*Artykuł 52*

1. Wszystkim podmiotom działającym w sferze finansów oraz wszystkim innym osobom uczestniczącym w wykonaniu budżetu, zarządzaniu budżetem, audycie lub kontroli budżetu zakazuje się podejmowania jakichkolwiek działań, które mogą spowodować powstanie konfliktu ich interesów z interesami Wspólnot. W przypadku zaistnienia takiej sytuacji dany podmiot musi zrezygnować z wykonywania tych działań i przekazać sprawę do właściwego organu.

2. Konflikt interesów istnieje wówczas, gdy bezstronne i obiektywne pełnienie funkcji podmiotu działającego w sferze finansów lub innej osoby, o których mowa w ust. 1, jest zagrożone z uwagi na względy rodzinne, emocjonalne, sympatie polityczne lub przynależność państwową, interes gospodarczy lub jakikolwiek inne interesy wspólne z beneficjentem.

▼B*ROZDZIAŁ 2**Metody wykonywania***▼M1***Artykuł 53*

Komisja wykonuje budżet zgodnie z przepisami art. 53a–53d według jednej z następujących metod:

- a) na zasadzie zcentralizowanej;
- b) poprzez podział lub decentralizację zarządzania;
- c) poprzez wspólne zarządzanie z organizacjami międzynarodowymi.

Artykuł 53a

W przypadku wykonywania przez Komisję budżetu na zasadzie zcentralizowanej, zadania wykonawcze realizowane są bezpośrednio przez jej służby albo pośrednio, zgodnie z art. 54–57.

Artykuł 53b

1. W przypadku wykonywania przez Komisję budżetu przy podziale zarządzania zadania wykonawcze przekazywane są państwu członkowskim. Metoda ta ma szczególnie zastosowanie do działań, o których mowa w części drugiej tytułu I i II.

2. Bez uszczerbku dla przepisów uzupełniających zawartych w odnośnych przepisach sektorowych oraz, w przypadku podziału zarządzania, dla zapewnienia wykorzystania środków finansowych zgodnie z obowiązującymi przepisami i zasadami, państwa członkowskie przyjmują przepisy ustawodawcze, wykonawcze i administracyjne lub wszelkie inne środki konieczne dla ochrony interesów finansowych Wspólnot. W tym celu państwa członkowskie w szczególności:

▼ M1

- a) upewniają się, że działania finansowane z budżetu Wspólnoty są rzeczywiście przeprowadzane i prawidłowo wdrażane;
- b) zapobiegają nieprawidłowościom i nadużyciom finansowym oraz im zaradzają;
- c) odzyskują środki finansowe, które zostały nienależnie wypłacone, nieodpowiednio wykorzystane lub utracone w wyniku nieprawidłowości lub błędów;
- d) zapewniają, za pomocą odnośnych przepisów sektorowych i zgodnie z art. 30 ust. 3, odpowiednią coroczną publikację *ex post* beneficjentów środków finansowych pochodzących z budżetu.

W tym celu państwa członkowskie przeprowadzają kontrole i ustanawiają efektywny i skuteczny system kontroli wewnętrznej zgodnie z przepisami określonymi w art. 28a. O ile jest to konieczne i właściwe, państwa członkowskie wszczynają odpowiednie postępowanie sądowe.

3. Państwa członkowskie przygotowują na właściwym szczeblu krajowym roczne podsumowanie dotyczących dostępnych audytów i deklaracji.

4. W celu zapewnienia wykorzystania środków finansowych zgodnie z obowiązującymi przepisami Komisja stosuje procedury rozliczeń lub mechanizmy korekty finansowej, które umożliwiają przyjęcie przez nią ostatecznej odpowiedzialności za wykonanie budżetu.

Artykuł 53c

1. W przypadku wykonywania przez Komisję budżetu przy zarządzaniu zdecentralizowanym, zadania wykonawcze przekazywane są państwom trzecim, zgodnie z przepisami art. 56 oraz części drugiej tytułu IV, bez uszczerbku dla przepisów dotyczących przekazywania pozostałych zadań organom, o których mowa w art. 54 ust. 2.

2. W celu zapewnienia wykorzystania środków finansowych zgodnie z obowiązującymi przepisami Komisja stosuje procedury rozliczeń lub mechanizmy korekty finansowej, które umożliwiają przyjęcie przez nią ostatecznej odpowiedzialności za wykonanie budżetu.

3. Państwa trzecie, którym przekazano zadania wykonawcze, zapewniają, zgodnie z art. 30 ust. 3, odpowiednią coroczną publikację *ex post* beneficjentów środków finansowych pochodzących z budżetu.

Artykuł 53d

1. Jeśli Komisja wykonuje budżet przy wspólnym zarządzaniu, niektóre zadania wykonawcze powierzone są organizacjom międzynarodowym, zgodnie z zasadami wykonawczymi, w następujących przypadkach:

- a) gdy Komisja i organizacja międzynarodowa związane są długoterminową umową ramową regulującą administracyjne i finansowe zasady ich współpracy;
- b) gdy Komisja i organizacja międzynarodowa pracują nad wspólnym projektem lub programem;
- c) gdy środki finansowe kilku darczyńców tworzą wspólną pulę i nie są przeznaczone na poszczególne pozycje lub kategorie wydatków, to znaczy przy działaniach, w których uczestniczy kilku darczyńców.

Organizacje te, w swojej rachunkowości, audycie, procedurach kontroli wewnętrznej i procedurach udzielania zamówień, stosują normy zapewniające gwarancje równoważne normom przyjętym w skali międzynarodowej.

▼ M1

2. Indywidualne umowy podpisane z organizacjami międzynarodowymi w celu przyznania finansowania zawierają szczegółowe przepisy dotyczące wykonania zadań powierzonych takim organizacjom międzynarodowym.

3. Organizacje międzynarodowe, którym przekazano zadania wykonawcze, zapewniają, zgodnie z art. 30 ust. 3, odpowiednią coroczną publikację *ex post* beneficjentów środków finansowych pochodzących z budżetu.

▼ B*Artykuł 54*▼ M1

1. Komisja nie może przekazywać stronom trzecim kompetencji wykonawczych, z jakich korzysta na mocy Traktatów, jeżeli kompetencje te wiążą się z dużym zakresem swobody związanej z wyborami politycznymi. Przekazane zadania wykonawcze muszą być jasno określone i w pełni nadzorowane pod kątem ich wykorzystania.

Zadania w zakresie wykonania budżetu przekazywane są zgodnie z zasadą należytego zarządzania finansami, która wymaga efektywnej i skutecznej kontroli wewnętrznej, oraz przy zapewnieniu przestrzegania zasady niedyskryminacji oraz widoczności działań wspólnotowych. Zadania wykonawcze przekazane w ten sposób nie staną się przyczyną konfliktu interesów.

▼ B

2. ► M1 W granicach ustanowionych w ust. 1 Komisja może, wykonując budżet poprzez pośrednie zarządzanie zcentralizowane lub zarządzanie zdecentralizowane na mocy art. 53a lub 53c, przekazać zadania władzy publicznej, a w szczególności zadania związane z wykonaniem budżetu: ◀

a) agencjom podlegającym prawu wspólnotowemu, określonym w art. 55, zwanym dalej „agencjami wykonawczymi”;

▼ M1

b) organom, o których mowa w art. 185, utworzonym przez Wspólnoty oraz innym wyspecjalizowanym organom wspólnotowym, takim jak Europejski Bank Inwestycyjny czy Europejski Fundusz Inwestycyjny, pod warunkiem że takie przekazanie zadań jest zgodne z zadaniami poszczególnych organów określonymi w danym akcie podstawowym;

c) krajowym lub międzynarodowym organom sektora publicznego lub organom podlegającym prawu prywatnemu, które wykonują zadania służby publicznej, zapewniają odpowiednie gwarancje finansowe i stosują się do warunków przewidzianych w zasadach wykonawczych;

d) osobom odpowiedzialnym za wykonanie określonych działań na mocy tytułu V Traktatu o Unii Europejskiej oraz określonym we właściwym akcie podstawowym w rozumieniu art. 49 niniejszego rozporządzenia.

▼ B

3. W przypadku gdy organy określone w ust. 2 realizują zadania wykonawcze, prowadzą regularne kontrole w celu zapewnienia właściwego wykonania działań, które mają być finansowane z budżetu.

▼ M1

Takie organy lub osoby podejmują właściwe środki zapobiegające nieprawidłowościom i nadużyciom finansowym oraz, w razie konieczności, wszczynają postępowanie sądowe w celu odzyskania nienależnie wypłaconych lub nieodpowiednio wykorzystanych środków finansowych.

▼ M1

Artykuł 55

1. Agencje wykonawcze są osobami prawnymi w myśl prawa wspólnotowego, stworzonymi na mocy decyzji Komisji, którym mogą być przekazywane kompetencje w celu wykonania całości lub części programu lub projektu wspólnotowego w imieniu Komisji i na jej odpowiedzialność zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 58/2003 z dnia 19 grudnia 2002 r. ustanawiającym statut agencji wykonawczych, którym zostaną powierzone niektóre zadania w zakresie zarządzania programami wspólnotowymi ⁽¹⁾.

2. Za wykonanie odpowiednich środków operacyjnych odpowiedzialny jest dyrektor agencji.

Artykuł 56

1. W przypadku wykonywania przez Komisję budżetu poprzez pośrednie zarządzanie scentralizowane musi ona najpierw uzyskać dowody istnienia i prawidłowego działania wewnątrz podmiotów, którym powierza zadania wykonawcze, następujących elementów:

- a) przejrzystych procedur udzielania zamówień oraz przyznawania dotacji, które są niedyskryminujące, wykluczają wszelkie konflikty interesów oraz są zgodne z przepisami odpowiednio tytułów V i VI;
- b) efektywnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej do celów zarządzania operacjami, który obejmuje faktyczne rozdzielanie obowiązków intendenta i księgowego lub ich odpowiedników;
- c) systemu rachunkowości pozwalającego na weryfikację właściwego wykorzystywania wspólnotowych środków finansowych oraz wykazanie wykorzystania funduszy we wspólnotowych księgach rachunkowych;
- d) niezależnego audytu zewnętrznego;
- e) publicznego dostępu do informacji na poziomie przewidzianym w rozporządzeniach wspólnotowych;
- f) odpowiedniej corocznej publikacji *ex post* beneficjentów środków finansowych pochodzących z budżetu zgodnie z art. 30 ust. 3.

Komisja może uznać, że audyt, systemy rachunkowości i udzielania zamówień publicznych podmiotów, o których mowa w ust. 1 i 2, są równoważne z jej własnymi i należyte uwzględniają normy przyjęte w skali międzynarodowej.

2. Kryteria określone w ust. 1, z wyjątkiem kryterium przewidzianego w lit. e), stosuje się w przypadku zarządzania zdecentralizowanego, w całości lub częściowo, w zależności od stopnia decentralizacji uzgodnionego pomiędzy Komisją a danym państwem trzecim, krajowym lub międzynarodowym organem sektora publicznego.

Niezależnie od przepisów ust. 1 lit a) i art. 169a, Komisja może zdecydować:

- w przypadku łączenia środków finansowych, i
- na warunkach przewidzianych w akcie podstawowym,

o wykorzystaniu procedur udzielania zamówień lub procedur przyznawania dotacji stosowanych przez będący beneficjentem kraj partnerski lub stosownie do uzgodnień między darczyńcami.

Przed podjęciem takiej decyzji Komisja uzyskuje najpierw – dla każdego przypadku z osobna – dowody, że takie procedury zgodne są z zasadami przejrzystości, równego traktowania i niedyskryminacji, wykluczają wystąpienie konfliktu interesów, zapewniają gwarancje

⁽¹⁾ Dz.U. L 11 z 16.1.2003, str. 1.

▼ M1

równoważne względem norm przyjętych w skali międzynarodowej oraz zapewniają zgodność z przepisami w zakresie należytego zarządzania finansami, które wymaga efektywnej i skutecznej kontroli wewnętrznej.

Dane państwo trzecie, krajowe lub międzynarodowe organy sektora publicznego zobowiązują się do spełnienia następujących obowiązków:

- a) przestrzegania, z zastrzeżeniem akapitu pierwszego niniejszego ustępu, kryteriów określonych w ust. 1;
- b) zadbania o to, żeby audyt, o którym mowa w ust. 1 lit. d), był przeprowadzany przez krajową instytucję odpowiedzialną za niezależny audyt zewnętrzny;
- c) przeprowadzania regularnych kontroli w celu zapewnienia prawidłowego wykonania działań, które mają być finansowane z budżetu;
- d) podjęcia właściwych środków w celu zapobieżenia nieprawidłowościom i nadużyciom finansowym oraz, w razie konieczności, wszczęcia postępowania sądowego w celu odzyskania nienależnie wypłaconych środków finansowych.

3. Komisja zapewnia nadzór, ocenę i kontrolę realizacji powierzonych zadań. Bierze pod uwagę równoważność systemów kontroli przy przeprowadzaniu kontroli z wykorzystaniem swoich własnych systemów.

▼ B*Artykuł 57***▼ M1**

1. Komisja nie może powierzyć środków wykonania środków finansowych pochodzących z budżetu, wraz z płatnościami i windykacją należności, zewnętrznym podmiotom lub instytucjom sektora prywatnego, z wyjątkiem sytuacji określonych w art. 54 ust. 2 lit. c) lub w szczególnych przypadkach, gdy dane płatności mają być dokonane na rzecz beneficjentów wyznaczonych przez Komisję, na warunkach i w kwotach ustalonych przez Komisję, zaś podmiot lub instytucja dokonująca płatności nie wykorzystuje uprawnień uznaniowych.

▼ B

2. Zadania, które mogą zostać powierzone, na zasadzie umowy zewnętrznym jednostkom lub organom sektora prywatnego, nie wykonującym zadań służby publicznej są następujące: zadania związane ze specjalistyczną wiedzą techniczną oraz zadania administracyjne, przygotowawcze i pomocnicze nie pociągające za sobą ani sprawowania władzy publicznej ani też wykonywania uprawnień uznaniowych-ocennych.

*ROZDZIAŁ 3**Podmioty działające w sferze finansów**Sekcja 1***Zasada rozdzielania obowiązków***Artykuł 58*

Obowiązki intendenta i księgowego są rozdzielone i nie mogą podlegać łączeniu.

▼B

Sekcja 2
Intendent

Artykuł 59

1. Instytucja wykonuje obowiązki intendenta.

▼M1

1a. Do celów niniejszego tytułu pojęcie „personel” odnosi się do osób, do których stosuje się regulamin pracowniczy.

2. Każda instytucja określa w swoim wewnętrznym regulaminie administracyjnym personel właściwego szczebla, któremu przekazuje zgodnie z warunkami zawartymi w swoim regulaminie obowiązki intendenta, zakres delegowanych uprawnień oraz możliwość subdelegacji uprawnień przez osobę, której przekazano te uprawnienia.

3. Uprawnienia intendenta mogą być delegowane lub subdelegowane tylko personelowi.

▼B

4. Intendenci przez delegację lub subdelegację mogą działać jedynie w granicach ustanowionych w dokumencie delegacji lub subdelegacji uprawnień. Właściwemu intendentowi delegowanemu lub subdelegowanemu może pomagać w obowiązkach jeden lub kilku pracowników, którym – w ramach obowiązków – powierzono przeprowadzanie niektórych działań niezbędnych do wykonania budżetu i przedstawienia sprawozdań.

Artykuł 60

1. Intendent, w każdej z instytucji, jest odpowiedzialny za realizację dochodów i wydatków zgodnie z zasadami należytego zarządzania finansami oraz za zapewnienie przestrzegania wymagań legalności i prawidłowości.

2. W celu wykonania wydatków, intendent przez delegację lub subdelegację zaciąga zobowiązania budżetowe i prawne, sprawdza wydatki, zatwierdza płatności i przygotowuje preliminarze realizacji środków.

3. Na realizację dochodu składa się sporządzanie preliminarzy należności, ustalanie należności do ściągnięcia i wystawianie zlecenia windykacji, a także odstąpienie od ustalonych należności, gdzie stosowne.

4. Intendent przez delegację wprowadza w życie, zgodnie z minimalnymi normami przyjętymi przez każdą z instytucji i z należyтым podejściem do zagrożeń związanych ze środowiskiem zarządzania i charakterem finansowanych działań, strukturę organizacyjną i wewnętrzne procedury zarządzania i kontroli odpowiednie do wykonywania swoich obowiązków, wraz z oceną *ex post*, gdzie sytuacja tego wymaga. Przed zatwierdzeniem operacji, aspekty operacyjne i finansowe podlegają weryfikacji przez pracowników, którzy nie inicjowali tej operacji. Inicjowanie, ocena *ex ante* i ocena *ex post* operacji są oddzielnymi funkcjami.

5. Personel odpowiedzialny za kontrolowanie i zarządzanie operacjami finansowymi musi posiadać niezbędne kwalifikacje zawodowe. Personel ten postępuje zgodnie ze specjalnym kodeksem standardów zawodowych ustalonym przez każdą z instytucji.

6. Jakikolwiek pracownik, zaangażowany w zarządzanie finansami i kontrolę transakcji, który uzna, że decyzja, którą jego przełożony karze mu zastosować lub na którą karze mu przystać, jest nieprawidłowa lub sprzeczna z zasadami należytego zarządzania finansami lub regulami zawodowymi, które ma stosować, powiadamia na piśmie intendenta delegowanego, a jeżeli intendent ten nie podejmie działań

▼B

– zespół, o którym mowa w art. 66 ust. 4. W przypadku jakiegokolwiek bezprawnego działania, nadużycia finansowego lub korupcji, które mogą zaszkodzić interesom Wspólnoty, pracownik powiadamia władze i organy wyznaczone przez obowiązujące prawodawstwo.

▼M1

7. Intendent delegowany składa swojej instytucji sprawozdanie z wykonania swoich obowiązków w postaci rocznego sprawozdania z działalności wraz z informacjami dotyczącymi finansów i zarządzania wraz z poświadczeniem, że informacje zawarte w jego sprawozdaniu są prawdziwe i rzetelne, chyba że zaznaczono inaczej we wszelkich zastrzeżeniach co do określonych obszarów dochodów i wydatków.

Sprawozdanie to wykazuje wyniki operacji poprzez odniesienie do ustalonych celów, ryzyka związanego z tymi operacjami, wykorzystania przewidzianych zasobów oraz skuteczności i efektywności systemu kontroli wewnętrznej. Audytor wewnętrzny bierze pod uwagę sprawozdanie roczne i wszelkie inne określone informacje. Najpóźniej do dnia 15 czerwca każdego roku Komisja przesyła władzy budżetowej podsumowanie sprawozdań rocznych za poprzedni rok.

▼B

Sekcja 3

Księgowy

Artykuł 61

1. Każda z instytucji wyznacza księgowego, który jest odpowiedzialny w tej instytucji za:

- a) właściwe wykonywanie płatności, realizację dochodu i windykację kwot określonych jako należne;
- b) przygotowanie i prezentację sprawozdań zgodnie z tytułem VII;
- c) prowadzenie ksiąg rachunkowych zgodnie z tytułem VII;
- d) określenie, zgodnie z tytułem VII, zasad i metod rachunkowości oraz planu kont;
- e) określenie i sprawdzenie systemów rachunkowości i w miarę potrzeb sprawdzenie systemów przewidzianych przez intendenta do dostarczenia i potwierdzenia informacji księgowych; ► **M1** księgowy jest upoważniony do kontroli przestrzegania kryteriów stwierdzenia prawidłowości; ◀
- f) zarządzanie finansami.

2. Księgowy uzyskuje od intendentów wszelkie informacje, przy czym intendenci gwarantują wiarygodność tych informacji, niezbędnych do przygotowania sprawozdań dających prawdziwy obraz aktywów Wspólnot oraz wykonania budżetu.

▼M1

2a. Przed przyjęciem sprawozdania finansowego przez instytucję, księgowy je podpisuje, zaświadcza tym samym, że ma wystarczającą pewność co do prawdziwości i rzetelności zawartych w sprawozdaniu informacji na temat sytuacji finansowej instytucji.

W tym celu księgowy upewnia się, że sprawozdanie finansowe zostało przygotowane zgodnie z zasadami, metodami i systemami rachunkowości ustanowionymi w ramach jego obowiązków, jak określono w niniejszym rozporządzeniu dla sprawozdań finansowych jego instytucji, oraz że wszystkie dochody i wydatki zostały ujęte w sprawozdaniu finansowym.

▼ M1

Intendenci delegowani przekazują wszelkie informacje niezbędne księgowemu do wypełniania jego obowiązków.

Intendenci ponoszą pełną odpowiedzialność za właściwe wykorzystanie zarządzanych przez nich środków finansowych, jak również za zgodność z prawem i prawidłowość kontrolowanych przez nich wydatków.

2b. Księgowy jest upoważniony do sprawdzania otrzymanych informacji, jak również do przeprowadzania wszelkich innych kontroli, które uzna za niezbędne przed podpisaniem sprawozdania finansowego.

Jeśli zaistnieje taka konieczność, księgowy zgłasza zastrzeżenia, szczególnie wyjaśniając charakter i zakres tych zastrzeżeń.

2c. Księgowi innych instytucji i agencji podpisują swoje roczne sprawozdania i przesyłają je księgowemu Komisji.

3. Z zastrzeżeniem odmiennych przepisów niniejszego rozporządzenia, jedynie księgowy jest upoważniony do zarządzania środkami pieniężnymi i ich odpowiedzialny za ich bezpieczne przechowanie.

▼ B*Artykuł 62***▼ M1**

Księgowy może przy wykonywaniu swoich obowiązków przekazać niektóre zadania podwładnym będącym członkami personelu.

▼ B

Dokument delegacji zadań określa zadania powierzone danym osobom.

S e k c j a 4**A d m i n i s t r a t o r ś r o d k ó w z a l i c z k o w y c h****▼ M1***Artykuł 63*

1. W celu poboru dochodów innych niż zasoby własne i wypłaty niewielkich kwot określonych w zasadach wykonawczych można utworzyć konta zaliczkowe.

Jednakże w przypadku operacji zarządzania kryzysowego i pomocy humanitarnej w rozumieniu art. 110, konta zaliczkowe mogą być wykorzystywane bez żadnych ograniczeń co do wielkości kwoty, przy jednoczesnym przestrzeganiu poziomu środków przyjętego przez władzę budżetową dla odpowiedniej linii budżetowej na bieżący rok budżetowy.

2. Zapisy na kontach zaliczkowych prowadzone są przez księgowego instytucji i odpowiadają za nie administratorzy środków zaliczkowych wyznaczeni przez księgowego instytucji.

▼B*ROZDZIAŁ 4**Odpowiedzialność podmiotów działających w sferze finansów*

Sekcja 1

Zasady ogólne*Artykuł 64*

1. Bez uszczerbku dla jakiegokolwiek postępowania dyscyplinarnego, intendentom delegowanym i subdelegowanym, organ, który ich wyznaczył może w dowolnym czasie okresowo lub na stałe wycofać uprawnienia.
2. Bez uszczerbku dla jakiegokolwiek postępowania dyscyplinarnego, organ, który wyznaczył księgowego może w dowolnym czasie okresowo lub na stałe zawiesić tego księgowego w wykonywaniu obowiązków.
3. Bez uszczerbku dla jakiegokolwiek postępowania dyscyplinarnego, organ, który wyznaczył administratorów środków zaliczkowych może w dowolnym czasie okresowo lub na stałe zawiesić tych administratorów w wykonywaniu obowiązków.

*Artykuł 65***▼M1**

1. Przepisy niniejszego rozdziału pozostają bez uszczerbku dla wszelkiego rodzaju odpowiedzialności na mocy prawa karnego, którą mogą ponosić podmioty działające w sferze finansów, o których mowa w art. 64, zgodnie z obowiązującym prawem krajowym oraz z obowiązującymi przepisami w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot oraz zwalczania korupcji urzędników Wspólnot lub urzędników państw członkowskich.

▼B

2. Wszyscy intendenci, księgowi i administratorzy środków zaliczkowych podlegają postępowaniu dyscyplinarnemu oraz obowiązkowi zapłaty odszkodowania zgodnie z postanowieniami zawartymi w regulaminie pracowniczym, bez uszczerbku dla przepisów art. 66–68. W przypadku jakiegokolwiek bezprawnego działania, nadużycia finansowego lub korupcji, które mogą zaszkodzić interesom Wspólnoty, sprawa zostanie przedłożona władzom i organom wyznaczonym przez obowiązujące prawodawstwo.

Sekcja 2

Zasady mające zastosowanie do intendentów delegowanych i subdelegowanych*Artykuł 66***▼M1**

1. Intendent jest odpowiedzialny za zapłatę odszkodowania zgodnie z przepisami regulaminu pracowniczego.
  - 1a. Obowiązek zapłaty odszkodowanie ma zastosowanie w szczególności gdy:
    - a) intendent, niezależnie od tego, czy celowo czy wskutek rażącego zaniedbania z jego strony, przy ustalaniu należności do windykacji, wystawianiu zlecenia windykacji, zaciąganiu zobowiązania lub

▼ M1

podpisywaniu zlecenia płatniczego nie przestrzega niniejszego rozporządzenia oraz zasad wykonawczych;

- b) intendent, niezależnie od tego, czy celowo czy wskutek rażącego zaniedbania z jego strony, dopuszcza się zaniechania wystawienia dokumentu ustalającego należność lub zaniechania wystawienia zlecenia windykacji lub zwłoki w wystawieniu zlecenia windykacji lub zlecenia płatniczego, narażając tym samym instytucje na powództwo cywilne ze strony osób trzecich.

▼ B

2. Intendent delegowany lub subdelegowany, który uzna, że decyzja będąca w jego zakresie obowiązków, jest nieprawidłowa lub sprzeczna z zasadami należytego zarządzania finansami, powiadomi na piśmie podmiot, który przekazał mu uprawnienia. Jeżeli podmiot, który przekazał uprawnienia wyda na piśmie uzasadnioną instrukcję intendentowi delegowanemu lub subdelegowanemu, aby podjął daną decyzję, to intendent nie może być pociągnięty do odpowiedzialności.

▼ M1

3. W przypadku subdelegacji w ramach swojej służby intendent delegowany nadal pozostaje odpowiedzialny za skuteczność i efektywność funkcjonowania wprowadzonych systemów zarządzania i kontroli oraz za wybór intendenta subdelegowanego.

4. Każda instytucja powołuje wyspecjalizowany zespół do spraw nieprawidłowości finansowych lub bierze udział w pracach wspólnego zespołu ustanowionego przez kilka instytucji. Zespoły te działają w sposób niezależny i orzekają o pojawieniu się nieprawidłowości finansowych, a także o ewentualnych tego konsekwencjach.

▼ B

Na podstawie opinii tego zespołu, instytucja podejmuje decyzje o wszczęciu postępowania pociągającego za sobą odpowiedzialność dyscyplinarną lub obowiązek zapłaty odszkodowania. Jeżeli zespół rozpozna problemy systemowe, przesyła sprawozdanie wraz z zaleceniami intendentowi i intendentowi delegowanemu, pod warunkiem że ten drugi nie ma z tą sprawą związku, oraz audytorowi wewnętrznemu.

Sekcja 3

Zasady mające zastosowanie do księgowych oraz administratorów środków zaliczkowych

Artykuł 67

Księgowy podlega postępowaniu dyscyplinarnemu oraz obowiązkowi zapłaty odszkodowania zgodnie z procedurami zawartymi w regulaminie pracowniczym. Księgowy w szczególności może być pociągnięty do odpowiedzialności, jeżeli dopuszcza się niżej wymienionych uchybień:

- a) traci lub niszczy środki pieniężne, aktywa i dokumenty znajdujące się w jego posiadaniu;
- b) niewłaściwie zmienia rachunki bankowe oraz pocztowe rachunki przelewowe (giro);
- c) dokonuje windykacji należności lub realizuje płatności w kwotach niezgodnych z figurującymi na odpowiadających im zleceniach windykacji lub zleceniach płatniczych;
- d) nie zdoła zrealizować należnych dochodów.

▼B*Artykuł 68*

Administrator środków zaliczkowych podlega postępowaniu dyscyplinarnemu oraz obowiązkowi zapłaty odszkodowania zgodnie z procedurami zawartymi w regulaminie pracowniczym. Administrator środków zaliczkowych w szczególności może być pociągnięty do odpowiedzialności na skutek niżej wymienionych uchybień:

- a) traci lub niszczy środki pieniężne, aktywa i dokumenty znajdujące się w jego posiadaniu,
- b) nie może dostarczyć właściwych dokumentów towarzyszących odnośnie do dokonanych przez siebie płatności;
- c) dokonuje płatności na rzecz innej osoby niż uprawniony odbiorca płatności;
- d) nie zdoła zrealizować należnych dochodów.

ROZDZIAŁ 5***Operacje po stronie dochodów*****Sekcja 1****Stawianie zasobów własnych do dyspozycji***Artykuł 69*

Prognoza dochodów ustanowionych przez zasoby własne, zgodnie z decyzją Rady w sprawie systemu zasobów własnych Wspólnot, jest ujmowana w budżecie w EUR. Zostaje udostępniona zgodnie z rozporządzeniem Rady dotyczącym wykonania tej decyzji.

Sekcja 2**Prognoza należności***Artykuł 70*

1. Prognoza należności początkowo dokonywana jest przez intendenta odpowiedzialnego za wszelkie środki lub sytuacje, które mogą spowodować powstanie lub zmienić kwoty należne Wspólnotom.
2. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1, nie wykonuje się prognozy należności zanim Państwa Członkowskie nie udostępnią Komisji zasobów własnych określonych w decyzji Rady w sprawie systemu zasobów własnych Wspólnot, które są wpłacane w ustalonych odstępach przez Państwa Członkowskie. Właściwy intendent wystawia zlecenie windykacji w odniesieniu do tych kwot.

Sekcja 3**Ustalenie należności***Artykuł 71*

1. Ustalenie należności jest czynnością, dzięki której intendent delegowany lub subdelegowany:
  - a) weryfikuje istnienie należności;
  - b) określa lub weryfikuje stan faktyczny i kwotę należności;

▼B

- c) weryfikuje warunki wymagalności należności.
2. Zasoby własne postawione do dyspozycji Komisji oraz wszelkie należności określone jako pewne, w wyrażone w kwocie pieniężnej i wymagalne, muszą zostać ustalone przy pomocy zlecenia windykacji przekazanego księgowemu oraz noty debetowej przesłanej dłużnikowi, które są sporządzane przez właściwego intendenta.
3. Kwoty wypłacone omyłkowo podlegają odzyskaniu.
4. Warunki, zgodnie z którymi odsetki z tytułu płatności przeterminowanych należne są Wspólnotom, ustanawia się w zasadach wykonawczych.

Sekcja 4

Zezwolenie na windykację należności*Artykuł 72*

1. Zezwolenie na windykację należności jest czynnością, dzięki której intendent przez delegowany lub subdelegowany zleca księgowemu, poprzez wystawienie zlecenia windykacji, windykację kwot należnych, które ustalił.
2. Instytucja może formalnie ustalić kwotę należną od osób innych niż państwa przy pomocy decyzji, która podlega wykonaniu w rozumieniu artykułu 256 Traktatu WE.

Sekcja 5

Windykacja*Artykuł 73*

1. Księgowy działa na podstawie zleceń windykacji dla kwot należycie ustalonych przez właściwego intendenta. Z należytą starannością zapewnia Wspólnotom otrzymanie ich dochodów i dopilnowuje przestrzeganie ich praw.

Księgowy dokonuje windykacji należności poprzez kompensację roszczeń, które Wspólnoty posiadają względem dłużnika, z roszczeniem które ten z kolei posiada względem Wspólnot, i które jest pewne, wyrażone w kwocie pieniężnej i wymagalne.

▼M1

2. W przypadku gdy właściwy intendent delegowany zamierza odstąpić lub częściowo odstąpić od windykacji ustalonej należności, upewnia się, że odstąpienie jest prawidłowe i zgodne z zasadą należytego zarządzania finansami i zasadą proporcjonalności zgodnie z procedurami i kryteriami ustanowionymi w zasadach wykonawczych. Decyzja dotycząca odstąpienia musi być uzasadniona. Intendent może przekazać uprawnienia związane z podjęciem tej decyzji wyłącznie w sposób ustanowiony w zasadach wykonawczych.

Ponadto właściwy intendent może anulować lub skorygować ustaloną kwotę należną zgodnie z warunkami określonymi w zasadach wykonawczych.

Artykuł 73a

Bez uszczerbku dla przepisów określonych uregulowań oraz zastosowania decyzji Rady w sprawie systemu zasobów własnych Wspólnot, dla należności Wspólnoty od osób trzecich, jak również dla należności osób trzecich od Wspólnoty obowiązuje termin przedawnienia wynoszący pięć lat.

▼M1

Dzień, począwszy od którego termin przedawnienia zaczyna biec, oraz warunki jego przerwania ustanawiają zasady wykonawcze.

▼B*Artykuł 74*

Dochody uzyskane z tytułu grzywien, okresowych kar pieniężnych oraz innych kar, wraz z narosłymi odsetkami, nie są ewidencjonowane ostatecznie jako dochody budżetowe, o ile decyzja o ich nałożeniu może być uchylona przez Trybunał Sprawiedliwości.

Pierwszy akapit nie ma zastosowania do decyzji dotyczących rozliczeń lub korekt finansowych.

*ROZDZIAŁ 6****Operacje po stronie wydatków****Artykuł 75*

1. Wszystkie zobowiązania dotyczące wydatków powinny być zaciągnięte, oraz powinna być stwierdzona prawidłowość wszystkich wydatków, oraz wszystkie wydatki powinny zostać zatwierdzone i opłacone.

2. Z wyjątkiem środków, które można zrealizować bez aktu podstawowego, zgodnie z ►**M1** art. 49 ust. 6 lit. e) ◀, zaciągnięcie zobowiązań jest poprzedzane decyzją w sprawie finansowania przyjętą przez instytucję lub organ, któremu instytucja ta przekazuje uprawnienia.

*Sekcja 1***Zaciąganie zobowiązań finansowych***Artykuł 76*

1. Zobowiązanie budżetowe jest operacją polegającą na rezerwacji środków niezbędnych do pokrycia płatności będących następstwem zobowiązania prawnego.

Zobowiązanie prawne jest czynnością, poprzez którą intendent zaciąga lub stwierdza zobowiązanie, którego skutkiem jest obciążenie finansowe.

Zobowiązania budżetowe oraz zobowiązania prawne przyjmuje ten sam intendent, z wyjątkiem należycie uzasadnionych przypadków przewidzianych w zasadach wykonawczych.

2. Zobowiązanie budżetowe ma charakter indywidualny wówczas, gdy beneficjent oraz kwota wydatków jest znana.

Zobowiązanie budżetowe ma charakter globalny wówczas, gdy przynajmniej jeden z elementów potrzebnych do określenia zobowiązania indywidualnego jest nieznanymi.

Zobowiązanie budżetowe ma charakter tymczasowy wówczas, gdy przeznaczone jest na pokrycie wydatków, o których mowa w art. 150 lub zwykłych wydatków administracyjnych, przy czym ani kwota ani też finalny beneficjent nie są do końca znane.

3. Zobowiązania budżetowe z tytułu działań trwających dłużej niż jeden rok budżetowy można rozbić na raty na kilka lat, jedynie w przypadku gdy przewiduje to akt podstawowy. To samo stosuje się do zobowiązań budżetowych z tytułu wydatków administracyjnych. W przypadku gdy zobowiązanie budżetowe podzielone jest na roczne

▼B

raty, zobowiązanie prawne powinno to określać, z wyjątkiem wydatków personalnych.

Artykuł 77

1. W odniesieniu do środków, które mogą spowodować powstanie wydatków obciążających budżet, właściwy intendent musi najpierw zaciągnąć zobowiązanie budżetowe zanim zaciągnie zobowiązanie prawne względem osób trzecich.

2. Z uwzględnieniem przepisów szczególnych tytułu IV drugiej części, globalne zobowiązania budżetowe pokrywają ogólny koszt odpowiadających im indywidualnych zobowiązań prawnych podjętych do dnia 31 grudnia roku $n + 1$.

Z zastrzeżeniem art. 76 ust. 3 i art. 179 ust. 2, indywidualne zobowiązania prawne odnoszące się do indywidualnych lub tymczasowych zobowiązań budżetowych podejmowane są do dnia 31 grudnia roku n .

Pod koniec okresów określonych w pierwszym i drugim akapicie, właściwy intendent umarza niewykorzystane saldo tych zobowiązań budżetowych.

Kwota każdego indywidualnego zobowiązania prawnego przyjętego w następstwie zobowiązania globalnego, przed podpisaniem, podlega rejestracji przez właściwego intendenta na kontach budżetowych oraz wpisaniu do zobowiązań globalnych.

3. Ostateczny termin realizacji zobowiązań prawnych z tytułu działań trwających dłużej niż jeden rok budżetowy oraz odpowiadających im zobowiązań budżetowych, z wyjątkiem wydatków personalnych, ustala się zgodnie z zasadą należytego zarządzania finansami.

Wszelkie części takich zobowiązań, które nie zostały wykonane w ciągu sześciu miesięcy następujących po tym terminie zostają umorzone zgodnie z art. 11.

▼M1

Kwota zobowiązania budżetowego odpowiadającego zobowiązaniu prawnemu, w odniesieniu do którego nie dokonano płatności w rozumieniu art. 81 w ciągu trzech lat następujących po podpisaniu zobowiązania prawnego, zostaje umorzona.

▼B*Artykuł 78*

1. Przyjmując zobowiązanie budżetowe, właściwy intendent dopilnowuje, aby:

- a) wydatek został przypisany odpowiedniej pozycji budżetu;
- b) środki były dostępne;
- c) wydatek był zgodny z postanowieniami Traktatów, budżetu, niniejszego rozporządzenia, zasad wykonawczych i wszystkich aktów przyjętych zgodnie z Traktatami i rozporządzeniami;
- d) przestrzegana była zasada należytego zarządzania finansami.

2. rejestrując zobowiązanie prawne, intendent dopilnowuje, aby:

- a) zobowiązanie było pokryte przez odpowiadające mu zobowiązanie budżetowe;
- c) wydatek był prawidłowy i zgodny z postanowieniami Traktatów, budżetu, niniejszego rozporządzenia, zasad wykonawczych i wszystkich aktów przyjętych zgodnie z Traktatami i rozporządzeniami;
- d) przestrzegana była zasada należytego zarządzania finansami.

▼B

Sekcja 2

Stwierdzanie prawidłowości wydatków*Artykuł 79*

Stwierdzenie prawidłowości wydatków jest czynnością, polegającą na tym, że właściwy intendent:

- a) weryfikuje istnienie roszczenia wierzyciela;
- b) określa lub weryfikuje stan faktyczny i kwotę wierzytelności;
- c) weryfikuje warunki wymagalności wierzytelności

Sekcja 3

Zatwierdzenie wydatków*Artykuł 80*

Zatwierdzenie wydatku jest czynnością, która polega na tym, że właściwy intendent, po stwierdzeniu, że środki są dostępne i wystawieniu zlecenia płatniczego, poleca księgowemu dokonanie płatności z tytułu wydatku, którego prawidłowość została przez niego stwierdzona.

▼M1

W przypadkach, w których dokonywane są płatności okresowe z tytułu usług, w tym usług najmu lub dostaw, intendent po dokonaniu analizy ryzyka może zarządzić stosowanie systemu polecenia zapłaty.

▼B

Sekcja 4

Realizacja wydatków*Artykuł 81*

1. Płatności wykonuje się po przedłożeniu dowodu, że dane działanie jest zgodne z postanowieniami zawartymi w akcie podstawowym lub w umowie i obejmuje przynajmniej jedną z następujących operacji:

- a) płatność całej kwoty należnej;
- b) płatność całej kwoty należnej na jeden z następujących sposobów:
  - i) finansowanie z góry, które może być podzielone na kilka płatności;
  - ii) jedna lub kilka płatności zaliczkowych;
  - iii) płatność salda kwot należnych.

2. W rachunkach należy dokonać rozróżnienia między różnymi rodzajami płatności, o których mowa w ust. 1, wówczas, gdy są dokonywane.

Artykuł 82

Realizacji wydatków dokonuje księgowy w ramach limitu dostępnych środków.

▼B

Sekcja 5

Terminy operacji po stronie wydatków*Artykuł 83*

Czynności w zakresie rozliczenia, zatwierdzenia i realizacja wydatków musi zostać zakończona w terminie ustanowionym w zasadach wykonawczych, które również określają warunki, na jakich wierzyciele, wobec których dokonano płatności ze zwłoką są uprawnieni do otrzymania odsetek za zwłokę którymi obciążana jest pozycja, z której dokonano płatności kwoty głównej.

*ROZDZIAŁ 7****Systemy informatyczne****Artykuł 84*

W przypadku gdy operacje po stronie dochodów i wydatków są administrowane przy pomocy systemów komputerowych, podpisy mogą być składane przy wykorzystaniu procedur komputerowych lub elektronicznych.

*ROZDZIAŁ 8****Audytor wewnętrzny****Artykuł 85*

Każda instytucja ustanawia funkcję audytu wewnętrznego, która musi być wykonywana zgodnie z odpowiednimi normami międzynarodowymi. Audytor wewnętrzny wyznaczony przez instytucję odpowiada względem niej za sprawdzenie właściwego działania systemów i procedur wykonania budżetu. Audytorem wewnętrznym nie może być ani intendent ani księgowy.

Artykuł 86

1. Audytor wewnętrzny doradza instytucji w kwestii ryzyka, poprzez wydawanie niezależnych opinii na temat jakości systemu zarządzania i kontroli oraz poprzez wydawanie zaleceń dla poprawy warunków wykonywania operacji oraz wspierania należytego zarządzania finansami.

W szczególności jest odpowiedzialny za:

a) ocenę stosowności i skuteczności wewnętrznych systemów zarządzania oraz działania służb odnośnie do realizacji polityk, programów i działań poprzez odniesienie do związanych z nimi zagrożeń;

▼M1

b) ocenę skuteczności i efektywności systemów kontroli wewnętrznej i audytu mających zastosowanie w każdej operacji wykonania budżetu.

▼B

2. Audytor wewnętrzny wykonuje swoje obowiązki w odniesieniu do wszystkich służb i działań instytucji. Korzysta z pełnego i nieograniczonego dostępu do wszystkich informacji niezbędnych do wykonywania swoich obowiązków, w razie potrzeby na miejscu, także w Państwach Członkowskich oraz w państwach trzecich.

▼B

3. Audytor wewnętrzny składa instytucji sprawozdanie dotyczące wyników swoich badań, ustaleń, zebranych informacji i zaleceń. Instytucja podejmuje działania w sprawie zaleceń wynikających z przeprowadzonego audytu. Audytor wewnętrzny składa instytucji również sprawozdanie roczne dotyczące audytu wewnętrznego, wykazujące liczbę i rodzaj przeprowadzonych kontroli wewnętrznych, przedstawione zalecenia i działania podjęte odnośnie do tych zaleceń.

4. Co roku instytucja przesyła organowi udzielającemu absolutorium sprawozdanie podsumowujące liczbę i rodzaj przeprowadzonych kontroli wewnętrznych, przedstawione zalecenia i działania podjęte odnośnie do tych zaleceń.

Artykuł 87

Szczegółowe zasady stosujące się do audytora wewnętrznego są ustanawiane przez instytucję w taki sposób, aby gwarantowały całkowitą niezależność audytora w wykonywaniu jego obowiązków oraz określały jego odpowiedzialność.

▼M1

Jeżeli audytor wewnętrzny jest członkiem personelu, przyjmuje odpowiedzialność określoną w regulaminie pracowniczym i zasadach wykonawczych.

▼B

TYTUŁ V
ZAMÓWIENIA

*ROZDZIAŁ 1**Postanowienia ogólne*

Sekcja 1

Zakres i udzielanie zamówień**▼M1***Artykuł 88*

1. Zamówienia publiczne są umowami o charakterze odpłatnym zawieranymi na piśmie pomiędzy jednym lub wieloma podmiotami gospodarczymi oraz jedną lub wieloma instytucjami zamawiającymi w rozumieniu art. 104 i 167, w celu uzyskania, po dokonaniu opłaty w całości lub w części z budżetu, dostaw ruchomości lub nieruchomości, realizacji robót lub świadczenia usług.

Umowy te obejmują:

- a) zamówienia dotyczące nabycia lub najmu budynku;
- b) zamówienia na dostawy;
- c) zamówienia na roboty budowlane;
- d) zamówienia na świadczenie usług.

2. Umowy ramowe oznaczają umowy zawarte między jedną lub wieloma instytucjami zamawiającymi i jednym lub wieloma podmiotami gospodarczymi do celów ustanowienia warunków regulujących zamówienia, które mają zostać udzielone w określonym okresie, w szczególności w odniesieniu do cen i ewentualnie przewidywanej ilości. Do umów tych zastosowanie mają przepisy niniejszego tytułu odnoszące się do procedury udzielania zamówień, w tym publikacji ogłoszenia.

▼ M1

3. Bez uszczerbku dla art. 93–96, niniejszego tytułu nie stosuje się do dotacji.

▼ B*Artykuł 89*

1. Wszystkie zamówienia publiczne finansowane w całości lub części z budżetu odpowiadają zasadom przejrzystości, proporcjonalności, równego traktowania i niedyskryminacji.

2. Wszystkie zamówienia publiczne podlegają przetargowi w możliwie jak największej skali, z wyjątkiem sytuacji, w której wykorzystano procedurę negocjowaną określoną w art. 91 ust. 1 li. d).

▼ M1

Instytucje zamawiające nie mogą w sposób nienależyty wykorzystywać umów ramowych lub wykorzystywać ich w taki sposób, aby celem lub skutkiem było zapobieganie, ograniczanie lub zakłócanie konkurencji.

▼ B**Sekcja 2****Ogłoszenie***Artykuł 90***▼ M1**

1. Wszystkie umowy opiewające na kwotę przekraczającą wartości progowe przewidziane w art. 105 lub art. 167 podlegają opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Ogłoszenia dotyczące przetargów publikowane są z wyprzedzeniem, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w art. 91 ust. 2 niniejszego rozporządzenia, określonych w zasadach wykonawczych, oraz umów o świadczenie usług objętych załącznikiem IIB do dyrektywy 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi ⁽¹⁾.

▼ B

Ogłoszenie niektórych informacji po udzieleniu zamówienia może być zarzucone, w przypadku gdy stanie na przeszkodzie stosowaniu prawa, będzie sprzeczne z interesem publicznym lub zaszkodzi prawnym interesom gospodarczym przedsiębiorstw prywatnych lub publicznych lub zakłóci uczciwą konkurencję między tymi przedsiębiorstwami.

▼ M1

2. Zamówienia opiewające na kwoty nieprzekraczające wartości progowych przewidzianych w art. 105 lub w art. 167 oraz zamówienia na usługi, o których mowa w załączniku IIB do dyrektywy Rady 2004/18/WE, ogłaszane są we właściwy sposób określony w zasadach wykonawczych.

⁽¹⁾ Dz.U. L 134 z 30.4.2004, str. 114. Dyrektywa ostatnio zmieniona rozporządzeniem Komisji (WE) nr 2083/2005 (Dz.U. L 333 z 20.12.2005, str. 28).

▼B

Sekcja 3

Procedury przetargowe*Artykuł 91***▼M1**

1. Procedury udzielania zamówień przyjmują jedną z następujących form:

- a) procedury otwartej;
- b) procedury ograniczonej;
- c) konkursów;
- d) procedury negocjowanej;
- e) dialogu konkurencyjnego.

Jeśli zamówienie publiczne lub umowa ramowa jest przedmiotem zainteresowania dwóch lub więcej instytucji, agencji wykonawczych lub organów, o których mowa w art. 185, i gdy istnieje możliwość osiągnięcia większej skuteczności, dane instytucje zamawiające starają się przeprowadzić procedurę udzielania zamówień na zasadach międzyinstytucjonalnych.

Jeśli realizacja wspólnego działania jednej z instytucji i instytucji zamawiającej z państwa członkowskiego wymaga zamówienia publicznego lub umowy ramowej, procedura udzielania zamówień może zostać przeprowadzona wspólnie przez daną instytucję i wspomnianą instytucję zamawiającą zgodnie z zasadami wykonawczymi.

▼B

2. Dla umów opiewających na kwotę nieprzekraczającą wartości progowych przewidzianych w art. 105 lub art. 167 wykorzystanie procedury negocjowanej jest dozwolone jedynie w przypadkach przewidzianych w zasadach wykonawczych.

▼M1

_____

▼B

3. Wartości progowe, poniżej których zamawiający może zastosować procedurę negocjowaną lub, na zasadzie odstępstwa od pierwszego akapitu art. 88 ust. 1, opłacić koszty wynikające z faktur, ustala się w zasadach wykonawczych.

▼M1

4. Zasady wykonawcze definiują procedurę udzielania zamówień, o której mowa w ust. 1, mającą zastosowanie do umów o świadczenie usług objętych załącznikiem IIB do dyrektywy 2004/18/WE oraz do umów określonych jako tajne, których wykonaniu muszą towarzyszyć szczególne środki bezpieczeństwa lub gdy jest to podyktowane względami ochrony podstawowych interesów Wspólnot lub Unii Europejskiej.

Artykuł 92

Dokumenty dotyczące zaproszenia do składania ofert zawierają pełny, jasny i precyzyjny opis przedmiotu umowy oraz określają kryteria wyłączenia, selekcji i udzielenia zamówienia mające zastosowanie do danej umowy.

▼ **B**

Artykuł 93

1. ► **M1** Kandydaci lub oferenci są wykluczani z udziału w procedurach udzielania zamówień, jeżeli: ◀

- a) jeżeli podlegają postępowaniu upadłościowemu, likwidacyjnemu, zarządowi sądowemu, prowadzą postępowanie układowe z wierzycielami, zawiesili działalność gospodarczą, podlegają postępowaniu sądowemu dotyczącemu tych kwestii, bądź też znajdują się w podobnej sytuacji wynikającej z podobnej procedury przewidzianej w ustawodawstwie krajowym;
- b) zostali skazani za przestępstwo dotyczące etyki zawodowej prawomocnym wyrokiem (*res judicata*);
- c) dopuścili się poważnego przestępstwa stwierdzonego za pomocą wszelkich środków, jakie zamawiający może uzasadnić;
- d) nie wypełnili zobowiązań odnoszących się do opłacenia składek na ubezpieczenia społeczne lub zapłacenia podatków zgodnie z przepisami prawa kraju, w którym mają siedzibę lub z przepisami prawa kraju zamawiającego lub kraju, w którym umowa ma być wykonywana;
- e) wydany został w stosunku do nich prawomocny wyrok (*res judicata*) skazujący za oszustwo finansowe, korupcję, udział w organizacji przestępczej lub jakiegokolwiek inne działanie niezgodne z prawem, szkodzące finansowym interesom Wspólnot;

▼ **M1**

f) według obecnych przepisów podlegają oni karze administracyjnej, o której mowa w art. 96 ust. 1.

Litery a)–d) akapitu pierwszego nie mają zastosowania do zakupu dostaw na szczególnie korzystnych warunkach od dostawcy ostatecznie zaprzestającego działalności gospodarczej lub od syndyka masy upadłości lub likwidatora w przypadku upadłości, układu z wierzycielami lub innej procedury o podobnym charakterze na mocy prawa krajowego.

2. Kandydaci lub oferenci zaświadczenia, że nie znajdują się w żadnej z sytuacji wymienionych w ust. 1. Jednakże instytucja zamawiająca może odstąpić od zażądania takiego zaświadczenia w przypadku umów o bardzo niskiej wartości zgodnie z zasadami wykonawczymi.

Do celów prawidłowego stosowania ust. 1 kandydat lub oferent na wezwanie instytucji zamawiającej ma obowiązek:

- a) jeżeli jest osobą prawną, przedłożyć informacje o prawie własności lub o prawie do zarządzania, kontroli i upoważnienie do reprezentowania osoby prawnej,
- b) jeżeli przewidywane jest podwykonawstwo, zaświadczyć, że dany podwykonawca nie znajduje się w żadnej z sytuacji, o których mowa w ust. 1.

3. Zasady wykonawcze określają maksymalny okres, podczas którego sytuacje, o których mowa w ust. 1, stanowią podstawę do wykluczenia kandydatów lub oferentów z uczestnictwa w procedurze udzielania zamówień. Okres ten nie może być dłuższy niż dziesięć lat.

Artykuł 94

Zamówienia nie udziela się kandydatom lub oferentom, którzy w związku z procedurą udzielania zamówień:

- a) podlegają konfliktowi interesów;
- b) są winni wprowadzenia w błąd przy dostarczaniu informacji wymaganych przez instytucję zamawiającą jako warunek udziału w procedurze udzielania zamówień lub nie złożyli tych informacji;

▼ M1

- c) znajdują się w jednej z sytuacji, o których mowa w art. 93 ust. 1, wykluczających z procedury udzielania zamówień.

Artykuł 95

1. Komisja tworzy centralną bazę danych i zarządza nią, zgodnie ze wspólnotowymi przepisami dotyczącymi przetwarzania danych osobowych. Wspomniana baza danych zawiera szczegółowe informacje o kandydatach i oferentach znajdujących się w jednej z sytuacji, o których mowa w art. 93, 94, 96 ust. 1 lit. b) i ust. 2 lit. a). Jest ona wspólna dla instytucji, agencji wykonawczych oraz organów, o których mowa w art. 185.

2. Władze państw członkowskich i państw trzecich, jak również organy inne niż te, o których mowa w ust. 1, uczestniczące w wykonaniu budżetu zgodnie z art. 53 i 54 przekazują właściwemu intendentowi informacje o kandydatach i oferentach, którzy znajdują się w jednej z sytuacji, o których mowa w art. 93 ust. 1 lit. e), jeżeli dany podmiot postępował ze szkodą dla interesów finansowych Wspólnot. Intendent otrzymuje te informacje i zwraca się do księgowego o wprowadzenie ich do bazy danych.

Instytucje i organy wymienione w akapicie pierwszym mają dostęp do informacji zawartych w bazie danych oraz, w stosownych przypadkach i na własną odpowiedzialność, mogą brać je pod uwagę przy udzielaniu zamówień związanych z wykonaniem budżetu.

3. Zasady wykonawcze ustanawiają przejrzyste i spójne kryteria w celu zapewnienia właściwego stosowania kryteriów wykluczenia. Komisja określa znormalizowane procedury oraz specyfikacje techniczne dla funkcjonowania wspomnianej bazy danych.

Artykuł 96

1. Instytucja zamawiająca może nałożyć kary administracyjne lub finansowe na:

- a) kandydatów lub oferentów w przypadkach określonych w art. 94 lit. b);
- b) wykonawców, w przypadku których stwierdzono poważne naruszenia ich zobowiązań wynikających z umów objętych finansowaniem z budżetu.

We wszystkich przypadkach instytucja zamawiająca musi jednak najpierw umożliwić osobie zainteresowanej przedstawienie jej uwag.

2. Kary określone w ust. 1 są proporcjonalne do wagi umowy oraz ciężaru uchybień, a mogą polegać na:

- a) wykluczeniu danego kandydata lub oferenta lub danego wykonawcy z umów lub dotacji finansowanych z budżetu na okres nie dłuższy niż dziesięć lat; lub
- b) wpłaceniu kar finansowych przez kandydata lub oferenta lub wykonawcę w granicach wartości danej umowy.

Artykuł 97

1. Zamówienia udzielane są na podstawie kryteriów mających zastosowanie do treści danej oferty po sprawdzeniu – zgodnie z kryteriami selekcji określonymi w dokumentach dotyczących zaproszenia do składania ofert – potencjału podmiotów gospodarczych nieznajdujących się w sytuacji wykluczenia na mocy art. 93, 94 i 96 ust. 2 lit. a).

2. Zamówienia są udzielane poprzez automatyczną procedurę udzielania zamówień lub przez procedurę przyjęcia oferty gospodarczo najbardziej korzystnej.

▼ B*Artykuł 98***▼ M1**

1. Zasady dotyczące przedkładania ofert gwarantują prawdziwą konkurencję oraz tajność treści ofert do momentu równoczesnego otwarcia wszystkich ofert.

2. Instytucja zamawiająca może, o ile uzna to za właściwe i proporcjonalne, zażądać od oferentów, zgodnie z zasadami wykonawczymi, złożenia z wyprzedzeniem zabezpieczenia gwarantującego, że złożone oferty nie zostaną wycofane.

▼ B

3. Z wyjątkiem umów opiewających na niewielkie kwoty określone w art. 91 ust. 3, wnioski i oferty podlegają otwarciu przez komisję otwierającą w tym celu wyznaczoną. Wszystkie wnioski i oferty uznane przez komisję za niespełniające ustanowionych warunków są odrzucane.

▼ M1

4. Wszystkie wnioski o dopuszczenie do udziału lub oferty uznane przez komisję otwierającą za spełniające ustanowione warunki podlegają ocenie na podstawie kryteriów przewidzianych w dokumentach odnoszących się do zaproszeń do składania ofert, która ma pozwolić na zaproponowanie instytucji zamawiającej, udzielenia zamówienia lub przeprowadzenia aukcji elektronicznej.

▼ B*Artykuł 99*

Podczas trwania procedury przetargowej, wszelkie kontakty między zamawiającym a kandydatami lub oferentami muszą odbywać się na zasadach zapewniających przejrzystość i równość traktowania. Nie mogą prowadzić do zmian warunków umowy lub warunków zawartych w pierwotnej ofercie.

Artykuł 100

1. Intendent decyduje o tym, komu ma być przyznane zamówienie, zgodnie z kryteriami oceny i przyznania zamówienia określonymi z wyprzedzeniem w dokumentach odnoszących się do zaproszeń do składania ofert i w zasadach udzielania zamówienia.

2. Zamawiający powiadamia wszystkich kandydatów lub oferentów, których wnioski lub oferty zostały odrzucone o podstawach podjęcia decyzji, a także wszystkich oferentów, których oferty zostały dopuszczone i którzy zwrócili się z prośbą na piśmie, ogólnych danych oraz zaletach, oferty, która wygrała przetarg oraz nazwisku oferenta, któremu udzielono zamówienia.

Jednakże niektórych szczegółowych informacji nie należy udostępniać, w przypadku gdy ich udostępnienie utrudniłoby stosowanie prawa, byłoby sprzeczne z interesem publicznym lub zaszkodziłoby prawnym interesom gospodarczym przedsiębiorstw prywatnych lub publicznych lub zakłóciłoby uczciwą konkurencję między tymi przedsiębiorstwami.

Artykuł 101

Zamawiający przed podpisaniem umowy może zrezygnować z zamówienia lub unieważnić procedurę udzielenia zamówienia, przy czym oferenci lub kandydaci nie są uprawnieni do wystąpienia o odszkodowanie.

Decyzja musi być uzasadniona i przedłożona kandydatom lub oferentom.

▼ **B**

Sekcja 4

Gwarancje i kontrola▼ **M1***Artykuł 102*

1. Instytucja zamawiająca żąda od wykonawców złożenia gwarancji z wyprzedzeniem w przypadkach określonych w zasadach wykonawczych.
2. Instytucja zamawiająca może, jeżeli uzna to za właściwe i proporcjonalne, zażądać od wykonawców złożenia z wyprzedzeniem gwarancji w celu:
  - a) zapewnienia pełnego wykonania umowy;
  - b) ograniczenia ryzyka finansowego związanego z wypłaceniem finansowania z góry.

Artykuł 103

W przypadku gdy procedura udzielania zamówień okazała się być obciążona istotnymi błędami, zaistniały nieprawidłowości lub nadużycia finansowe, instytucje zawieszają procedurę i mogą podjąć wszelkie niezbędne środki, włączając w to unieważnienie procedury.

Jeśli po udzieleniu zamówienia okaże się, że procedura udzielania zamówień lub realizacja umowy obciążone były istotnymi błędami, zaistniały nieprawidłowości lub nadużycia finansowe, instytucje mogą postanowić, w zależności od tego, na jakim etapie znajduje się procedura, nie zawierać umowy lub zawiesić jej wykonanie lub, w stosownych przypadkach, rozwiązać umowę.

W przypadku gdy takie błędy, nieprawidłowości lub nadużycia finansowe powstały ze strony wykonawcy, instytucje, proporcjonalnie do wagi błędów, nieprawidłowości lub nadużyć finansowych, mogą dodatkowo dokonać windykacji już zapłaconych kwot lub rozwiązać wszystkie umowy zawarte z takim wykonawcą.

▼ **B***ROZDZIAŁ 2****Postanowienia mające zastosowanie do zamówień udzielonych przez instytucje wspólnotowe na własny rachunek****Artykuł 104*

Instytucje wspólnotowe uważa się za strony zamawiające w przypadku zamówień udzielonych na ich własny rachunek. ► **M1** Przekazują one, zgodnie z art. 59, kompetencje niezbędne do sprawowania funkcji instytucji zamawiającej. ◀

▼ **M1***Artykuł 105*

1. Z zastrzeżeniem części drugiej tytuł IV niniejszego rozporządzenia, dyrektywa 2004/18/WE określa wartości progowe dla:
  - a) ustaleń odnoszących się do publikowania, o którym mowa w art. 90;
  - b) wyboru procedur, o których mowa w art. 91 ust. 1;
  - c) odpowiednich terminów.
2. Z zastrzeżeniem wyjątków i warunków określonych w zasadach wykonawczych, instytucja zamawiająca w przypadku zamówień obje-

▼ M1

tych dyrektywą 2004/18/WE podpisuje dane zamówienie lub umowę ramową z wybranym oferentem po upływie okresu obowiązywania zasady *standstill*.

▼ B*Artykuł 106*

Uczestniczyć w procedurach przetargowych mogą na jednakowych warunkach wszystkie osoby fizyczne lub prawne objęte zakresem stosowania Traktatów oraz wszystkie osoby fizyczne i prawne z państw trzecich, które zawarły ze Wspólnotami Europejskimi specjalne porozumienie w zakresie zamówień publicznych, na warunkach określonych w tym porozumieniu.

Artykuł 107

W przypadku gdy ma zastosowanie Wielostronne Porozumienie w sprawie Zamówień Publicznych zawarte w ramach Światowej Organizacji Handlu, umowy są również otwarte dla obywateli państw, które ratyfikowały to porozumienie, na warunkach określonych w tym porozumieniu.

TYTUŁ VI

DOTACJE

▼ M1*ROZDZIAŁ 1**Zakres i formy dotacji*▼ B*Artykuł 108*

1. Dotacje są bezpośrednimi wkładami finansowymi, przyznawanymi na zasadzie przysporzenia, pochodzącymi z budżetu i przeznaczonymi na finansowanie:

- a) działania zmierzającego do osiągnięcia celu stanowiącego część polityki Unii Europejskiej; lub
- b) funkcjonowania organu, który dąży do osiągnięcia celu będącego przedmiotem interesu ogólnoeuropejskiego lub który posiada cel stanowiący część polityki Unii Europejskiej.

▼ M1

Są one objęte pisemną umową lub decyzją Komisji przekazaną wybranemu ubiegającemu się o dotację.

2. W rozumieniu niniejszego tytułu dotacjami nie są:

- a) wydatki na członków i personel instytucji oraz środki przeznaczone na szkoły europejskie;
- b) pożyczki, obciążone ryzykiem instrumenty Wspólnoty lub wkłady finansowe Wspólnoty do takich instrumentów, zamówienia publiczne, o których mowa w art. 88, oraz środki pomocowe wypłacane w ramach pomocy makrofinansowej i wsparcia budżetowego;
- c) inwestycje w akcje lub udziały na zasadzie inwestora sektora prywatnego, finansowanie typu mezzanine oraz pakiety akcji lub udziałów lub udziały w kapitale międzynarodowych instytucji finansowych takich jak Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju czy wyspecjalizowanych organów wspólnotowych takich jak Europejski Fundusz Inwestycyjny (EFI);

▼ **M1**

- d) składki członkowskie na rzecz organizacji, których Wspólnoty są członkami;
  - e) wydatki realizowane w ramach podziału zarządzania, zarządzania zdecentralizowanego lub wspólnego w rozumieniu art. 53–53d;
  - f) wypłaty dokonywane na rzecz organów, na które przeniesione zostały zadania wykonawcze zgodnie z art. 54 ust. 2 oraz wkłady wnoszone na rzecz utworzonych przez władzę prawodawczą organów zgodnie z ich odnośnymi prawodawczymi aktami podstawowymi;
  - g) wydatki związane z rynkami rybnymi, o których mowa w art. 3 ust. 2 lit. f) rozporządzenia Rady (WE) nr 1290/2005 z dnia 21 czerwca 2005 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej ⁽¹⁾;
  - h) płatności związane z wydatkami na podróże i kosztami pobytu poniesione przez osoby zaproszone lub upoważnione przez instytucje lub, w stosownych przypadkach, wszelkie inne rodzaje wynagrodzenia wypłacane takim osobom.
3. Traktowane jako dotacje oraz regulowane tam, gdzie jest to stosowne, przepisami niniejszego tytułu są:
- a) korzyści finansowe wynikające z dotacji na spłatę oprocentowania na niektóre pożyczki;
  - b) inwestycje w akcje lub udziały lub udziały w kapitale inne niż te, o których mowa w ust. 2 lit. c).
4. Każda instytucja może przyznawać dotacje na działania w zakresie komunikacji, w przypadkach gdy z należyte uzasadnionych powodów skorzystanie z procedury udzielania zamówień publicznych nie jest odpowiednie.

Artykuł 108a

1. Dotacje mogą mieć następujące formy:
- a) zwrotu określonej części faktycznie poniesionych kosztów kwalifikowalnych;
  - b) płatności ryczałtowe;
  - c) finansowanie według stawki ryczałtowanej;
  - d) kombinacja form dotacji wymienionych w lit. a), b) i c).
2. Dotacje nie przekraczają ogólnego pułapu środków wyrażonego w postaci wartości bezwzględnej.

ROZDZIAŁ 2**Zasady***Artykuł 109*

1. Przyznawanie dotacji podlega zasadom przejrzystości i równości traktowania.

Dotacje nie mogą być kumulowane ani też zostać przyznane z mocą wsteczną, a ponadto muszą pociągać za sobą współfinansowanie.

W żadnym przypadku nie można przekroczyć łącznych kosztów kwalifikujących się do finansowania określonych w zasadach wykonawczych.

2. Celem ani skutkiem dotacji nie może być osiągnięcie korzyści przez beneficjenta.

⁽¹⁾ Dz.U. L 209 z 11.8.2005, str. 1. Rozporządzenie zmienione rozporządzeniem (WE) nr 320/2006 (Dz.U. L 58 z 28.2.2006, str. 42).

▼ M1

3. Ustępu 2 nie stosuje się do:
- a) stypendiów naukowych, badawczych lub szkoleniowych wypłacanych osobom fizycznym;
  - b) nagród przyznawanych w ramach konkursów;
  - c) środków mających na celu wzmocnienie potencjału finansowego beneficjenta lub uzyskanie przez niego dochodu w ramach działań zewnętrznych.

▼ M2

4. W przypadku gdy partia polityczna na poziomie europejskim na koniec roku budżetowego, na który przyznano jej dotację operacyjną, osiągnie nadwyżkę przychodów nad wydatkami, w drodze odstępstwa od zasady niedochodowości określonej w ust. 2, pewna część tej nadwyżki, do wysokości 25 % całkowitego przychodu w danym roku, może zostać przeniesiona na następny rok, pod warunkiem że zostanie ona wykorzystana przed końcem pierwszego kwartału tego następnego roku.

Przy sprawdzaniu zgodności z zasadą niedochodowości nie są uwzględniane zasoby własne, w szczególności darowizny i składki członkowskie, ujęte łącznie w rocznych operacjach finansowych partii politycznych na poziomie europejskim, których wysokość przekracza 15 % kosztów kwalifikowalnych ponoszonych przez beneficjenta.

Przepisy powyższego akapitu nie mają zastosowania w przypadku gdy rezerwa finansowa partii politycznej na poziomie europejskim przekracza 100 % jej średniego rocznego przychodu.

▼ B*Artykuł 110***▼ M1**

1. Przyznanie dotacji następuje w ramach rocznych programów pracy, publikowanych na początku roku.

Ten roczny program pracy realizowany jest poprzez ogłaszanie zaproszeń do składania ofert, z wyjątkiem właściwie umotywowanych, wyjątkowych, nagłych przypadków lub jeżeli sytuacja beneficjenta nie pozostawia innego wyboru dla danego działania lub jeżeli beneficjent jest wymieniony w akcie podstawowym jako odbiorca dotacji.

Akapitu pierwszego nie stosuje się do środków pomocy przeznaczonych na operacje zarządzania kryzysowego oraz pomocy humanitarnej.

▼ B

2. Wszystkie dotacje udzielane w ciągu roku budżetowego podlegają opublikowaniu corocznie z należyтым przestrzeganiem wymogów zachowania poufności i bezpieczeństwa.

▼ M1*Artykuł 111*

Każde działanie może spowodować przyznanie tylko jednej dotacji budżetowej jednemu beneficjentowi, chyba że właściwe akty podstawowe stanowią inaczej.

► **C1** W ciągu roku budżetowego można przyznać beneficjentowi z budżetu tylko jedną dotację na działalność. ◀

Ubiegający się o dotacje bezzwłocznie powiadamia intendenta o wielokrotnych wnioskach i wielokrotnych dotacjach odnoszących się do tego samego działania lub do tego samego programu pracy.

W żadnym przypadku te same koszty nie mogą być dwukrotnie finansowane z budżetu.

▼ M1*Artykuł 112*

1. Dotację można przyznać na działanie, które już się rozpoczęło, jedynie w przypadku, gdy ubiegający się o nią może wykazać konieczność rozpoczęcia działania przed przyznaniem dotacji.

W takich przypadkach koszty kwalifikujące się do finansowania nie mogą być poniesione przed dniem przedłożenia wniosku o przyznanie dotacji, z wyjątkiem właściwie umotywowanych, specjalnych przypadków określonych w akcie podstawowym lub wydatków niezbędnych do właściwej realizacji pomocy przeznaczonej na operacje zarządzania kryzysowego lub pomocy humanitarnej, jak określono w zasadach wykonawczych.

Nie można przyznać z mocą wsteczną dotacji na działania już zakończone.

2. Dotacja operacyjna przyznawana jest w ciągu sześciu miesięcy po rozpoczęciu roku budżetowego beneficjenta. Koszty kwalifikujące się do finansowania nie mogą zostać poniesione przed złożeniem wniosku o przyznanie dotacji ani też przed rozpoczęciem roku budżetowego beneficjenta.

▼ B*Artykuł 113*

1. Dotacja nie może w całości finansować kosztów działania, z zastrzeżeniem tytułu IV drugiej części.

▼ C1

Dotacja nie może finansować całości wydatków na działalność beneficjenta.

▼ M1

► **C1** 2. W przypadku ponowienia dotacji na działalność ◀ podlegają stopniowemu zmniejszeniu, chyba że w akcie podstawowym zawarto odmiennie przepisy w odniesieniu do organów dążących do osiągnięcia celu stanowiącego przedmiot ogólnego zainteresowania europejskiego. Przepisu tego nie stosuje się do dotacji przyjmujących jedną z form określonych w art. 108a ust. 1 lit. b) i c).

▼ B*ROZDZIAŁ 3**Procedura przyznawania dotacji***▼ M1***Artykuł 114*

1. Wnioski o dotacje przedkładane są na piśmie.
2. Wnioski o dotacje kwalifikują się do rozpatrzenia, jeśli przedkładane są przez:
  - a) osoby prawne; wnioski o dotacje kwalifikują się do rozpatrzenia, jeśli przedkładane są przez podmioty nieposiadające osobowości prawnej na podstawie właściwego prawa krajowego, pod warunkiem że ich przedstawiciele są uprawnieni do podejmowania w ich imieniu zobowiązań prawnych oraz do przyjmowania odpowiedzialności finansowej;
  - b) osoby fizyczne, jeśli uzasadnione jest to rodzajem lub charakterem działania lub celem, jaki pragnie osiągnąć ubiegający się o dotację.
3. Nie można przyznać dotacji osobom ubiegającym się o nią, którzy w czasie procedury przyznawania dotacji znajdowali się w jednej z sytuacji, o których mowa w art. 93 ust. 1, art. 94 i art. 96 ust. 2 lit. a).

▼ M1

Ubiegający się o dotację muszą zaświadczyć, że nie znajdują się w żadnej z sytuacji, o których mowa w akapicie pierwszym. Jednakże intendent może odstąpić od zażądania takiego zaświadczenia w przypadku dotacji o bardzo niskiej wartości zgodnie z zasadami wykonawczymi.

4. Intendent może nakładać na ubiegających się o dotację kary administracyjne i finansowe o charakterze skutecznym, proporcjonalnym i odstrasającym, zgodnie z art. 96.

Kary takie mogą zostać nałożone także na beneficjentów, którzy w momencie przedkładania wniosku lub podczas realizacji dotacji złożą nieprawdziwe deklaracje podając informacje wymagane przez intendenta lub nie złożą tych informacji.

▼ B*Artykuł 115*

1. Kryteria wyboru powinny umożliwiać ocenę możliwości zrealizowania proponowanego działania lub programu pracy przez osobę ubiegającą się o dotację.

2. Kryteria przyznawania dotacji, ogłoszone z wyprzedzeniem w zaproszeniu do składania ofert, powinny umożliwiać ocenę jakości przedłożonych wniosków w świetle wyznaczonych celów i priorytetów.

*Artykuł 116***▼ M1**

1. Wnioski są oceniane na podstawie wcześniej ogłoszonych kryteriów wyboru i przyznawania dotacji, celem wyłonienia wniosków, które mogą podlegać finansowaniu.

▼ B

2. Następnie właściwy intendent, na podstawie oceny, o której mowa w ust. 1, sporządza listę beneficjentów oraz przyznane kwoty.

3. Właściwy intendent powiadamia na piśmie osoby ubiegające się o dotację o decyzji w sprawie ich wniosków. W przypadku nieprzyznania dotacji, instytucja podaje powody odrzucenia wniosku, odnosząc się, w szczególności, do wcześniej ogłoszonych kryteriów wyboru i przyznawania dotacji.

*ROZDZIAŁ 4****Płatności i kontrola****Artykuł 117*

Płatności dostosowane są do istniejącego ryzyka finansowego, czasu trwania i rozwoju działania lub kosztów poniesionych przez beneficjenta.

▼ M1*Artykuł 118*

1. Właściwy intendent może, o ile uznaje to za właściwe i proporcjonalne, zażądać od beneficjenta wniesienia gwarancji z wyprzedzeniem, w celu ograniczenia ryzyka finansowego związanego z wypłatą finansowania z góry.

2. Intendent żąda od beneficjenta wniesienia takiej gwarancji z wyprzedzeniem w przypadkach określonych w zasadach wykonawczych.

▼ B*Artykuł 119*

1. Kwota dotacji nie jest ostatecznie określona do momentu zatwierdzenia przez instytucję końcowych sprawozdań i rozliczeń, bez uszczerbku dla dalszych kontroli przeprowadzanych przez instytucję.

▼ M1

2. Jeżeli beneficjent nie wywiąże się ze swoich zobowiązań, dotacja ulega zawieszeniu lub zmniejszeniu lub zaprzestaje się jej wypłacania w przypadkach przewidzianych w zasadach wykonawczych, po umożliwieniu beneficjentowi przedstawienia swoich uwag.

▼ B*ROZDZIAŁ 5**Wykonanie***▼ M1***Artykuł 120*

1. W przypadku gdy wykonanie działania wymaga od beneficjenta udzielenia zamówienia publicznego, właściwe procedury określają zasady wykonawcze.

2. W przypadku gdy realizacja działania wymaga udzielenia wsparcia finansowego osobom trzecim, beneficjent dotacji wspólnotowej może udzielić takiego wsparcia, jeśli spełnione są następujące warunki:

- a) uzyskanie wsparcia finansowego nie jest głównym celem działania;
- b) warunki przyznania wsparcia są ściśle określone w decyzji lub umowie w sprawie dotacji pomiędzy beneficjentem i Komisją i nie pozostawiają miejsca na dowolność;
- c) odnośne kwoty są niewielkie.

Do celów lit. c) maksymalną kwotę wsparcia finansowego, jaką beneficjent może zapłacić stronie trzeciej, określają zasady wykonawcze.

3. Wszystkie decyzje lub umowy w sprawie przyznania dotacji wyraźnie stwierdzają, że Komisja i Trybunał Obrachunkowy wykonują swoje kompetencje kontrolne w odniesieniu do dokumentów i lokali, w stosunku do wszystkich wykonawców i podwykonawców, którzy otrzymali wspólnotowe środki finansowe.

▼ B

TYTUŁ VII

PREZENTACJA SPRAWOZDAŃ I RACHUNKÓW*ROZDZIAŁ 1**Prezentacja sprawozdań**Artykuł 121*

Sprawozdania Wspólnoty obejmują:

▼ M1

a) sprawozdania finansowe instytucji określone w art. 126, sprawozdania organów, o których mowa w art. 185 i innych organów, których sprawozdania muszą być skonsolidowane zgodnie z zasadami rachunkowości Wspólnoty;

▼ B

b) skonsolidowane sprawozdania finansowe, które przedstawiają w formie zagregowanej informacje finansowe zawarte

▼B

w sprawozdaniach finansowych instytucji i organów, o których mowa w lit. a);

- c) sprawozdania z wykonania budżetu instytucji oraz budżetów organów, o których mowa w art. 185;

▼M1

- d) zagregowane sprawozdania z wykonania budżetu, które przedstawiają informacje zawarte w sprawozdaniach, o których mowa w lit. c).

Artykuł 122

1. Do sprawozdań instytucji oraz organów, o których mowa w art. 121 załączane są sprawozdania z zarządzania budżetem i finansami w danym roku budżetowym.

2. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, podaje między innymi stopień wykorzystania środków oraz zestawienie informacji dotyczących przesunięć środków pomiędzy różnymi pozycjami budżetowymi.

▼B*Artykuł 123*

Sprawozdania muszą być prawidłowe, dokładne, wyczerpujące i muszą przedstawiać prawidłowo i rzetelnie:

- a) w odniesieniu do sprawozdań finansowych, aktywa i pasywa, obciążenia i dochody, należności i zobowiązania nie wykazane jako aktywa lub pasywa oraz przepływ środków pieniężnych;
- b) w odniesieniu do sprawozdań z wykonania budżetu, operacje po stronie dochodów i wydatków.

Artykuł 124

Sprawozdania finansowe sporządza się zgodnie z ogólnie przyjętymi podstawowymi zasadami rachunkowości, a mianowicie:

- a) kontynuacji działalności;
- b) ostrożności;
- c) jednolitych metod rachunkowości;
- d) porównywalności informacji;
- e) istotności;
- f) niestosowania kompensat;
- g) wyższości treści nad formą;
- h) rozliczania przyszłych okresów;

Artykuł 125

1. Zgodnie z zasadą rozliczania przyszłych okresów, sprawozdania finansowe wykazują rozchody i dochody na rok budżetowy, bez względu na termin zapłaty lub otrzymania kwoty.

2. Wartość aktywów i pasywów ustala się zgodnie z zasadami wyceny przewidzianymi w art. 133.

▼B*Artykuł 126*

1. Sprawozdania finansowe, sporządzane w milionach EUR, obejmują:
  - a) bilans i rachunek wyniku ekonomicznego, które przedstawiają aktywa i pasywa, sytuację finansową oraz wynik ekonomiczny na dzień 31 grudnia roku poprzedniego; powinny zostać sporządzone według struktury przewidzianej w dyrektywach Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rocznych sprawozdań finansowych niektórych typów spółek, z uwzględnieniem specyficznego charakteru działalności Wspólnot;
  - b) tabelę przepływu środków wykazującą kwoty otrzymane i wydatkowane w ciągu roku oraz końcową sytuację finansową;
  - c) sprawozdanie zmian w kapitale szczegółowo przedstawiające zwiększenia i zmniejszenia we wszystkich pozycjach kont kapitałowych;
2. Załącznik do sprawozdania finansowego uzupełnia i objaśnia informacje przedstawione w sprawozdaniach, o których mowa w ust. 1 oraz dostarcza wszelkie dodatkowe informacje zalecane przez ogólnie przyjętą międzynarodową praktykę rachunkowości, w przypadku gdy takie informacje odnoszą się do działalności Wspólnot.

Artykuł 127

Sprawozdania z wykonania budżetu, sporządzane w milionach EUR, obejmują:

- a) budżetowy rachunek wyniku, który przedstawia wszystkie operacje budżetowe po stronie dochodów i wydatków w danym roku; struktura, w jakiej jest prezentowany jest taka sama, jak struktura budżetu;
- b) Załącznik do budżetowego rachunku wyniku, który uzupełnia i objaśnia informacje przedstawione w tym rachunku.

▼M1*Artykuł 128*

Księgowi pozostałych instytucji oraz organów, o których mowa w art. 121, przesyłają do księgowego Komisji oraz do Trybunału Obrachunkowego nie później niż dnia 1 marca następnego roku sprawozdania tymczasowe wraz ze sprawozdaniem z zarządzania budżetem i finansami w ciągu roku.

Księgowy Komisji dokonuje konsolidacji tych sprawozdań tymczasowych ze sprawozdaniami tymczasowymi Komisji, i przesyła tymczasowe sprawozdania Komisji łącznie z jej sprawozdaniem z zarządzania budżetem i finansami w ciągu roku oraz skonsolidowanymi sprawozdaniami tymczasowymi do Trybunału Obrachunkowego nie później niż dnia 31 marca następnego roku.

Księgowi wszystkich instytucji oraz organów, o których mowa w art. 121, również przesyłają sprawozdania z zarządzania budżetem i finansami do Parlamentu Europejskiego i Rady w terminie określonym w akapicie drugim.

▼B*Artykuł 129*

1. Trybunał Obrachunkowy, najpóźniej do dnia 15 czerwca, przedstawia swoje uwagi w sprawie tymczasowych sprawozdań wszystkich instytucji i organów, o których mowa w ►**M1** art. 121. ◀

▼ **M1**

2. Instytucje inne niż Komisja i każdy z organów, o których mowa w art. 121, opracowują sprawozdania końcowe zgodnie z art. 61 i przesyłają je księgowemu Komisji oraz do Trybunału Obrachunkowego nie później niż dnia 1 lipca następnego roku, w celu sporządzenia końcowych sprawozdań skonsolidowanych.

2a. Księgowy Komisji przygotowuje skonsolidowane sprawozdania końcowe na podstawie informacji dostarczonych mu przez pozostałe instytucje zgodnie z ust. 2. Do sprawozdań końcowych dołączane jest oświadczenie księgowego Komisji, w którym stwierdza on, że sprawozdania zostały sporządzone zgodnie z tytułem VII oraz zasadami i metodami rachunkowości określonymi w załączniku do sprawozdań finansowych.

3. Po zatwierdzeniu końcowych sprawozdań skonsolidowanych oraz swojego własnego sprawozdania końcowego, Komisja przesyła je do Parlamentu Europejskiego, Rady i Trybunału Obrachunkowego, przed dniem 31 lipca następnego roku budżetowego.

▼ **B**

4. Końcowe sprawozdania skonsolidowane podlegają opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich* wraz z poświadczeniem o wiarygodności przedłożonym przez Trybunał Obrachunkowy zgodnie z artykułem 248 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską oraz artykułem 160c Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej przed dniem ► **M1** 15 listopada ◀ następnego roku budżetowego.

ROZDZIAŁ 2

*Informacje na temat wykonania budżetu**Artykuł 130*

Oprócz sprawozdań przewidzianych w art. 126 i 127, Komisja dwa razy do roku składa sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie dotyczące gwarancji budżetowych oraz związanego z nimi ryzyka.

Jednocześnie informacje te są przesyłane do Trybunału Obrachunkowego.

Artykuł 131

1. Oprócz sprawozdań przewidzianych w art. 126 i 127, ► **M1** księgowy Komisji ◀ raz w miesiącu przesyła do Parlamentu Europejskiego i Rady dane, zagregowane przynajmniej na poziomie rozdziałów, dotyczące wykonania budżetu, dla dochodów i dla wydatków względem całości środków.

Dane te przedstawiają również kwestię wykorzystania przeniesionych środków.

Dane zostają przesłane w terminie 10 dni roboczych następujących po końcu każdego miesiąca.

2. Trzy razy do roku, w terminie 30 dni roboczych następujących po dniach 31 maja, 31 sierpnia i 31 grudnia, ► **M1** księgowy Komisji ◀ przesyła do Parlamentu Europejskiego i Rady sprawozdanie z wykonania budżetu, obejmujące dochody i wydatki z podziałem na rozdziały, artykuły i pozycje.

Sprawozdanie to przedstawia również informacje szczegółowe odnośnie do wykorzystania środków przesuniętych z wcześniejszych lat budżetowych.

3. Dane i sprawozdanie z wykonania budżetu są jednocześnie przesyłane do Trybunału Obrachunkowego.

▼B*ROZDZIAŁ 3***Rachunkowość**

Sekcja 1

Postanowienia wspólne*Artykuł 132*

1. System rachunkowości instytucji jest systemem służącym do organizacji informacji dotyczących budżetu i finansów w taki sposób, aby dane mogły być wprowadzane, składane i rejestrowane.
2. Konta dzielą się na konta ogólne i budżetowe. Konta te prowadzone są w EUR w układzie roku kalendarzowego.
3. Dane liczbowe na kontach ogólnych i budżetowych są przyjmowane z końcem roku budżetowego, tak aby można był przygotować sprawozdania określone w rozdziale 1.
4. Bez względu na przepisy zawarte w ust. 2 i 3, intendent delegowany może prowadzić konta analityczne.

Artykuł 133

1. Księgowy Komisji, po konsultacji z księgowymi pozostałych instytucji oraz organów, o których mowa w ►**M1** art. 121 ◀, przyjmuje zasady i metody księgowości oraz ujednolicony plan kont do zastosowania we wszystkich instytucjach i urzędach, o których mowa w tytule V drugiej części oraz organach, o których mowa w ►**M1** art. 121. ◀
2. Przyjmując zasady i metody określone w ust. 1, księgowy Komisji kieruje się przyjętymi w skali międzynarodowej standardami rachunkowości dla sektora publicznego, ale może odstąpić od nich w przypadku gdy jest to uzasadnione specyficznym charakterem działalności Wspólnot.

Sekcja 2

Konta ogólne*Artykuł 134*

Na kontach ogólnych księgowane są, w porządku chronologicznym i przy wykorzystaniu metody podwójnego zapisu, wszelkie zdarzenia i operacje wpływające na sytuację gospodarczą i finansową oraz aktywa i pasywa instytucji i organów, o których mowa w ►**M1** art. 121. ◀

Artykuł 135

1. Ruchy na kontach oraz salda ujmowane są w księgach rachunkowych.
2. Wszelkie zapisy księgowe, włącznie z wpisami korygującymi na kontach, oparte są na dokumentach towarzyszących, do których się odnoszą.
3. Systemy rachunkowości muszą umożliwiać zachowanie śladu wszystkich zapisów księgowych.

▼B*Artykuł 136*

Księgowy, po zamknięciu roku budżetowego i do czasu przedstawienia sprawozdań, wprowadza wszelkie zapisy korygujące, nie pociągające za sobą żadnych wypłat ani wpłat w odniesieniu do tego roku, które są niezbędne do prawidłowego, rzetelnego i zgodnego z zasadami przedstawienia sprawozdań.

Sekcja 3

Konta budżetowe*Artykuł 137*

1. Konta budżetowe zapewniają szczegółową rejestrację wykonania budżetu.
2. Do celu stosowania ust. 1, konta budżetowe rejestrują wszystkie operacje budżetowe po stronie dochodów i wydatków przewidziane w tytule IV pierwszej części.

ROZDZIAŁ 4

Spis inwentarza*Artykuł 138*

1. Wszystkie instytucje i organy, o których mowa w ►**M1** art. 121 ◀ prowadzą spis inwentarza, wykazujący w układzie ilościowym i wartościowym stan rzeczowego majątku trwałego, wartości niematerialnych oraz aktywów finansowych według wzoru opracowanego przez księgowego Komisji.

Wszystkie instytucje i organy, o których mowa w ►**M1** art. 121 ◀ sprawdzają, czy zapisy zawarte w spisie inwentarza są zgodne ze stanem faktycznym.

2. Sprzedaż majątku ruchomego wymaga zamieszczenia odpowiednich ogłoszeń.

TYTUŁ VIII

KONTROLA ZEWNĘTRZNA I UDZIELENIE ABSOLUTORIUM

ROZDZIAŁ 1

Kontrola zewnętrzna*Artykuł 139*

1. Parlament Europejski, Rada i Komisja niezwłocznie powiadamiają Trybunał Obrachunkowy o wszystkich decyzjach i zasadach przyjętych na podstawie art. 9, 13, 18, 22, 23, 26 i 36.

▼M1

2. Każda instytucja informuje Trybunał Obrachunkowy oraz władzę budżetową o wszelkich wewnętrznych zasadach przyjętych przez siebie w odniesieniu do spraw finansowych.

▼B

3. Trybunał Obrachunkowy jest powiadamiany o powołaniu intendentów, audytorów wewnętrznych, księgowych i administratorów kont

▼B

zaliczkowych oraz o przekazaniu uprawnień zgodnie z art. 51, 61–63 i 85.

Artykuł 140

1. Kontrola przeprowadzana przez Trybunał Obrachunkowy w celu ustalenia, czy wszystkie dochody zostały uzyskane oraz czy wszystkie wydatki zostały poniesione zgodnie z prawem i prawidłowo, z uwzględnieniem postanowień Traktatów, budżetu, niniejszego rozporządzenia, zasad wykonania oraz wszystkich innych aktów przyjętych na mocy Traktatów.

2. Wykonując swoje zadania, Trybunał Obrachunkowy ma prawo zapoznać się, w sposób przewidziany w art. 142, ze wszystkimi dokumentami i informacjami dotyczącymi zarządzania finansami służb lub organów w odniesieniu do operacji finansowanych lub współfinansowanych przez Wspólnoty. Trybunał ma uprawnienia do zasięgania informacji u każdego urzędnika odpowiedzialnego za operacje po stronie dochodów lub wydatków oraz do stosowania dowolnych procedur kontroli właściwych dla wyżej wspomnianych służb lub instytucji. Kontrola w Państwach Członkowskich przeprowadzana jest razem z krajowymi instytucjami kontrolnymi lub, w przypadku gdy nie posiadają niezbędnych uprawnień, z właściwymi służbami krajowymi. Trybunał Obrachunkowy oraz krajowe instytucje kontrolne Państw Członkowskich współpracują na zasadzie wzajemnego zaufania, zachowując swoją niezależność.

W celu uzyskania wszystkich informacji niezbędnych do wykonania zadania powierzonego mu na mocy Traktatów i aktów przyjętych zgodnie z nimi, Trybunał Obrachunkowy może brać udział, na swoje żądanie, w działaniach kontrolnych przeprowadzanych w ramach wykonania budżetu przez, lub w imieniu, jakiegokolwiek instytucji wspólnotowej.

Na żądanie Trybunału Obrachunkowego każda instytucja zezwoli instytucjom finansowym posiadającym depozyty Wspólnoty na umożliwienie Trybunałowi ustalenia, czy dane zewnętrzne są zgodne z księgami rachunkowymi.

3. W celu wykonania swojego zadania, Trybunał Obrachunkowy przedkłada instytucjom i władzom, do których niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie, nazwiska pracowników, którzy są upoważnieni do kontroli tych instytucji i władz.

Artykuł 141

Trybunał Obrachunkowy ustala, czy wszystkie papiery wartościowe i środki pieniężne w banku lub w kasie są sprawdzane z dowodami podpisanymi przez depozytariuszy lub z notami dotyczącymi posiadanych środków pieniężnych i papierów wartościowych. Trybunał może przeprowadzać te kontrole we własnym zakresie.

Artykuł 142

1. Komisja, pozostałe instytucje, organy zarządzające dochodami i wydatkami w imieniu Wspólnot oraz końcowi beneficjenci wypłat z budżetu są obowiązani zapewnić Trybunałowi Obrachunkowemu wszelkie udogodnienia oraz udzielić mu wszelkich informacji, jakie Trybunał uzna za niezbędne do wykonania swoich zadań. Obowiązane są udostępnić do dyspozycji Trybunału Obrachunkowego wszystkie dokumenty dotyczące zawierania i wykonywania umów finansowanych z budżetu wspólnotowego oraz wszystkie rozliczenia środków pieniężnych i materiałów, wszystkie rejestry księgowe i dokumenty pomocnicze oraz związane z nimi dokumenty administracyjne, wszystkie dokumenty dotyczące dochodów i wydatków, wszystkie spisy inwen-

▼B

tarza, wszystkie schematy organizacyjne komórek organizacyjnych, które Trybunał Obrachunkowy uzna za niezbędne do kontroli sprawozdań budżetowych i finansowych dotyczących wyniku na podstawie ewidencji oraz kontroli na miejscu, jak również wszystkie dokumenty i dane stworzone lub przechowywane na nośnikach magnetycznych.

Pozostałe służby, organy audytu wewnętrznego danej administracji krajowej są obowiązane zapewnić Trybunałowi Obrachunkowemu wszelkie udogodnienia, jakie Trybunał uzna za niezbędne do wykonania swoich zadań.

Pierwszy akapit ma również zastosowanie do osób fizycznych lub prawnych otrzymujących środki z budżetu wspólnotowego.

2. Urzędnicy, których działania są kontrolowane przez Trybunał Obrachunkowy obowiązani są do:

- a) okazania prowadzonej przez siebie ewidencji środków pieniężnych w kasie, innych środków pieniężnych, papierów wartościowych i wszelkiego rodzaju materiałów oraz dokumentów towarzyszących dotyczących gospodarowania powierzonymi im środkami, jak również wszystkie księgi, rejestry i inne związane z nimi dokumenty;
- b) przedstawienia korespondencji oraz wszelkich innych dokumentów niezbędnych do pełnej realizacji kontroli, o której mowa w art. 140 ust. 1.

Informacji dostarczanych zgodnie z lit. b) może żądać tylko Trybunał Obrachunkowy.

3. Trybunał Obrachunkowy ma prawo badać pod kątem dochodów i wydatków Wspólnot dokumenty będące w posiadaniu służb instytucji oraz, w szczególności, służb odpowiedzialnych za decyzje dotyczące tych dochodów i wydatków, organów zarządzających dochodami lub wydatkami w imieniu Wspólnot, a także osób fizycznych lub prawnych otrzymujących środki z budżetu.

4. Zadanie ustalenia, czy uzyskanie dochodów i poniesienie wydatków nastąpiło zgodnie z prawem i prawidłowo oraz czy zarządzanie finansami była prawidłowe, obejmuje wykorzystanie, przez jednostki spoza instytucji, środków wspólnotowych otrzymanych na zasadzie dotacji.

5. Udzielanie wspólnotowych środków finansowych beneficjentom spoza instytucji warunkowane jest wyrażeniem na piśmie zgody przez beneficjentów lub, w przypadku braku zgody z ich strony, przez wykonawców lub podwykonawców, na przeprowadzenie przez Trybunał Obrachunkowy kontroli wykorzystania udzielonych środków finansowych.

6. Komisja udostępni Trybunałowi Obrachunkowemu, na jego żądanie, wszelkie informacje dotyczące operacji zaciągania i udzielania kredytów.

7. Wykorzystanie zintegrowanych systemów komputerowych nie może mieć wpływu na ograniczenie dostępu Trybunału Obrachunkowego do dokumentów towarzyszących.

Artykuł 143

1. Sprawozdanie roczne Trybunału Obrachunkowego jest regulowane przepisami ust. 2–6 niniejszego artykułu.

2. Trybunał Obrachunkowy przekazuje Komisji i zainteresowanym instytucjom, nie później niż do dnia ►**M1** 30 czerwca ◀, wszelkie uwagi, których charakter wymaga, jego zdaniem, zamieszczenia ich w sprawozdaniu rocznym. Uwagi te muszą pozostać poufne. Każda instytucja kieruje swoją odpowiedź do Trybunału Obrachunkowego

▼B

nie później niż do dnia ►**M1** 15 października ◀. Odpowiedzi instytucji innych niż Komisja są równocześnie przekazywane Komisji.

3. Sprawozdanie roczne zawiera ocenę prawidłowości zarządzania finansami.

4. Sprawozdanie roczne zawiera dział dotyczący każdej instytucji. Trybunał Obrachunkowy może dodać sprawozdanie podsumowujące lub ogólne uwagi, których charakter wymaga, jego zdaniem, zamieszczenia.

Trybunał Obrachunkowy podejmuje wszelkie niezbędne czynności w celu zapewnienia opublikowania odpowiedzi każdej z instytucji na jego uwagi niezwłocznie po uwagach, do których się odnoszą.

▼M1

5. Trybunał Obrachunkowy przekazuje władzom odpowiedzialnym za udzielenie absolutorium oraz pozostałym instytucjom, nie później niż do dnia 15 listopada, swoje sprawozdanie roczne wraz z odpowiedziami instytucji oraz zapewnia ich opublikowanie w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

▼B

6. Niezwłocznie po przekazaniu sprawozdania rocznego przez Trybunał Obrachunkowy, Komisja powiadomi zainteresowane Państwa Członkowskie o szczegółach tego sprawozdania, które dotyczą zarządzania środkami, za które są odpowiedzialne zgodnie z przepisami mającymi zastosowanie.

Po otrzymaniu tych informacji, Państwa Członkowskie udzielają Komisji odpowiedzi w terminie 60 dni. Komisja przekazuje podsumowanie do Trybunału Obrachunkowego, Rady i Parlamentu Europejskiego do dnia ►**M1** 28 lutego. ◀

Artykuł 144

1. Trybunał Obrachunkowy przekazuje zainteresowanej instytucji wszelkie uwagi, których charakter wymaga, jego zdaniem, zamieszczenia ich w sprawozdaniu specjalnym. Uwagi te muszą pozostać poufne.

Zainteresowana instytucja w terminie dwóch i pół miesiąca powiadomi Trybunał Obrachunkowy o wszelkich komentarzach, jakie pragnie poczynić względem uwag, o których mowa.

Trybunał Obrachunkowy przyjmuje ostateczną wersję sprawozdania specjalnego, o którym mowa, w następnym miesiącu.

Sprawozdanie specjalne, wraz z odpowiedziami zainteresowanych instytucji, jest niezwłocznie przekazywane Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, które zadecydują, jeżeli to stosowne – wspólnie z Komisją, jakie działania należy podjąć w odpowiedzi.

▼M1

W przypadku podjęcia przez Trybunał Obrachunkowy decyzji o opublikowaniu tych specjalnych sprawozdań w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, do sprawozdań tych zostają załączone odpowiedzi zainteresowanych instytucji.

▼B

2. ►**M1** Opinie, o których mowa w art. 248 ust. 4 Traktatu WE oraz art. 160c ust. 4 Traktatu Euratom, które nie odnoszą się do wniosków lub projektów objętych legislacyjną procedurą konsultacji, mogą być opublikowane przez Trybunał Obrachunkowy w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*. ◀ Trybunał Obrachunkowy podejmuje decyzję w sprawie opublikowania po konsultacji z instytucją, która zwróciła się do niego o wydanie opinii, lub instytucją, której dotyczy ta opinia. Do opublikowanych opinii załącza się wszelkie uwagi zainteresowanych instytucji.

ROZDZIAŁ 2

Absolutorium

Artykuł 145

1. Parlament Europejski, na zalecenie Rady stanowiącej większością kwalifikowaną, w terminie do dnia ►**M1** 15 maja ◀ roku $n + 2$ udziela Komisji absolutorium z wykonania budżetu za rok n .
2. Jeżeli termin przewidziany w ust. 1 nie może być dotrzymany, Parlament Europejski powiadamia Komisję o przyczynach opóźnienia.
3. Jeżeli Parlament Europejski opóźni wydanie decyzji o udzieleniu absolutorium, Komisja dołoży wszelkich starań w celu jak najszybszego podjęcia środków zmierzających do usunięcia lub ułatwienia usunięcia przeszkód w podjęciu tej decyzji.

Artykuł 146

1. Decyzja o udzieleniu absolutorium obejmuje księgi rachunkowe dotyczące wszystkich dochodów i wydatków Wspólnot, wynikający z nich bilans oraz aktywa i pasywa Wspólnot wykazane w bilansie
2. W celu udzielenia absolutorium, Parlament Europejski, po wykonaniu tych czynności przez Radę, bada rachunki i bilans finansowy określone w artykule 275 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską oraz artykule 179a Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej. Bada również sprawozdanie roczne Trybunału Obrachunkowego wraz z odpowiedziami kontrolowanych instytucji, wszelkie odpowiednie sprawozdania specjalne Trybunału Obrachunkowego odnoszące się do danego roku budżetowego oraz oświadczenie Trybunału Obrachunkowego, potwierdzające wiarygodność oraz zgodność z prawem i prawidłowość podstawowych transakcji.
3. Komisja przedłoży Parlamentowi Europejskiemu, na jego żądanie, wszelkie informacje niezbędne do sprawnego zastosowania procedury udzielania absolutorium na dany rok budżetowy, zgodnie z artykułem 276 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską.

Artykuł 147

1. Zgodnie z artykułem 276 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską oraz artykułem 180b Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, Komisja i pozostałe instytucje podejmują wszelkie działania w celu uwzględnienia uwag towarzyszących decyzji Parlamentu Europejskiego o absolutorium oraz komentarzy towarzyszących zaleceniu odnoszącemu się do absolutorium przyjętego przez Radę.
2. Na żądanie Parlamentu Europejskiego lub Rady, instytucje składają sprawozdanie co do środków podjętych w kontekście tych uwag i komentarzy, a, w szczególności, co do instrukcji udzielonych służbom odpowiedzialnym za wykonanie budżetu. Państwa Członkowskie współpracują z Komisją poprzez powiadamianie jej o środkach, jakie podjęły w celu zastosowania tych uwag, aby Komisja mogła uwzględnić je przy sporządzaniu swojego sprawozdania. Sprawozdania instytucji są również przesyłane do Trybunału Obrachunkowego

▼ B

CZĘŚĆ DRUGA
POSTANOWIENIA SZCZEGÓLNE

▼ M1

TYTUŁ I
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROLNICZY GWARANCJI

▼ B

Artykuł 148

▼ M1

1. Pierwszą i trzecią część niniejszego rozporządzenia stosuje się do wydatków poniesionych przez władze i organy, o których mowa w zasadach odnoszących się do Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG), a także do dochodów, z zastrzeżeniem odmiennych przepisów niniejszego tytułu.

▼ B

2. Operacje, którymi kieruje bezpośrednio Komisja realizowane są zgodnie z zasadami ustanowionymi w części pierwszej i trzeciej niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 149

▼ M1

1. Dla każdego roku budżetowego EFRG obejmuje środki niezróżnicowane z wyjątkiem wydatków związanych ze środkami, o których mowa w art. 3 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1290/2005, które pokrywane są ze środków zróżnicowanych.

▼ B

2. Środki na pokrycie płatności, które zostały przeniesione i nie zostały wykorzystane do końca roku budżetowego, wygasają.

▼ M1

3. Niezaangażowane środki odnoszące się do działań określonych w art. 3 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1290/2005 mogą zostać przeniesione jedynie na następny rok budżetowy.

Przeniesienie takie nie przekracza wysokości dostosowania płatności bezpośrednich, o których mowa w art. 11 rozporządzenia Rady (WE) nr 1782/2003 z dnia 29 września 2003 r. ustanawiającego wspólne zasady dla systemów wsparcia bezpośredniego w ramach wspólnej polityki rolnej i ustanawiające określone systemy wsparcia dla rolników ⁽¹⁾, zastosowanego w ostatnim roku budżetowym, do wysokości 2 % pierwotnych środków, o których mowa w akapicie pierwszym.

Przeniesione środki zwracane są wyłącznie do linii budżetowych, obejmujących działania, o których mowa w art. 3 ust. 1 lit. c) rozporządzenia (WE) nr 1290/2005.

Przeniesienie takie może doprowadzić do dokonania dodatkowej płatności wyłącznie na rzecz bezpośredniego beneficjenta, który w ostatnim roku budżetowym podlegał dostosowaniu płatności bezpośrednich zgodnie z art. 11 rozporządzenia (WE) nr 1782/2003.

Decyzja dotycząca przeniesienia środków podejmowana jest nie później niż dnia 15 lutego roku, na który dokonywane jest przeniesienie, przez Komisję, która powiadamia władzę budżetową.

⁽¹⁾ Dz.U. L 270 z 21.10.2003, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1405/2006 (Dz.U. L 265 z 26.9.2006, str. 1).

▼B*Artykuł 150*

1. Komisja zwróci wydatki poniesione przez Państwa Członkowskie.

▼M1

2. Decyzje Komisji określające wysokość tych wypłat stanowią tymczasowe zobowiązania globalne, które nie mogą przekroczyć całości środków ujętych w EFRG.

3. Od dnia 15 listopada zobowiązania z tytułu zwykłej administracji EFRG mogą zostać zaciągnięte z góry ze środków przewidzianych na następny rok budżetowy. Zobowiązania te nie mogą jednakże przekroczyć trzech czwartych całości odpowiednich środków przewidzianych na bieżący rok budżetowy. Mogą one mieć zastosowanie jedynie do wydatków, odnośnie do których przewidziano zasadę w istniejącym akcie podstawowym.

▼B*Artykuł 151*

1. ►**M1** Wydatki dokonane przez władze i organy, o których mowa w zasadach odnoszących się do EFRG podlegają wykazaniu jako zobowiązania w poszczególnych rozdziałach, artykułach i pozycjach, w terminie dwóch miesięcy następujących po otrzymaniu oświadczeń przesłanych przez państwa członkowskie. Tego rodzaju zobowiązania można zaciągać po upływie dwumiesięcznego terminu, jeśli niezbędne jest przesunięcie środków w przypadku danych linii budżetowych. Z wyjątkiem przypadków, gdy płatności nie zostały jeszcze dokonane przez państwa członkowskie lub gdy istnieje wątpliwość co do kwalifikowalności, kwoty te należy w tym samym dwumiesięcznym terminie zaliczyć do płatności. ◀

Zobowiązania budżetowe odejmuje się od tymczasowych zobowiązań globalnych określonych w art. 150.

2. Tymczasowe zobowiązania globalne, które wystąpiły w danym roku budżetowym, i które nie spowodowały powstania zobowiązania w określonych pozycjach nomenklatury budżetowej do dnia 1 lutego następnego roku budżetowego, ulegają rozwiązaniu w pierwotnym roku budżetowym.

3. Ustępy 1 i 2 stosuje się z uwzględnieniem rozliczeń.

▼M1*Artykuł 152*

W ramach rachunkowości budżetowej wydatki księguje się w danym roku budżetowym na podstawie spłat dokonywanych przez Komisję na rzecz państw członkowskich nie później niż dnia 31 grudnia danego roku, pod warunkiem że zlecenie płatnicze dotrze do księgowego nie później niż dnia 31 stycznia następnego roku budżetowego.

▼B*Artykuł 153***▼M1**

1. W przypadku gdy Komisja może dokonać przesunięć środków na podstawie art. 23 ust. 1, podejmuje decyzję najpóźniej do dnia 31 stycznia następnego roku budżetowego, i powiadamia władzę budżetową, zgodnie z art. 23 ust. 1.

▼B

2. W przypadkach innych niż określone w ust. 1, Komisja przedkłada władzy budżetowej wnioski w sprawie przesunięcia środków najpóźniej do dnia 10 stycznia następnego roku budżetowego.

▼B

Władza budżetowa podejmuje decyzję w sprawie przesunięć środków zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 24, w terminie trzech tygodni.

▼M1*Artykuł 154*

1. Dochody przeznaczone na określony cel w ramach niniejszego tytułu przeznacza się zgodnie z pochodzeniem stosownie do art. 18 ust. 2.
2. Wynik decyzji w sprawie rozliczenia, o którym mowa w art. 30 rozporządzenia (WE) nr 1290/2005 księguje się w jednym artykule.

TYTUŁ II

**FUNDUSZE STRUKTURALNE, FUNDUSZ SPÓJNOŚCI,
EUROPEJSKI FUNDUSZ RYBACKI I EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROLNY NA RZECZ ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH**

▼B*Artykuł 155***▼M1**

1. Części pierwszą i trzecią niniejszego rozporządzenia stosuje się do wydatków poniesionych przez władze i organy, o których mowa w rozporządzeniach odnoszących się do Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) ⁽¹⁾, Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) ⁽²⁾, Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) ⁽³⁾, Funduszu Spójności ⁽⁴⁾ oraz Europejskiego Funduszu Rybackiego (EFR) ⁽⁵⁾, zwanych dalej „funduszami”, oraz do ich dochodów, z zastrzeżeniem odmiennych przepisów niniejszego tytułu.

▼B

2. Operacje, którymi kieruje bezpośrednio Komisja realizowane są zgodnie z zasadami ustanowionymi w części pierwszej i trzeciej niniejszego rozporządzenia.

▼M1**▼B***Artykuł 156*

1. Wypłaty wkładów finansowych z Funduszy dokonywane są przez Komisję zgodnie z rozporządzeniami, o których mowa w art. 155.
2. Terminy dla płatności zaliczkowych dokonywanych przez Komisję ustanowione są zgodnie z rozporządzeniami, o których mowa w art. 155.
3. Warunki związane ze spłatami ze strony Państw Członkowskich oraz implikacje względem wysokości wkładów finansowych z Funduszy regulowane są przez rozporządzenia, o których mowa w art. 155.

⁽¹⁾ Rozporządzenie (WE) nr 1290/2005.

⁽²⁾ Rozporządzenie (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (Dz.U. L 210 z 31.7.2006, str. 1).

⁽³⁾ Rozporządzenie (WE) nr 1081/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 czerwca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego (Dz.U. L 210 z 31.7.2006, str. 12).

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1084/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiające Fundusz Spójności (Dz.U. L 210 z 31.7.2006, str. 79).

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1198/2006 z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rybackiego (Dz.U. L 223 z 15.8.2006, str. 1).

▼ B*Artykuł 157*

Komisja automatycznie umarza środki, które zostały zaangażowane zgodnie z rozporządzeniami, o których mowa w art. 155.

▼ M1

Umorzone środki mogą zostać ponownie oddane do dyspozycji w przypadku wyraźnego błędu przypisanego wyłącznie Komisji.

▼ B

W tym celu Komisja bada umorzenia dokonane w ciągu wcześniejszego roku budżetowego i podejmuje decyzję, do dnia 15 lutego danego roku, na podstawie wymagań, czy niezbędne jest ponowne postawienie do dyspozycji odpowiednich środków.

▼ M1*Artykuł 158*

Z wyjątkiem EFRROW, w odniesieniu do wydatków operacyjnych określonych w niniejszym tytule Komisja może dokonać przesunięć z jednego tytułu do drugiego, pod warunkiem że dane środki przeznaczone są na ten sam cel w rozumieniu rozporządzeń dotyczących funduszy, o których mowa w art. 155, lub stanowią wydatki na pomoc techniczną.

▼ B*Artykuł 159*

Kwestie dotyczące zarządzania i wyboru projektów, a także kontroli regulowane są przez rozporządzenia, o których mowa w art. 155.

TYTUŁ III

BADANIA*Artykuł 160*

1. Pierwszą i trzecią część stosuje się do środków przeznaczonych na badania i rozwój technologii, z zastrzeżeniem odmiennych przepisów niniejszego tytułu.

Środki te ujmują się w jednym z tytułów budżetowych odnoszących się do polityki obszaru badań według działań pośrednich lub bezpośrednich lub do rozdziału odnoszącego się do działań w sferze badań w innym tytule.

Wykorzystuje się je poprzez realizację działań wymienionych w zasadach wykonawczych.

▼ M1

1a. Środki odnoszące się do dochodów generowanych przez Fundusz Badawczy Węgla i Stali, ustanowiony na mocy Protokołu w sprawie skutków finansowych wygaśnięcia Traktatu EWWiS i w sprawie Funduszu Badawczego Węgla i Stali załączonego do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, traktuje się jako dochody przyznane na określony cel w rozumieniu art. 18. Środki na zobowiązania wygenerowane przez te dochody zostają oddane do dyspozycji zaraz po oszacowaniu kwoty należnej, zaś środki na płatności zaraz po otrzymaniu dochodu.

▼ B

2. W odniesieniu do wydatków operacyjnych określonych w niniejszym tytule, Komisja może dokonać przesunięć z jednego tytułu do drugiego, pod warunkiem że środki wykorzystywane są w tym samym celu.

▼B

3. Biegli opłacani ze środków przeznaczonych na badania i rozwój technologii przyjmowani są zgodnie z procedurami przewidzianymi przez Radę w momencie przyjmowania każdego z ramowych programów badań.

▼M1*Artykuł 160a*

1. Środki na zobowiązania odpowiadające kwocie środków umorzonych w wyniku całkowitego lub częściowego braku realizacji projektów w dziedzinie badań, na które były przeznaczone, mogą być wyjątkowo i w należycie uzasadnionych przypadkach ponownie oddane do dyspozycji, w przypadku gdy wykonanie pierwotnie zaplanowanego programu ma zasadnicze znaczenie, chyba że w budżecie na bieżący rok budżetowy są jeszcze środki finansowe na ten cel.

2. Do celów określonych w ust. 1, Komisja na początku każdego roku budżetowego sprawdza wartość środków umorzonych w poprzednim roku budżetowym i ocenia, opierając się na zapotrzebowaniu, czy istnieje potrzeba ponownego oddania ich do dyspozycji.

Na podstawie dokonanej oceny Komisja może do dnia 15 lutego każdego roku budżetowego przedłożyć władzy budżetowej stosowne wnioski, wyszczególniając dla każdej pozycji budżetowej powody ponownego oddania środków do dyspozycji.

3. Władza budżetowa podejmuje decyzję dotyczącą wniosków Komisji w terminie sześciu tygodni. W przypadku niepodjęcia decyzji w tym terminie, wnioski uważa się za zatwierdzone.

Kwota środków na zobowiązania, jaka zostaje ponownie oddana do dyspozycji w roku n , nie może w żadnym przypadku przekraczać 25 % całkowitej kwoty umorzonych środków w tej samej linii budżetowej w roku $n - 1$.

4. Oddane ponownie do dyspozycji środki na zobowiązania nie podlegają przeniesieniom.

Zobowiązania prawne powiązane ze środkami na zobowiązania, które ponownie oddano do dyspozycji, należy wykonać do dnia 31 grudnia roku n .

Na koniec roku n niewykorzystany bilans środków na zobowiązania, które zostały ponownie udostępnione, jest ostatecznie umarzany przez właściwego intendenta.

▼B*Artykuł 161*

1. Wspólny Ośrodek Badań (JRC) może być finansowany ze środków nie ujętych w tytułach i rozdziałach, o których mowa w art. 160 ust. 1, z tytułu jego udziału, na warunkach konkurencyjnych i negocjowanych, w działalności wspólnotowej, finansowanej w całości lub części z budżetu ogólnego.

2. Środki odnoszące się do działań, w których JRC bierze udział na warunkach konkurencyjnych traktowane są jako dochody przyznane na określony cel w rozumieniu art. 18. Środki na pokrycie zobowiązań wygenerowane przez te dochody zostają postawione do dyspozycji zaraz po oszacowaniu kwoty należnej.

Wykorzystanie tych środków należy wykazywać w zestawie kont analitycznych w budżetowym rachunku wyników dla wszystkich rodzajów działalności, których dotyczą; należy je wykazywać oddzielnie od dochodów wynikających z finansowania przez osoby trzecie (publiczne lub prywatne) oraz od dochodów z pozostałych usług świadczonych na rzecz osób trzecich przez Komisję.

▼B

3. Zasady dotyczące udzielania zamówień określone w tytule V pierwszej części nie mają zastosowania do działalności JRC prowadzonej w imieniu osób trzecich.

4. Na zasadzie odstępstwa od przepisów art. 23, Komisja może w ramach tytułu budżetowego odnoszącego się do obszaru polityki „Badania w ramach działań bezpośrednich”, dokonać przesunięcia między rozdziałami środków dotyczących działań, do wysokości co najwyżej 15 % środków znajdujących się w pozycji, z której dokonywane jest przesunięcie.

TYTUŁ IV
DZIAŁANIA ZEWNĘTRZNE

ROZDZIAŁ I

Postanowienia ogólne

Artykuł 162

1. Pierwszą i trzecią część stosuje się do działań zewnętrznych finansowanych z budżetu, z zastrzeżeniem odmiennych przepisów niniejszego tytułu.

2. Środki przyznane na działania określone w ust. 1 wykorzystywane są przez Komisję:

- a) w ramach pomocy przyznanej na warunkach niezależnych; lub
- b) w ramach umów zawartych z jednym lub większą liczbą państw trzecich będących beneficjentami; lub
- c) na mocy umów z organizacjami międzynarodowymi określonymi w art. 53.

ROZDZIAŁ 2

Realizacja działań

Artykuł 163

► **M1** Działania określone w niniejszym tytule mogą być wykonywane na płaszczyźnie scentralizowanej przez Komisję, przy podziale zarządzania, na płaszczyźnie zdecentralizowanej przez państwo lub państwa trzecie będące beneficjentami lub wspólnie z organizacjami międzynarodowymi, zgodnie z właściwymi przepisami art. 53–57. ◀ Środki mogą być łączone z funduszami z innych źródeł w celu osiągnięcia wspólnego celu.

▼M1**▼B**

Artykuł 165

Realizacja działań przez państwa trzecie będące beneficjentami lub organizacje międzynarodowe podlega kontroli ze strony Komisji. Kontrola ta jest wykonywana przez uprzednią zgodę, kontrolę *ex post* lub procedurę złożoną.

▼B*Artykuł 166*

1. Przeprowadzone działania stanowią podstawę:

▼M1

- a) umowy w sprawie finansowania zawartej między Komisją, działającą na rzecz Wspólnot, a państwem lub państwami trzecimi będącymi beneficjentami lub organami, które wyznaczyli, zwanymi dalej „beneficjentami”;
- b) zlecenie lub umowa w sprawie przyznania dotacji pomiędzy Komisją a krajowymi lub międzynarodowymi organami sektora publicznego lub pomiędzy Komisją a osobami fizycznymi lub prawnymi odpowiedzialnymi za realizację działania.

Warunki, na jakich udzielana jest pomoc zewnętrzna, są określone w instrumentach, przy pomocy których zarządzane są umowy w sprawie finansowania lub umowy, lub dotacje, przewidzianych w lit. a) i b) niniejszego ustępu.

2. Umowy w sprawie finansowania z państwami trzecimi będącymi beneficjentami, o których mowa w ust. 1 lit. a), zawierane są nie później niż dnia 31 grudnia roku $n + 1$, gdzie rok n oznacza rok, w którym zaciągnięto zobowiązanie budżetowe.

Poszczególne zlecenia, decyzje i umowy w sprawie przyznania dotacji, które realizują takie umowy w sprawie finansowania, są zawierane lub przyjmowane nie później niż w ciągu trzech lat od dnia zawarcia danej umowy w sprawie finansowania.

Poszczególne umowy odnoszące się do audytu i oceny mogą zostać zawarte w późniejszym terminie.

3. Przepisu na mocy ust. 2 nie stosuje się do wieloletnich programów w następujących przypadkach:

- współpracy transgranicznej, rozwoju regionalnego, rozwoju zasobów ludzkich i rozwoju obszarów wiejskich zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 1085/2006 z dnia 17 lipca 2006 r. ustanawiającym instrument pomocy przedakcesyjnej (IPA) ⁽¹⁾;
- współpracy transgranicznej zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1638/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 2006 r. określającym przepisy ogólne w sprawie ustanowienia Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa ⁽²⁾.

Do powyższych przypadków zastosowanie mają następujące zasady:

- a) w przypadkach programów wieloletnich automatycznie umarzone są te części zobowiązań budżetowych, które do dnia 31 grudnia trzeciego roku po roku n , gdzie n oznacza rok zaciągnięcia zobowiązań budżetowych:
  - i) nie zostały wykorzystane do finansowania z góry; lub
  - ii) nie zostały wykorzystane do dokonania płatności pośrednich; lub
  - iii) dla których nie została przedłożona deklaracja wydatków;
- b) zobowiązania budżetowe niezrealizowane na dzień 31 grudnia 2017 r., dla których do dnia 31 grudnia 2018 r. nie została przedłożona deklaracja wydatków, są automatycznie umarzone.

⁽¹⁾ Dz.U. L 210 z 31.7.2006, str. 82.

⁽²⁾ Dz.U. L 310 z 9.11.2006, str. 1.

▼B*ROZDZIAŁ 3**Zamówienia**Artykuł 167*

1. Przepisy zawarte w art. 56 i rozdziale 1 tytułu V pierwszej części odnoszące się do przepisów ogólnych dotyczących zamówień mają zastosowanie do umów objętych niniejszym tytułem z uwzględnieniem przepisów szczególnych odnoszących się do wartości progowych i ustaleń w sprawie przyznawania umów zewnętrznych, o których mowa w zasadach wykonawczych. Zamawiającym do celów niniejszego rozdziału jest:

- a) Komisja, w imieniu i na rachunek jednego lub więcej beneficjentów;
- b) beneficjent lub beneficjenci;

▼M1

c) krajowe lub międzynarodowe organy sektora publicznego lub osoby fizyczne lub prawne, które są beneficjentami dotacji na realizację działania zewnętrznego.

2. Procedury udzielania zamówień muszą zostać ustanowione w umowach w sprawie finansowania lub decyzji w sprawie dotacji lub w umowie w sprawie dotacji określonych w art. 166.

▼B*Artykuł 168*

1. Udział w procedurach przetargowych jest otwarty na jednakowych warunkach dla wszystkich osób objętych zakresem stosowania Traktatów oraz, zgodnie z przepisami szczególnymi zawartymi w podstawowych dokumentach regulujących dany sektor współpracy, dla wszystkich osoby fizycznych i prawnych, które są obywatelami państw trzecich będących beneficjentami lub jakiegokolwiek innego państwa trzeciego, które jest wyraźnie wymienione w tych dokumentach.

2. We właściwie umotywowanych wyjątkowych przypadkach możliwe jest podjęcie decyzji, na podstawie szczególnych warunków ustanowionych w podstawowych aktach dotyczących współpracy, o zezwoleniu obywatelom krajów trzecich innych niż określone w ust. 1 na uczestnictwo w przetargach.

3. W przypadku gdy ma zastosowanie umowa w sprawie powiększenia rynku na zamówienia towarów i usług, w której Wspólnota jest stroną, umowy na zamówienia finansowane z budżetu są również otwarte dla obywateli państw trzecich innych niż określone w ust. 1 i 2, na warunkach ustanowionych w tej umowie.

▼M1*ROZDZIAŁ 4**Dotacje***▼B***Artykuł 169*

Działanie może być w pełni finansowane z budżetu jedynie wówczas gdy jego realizacja okaże się istotna.

▼ M1*Artykuł 169a*

Procedury przyznawania dotacji mające zastosowanie przy zdecentralizowanym zarządzaniu przez państwa trzecie będące beneficjentami pomocy regulują umowy w sprawie finansowania, o których mowa w art. 166. Oparte są one na zasadach określonych w części pierwszej tytułu VI.

▼ B*ROZDZIAŁ 5****Kontrola rachunków***▼ M1*Artykuł 170*

Wszystkie umowy w sprawie finansowania lub umowy w sprawie przyznania dotacji lub decyzje w sprawie dotacji muszą wyraźnie stwierdzać, że Komisja i Trybunał Obrachunkowy mają uprawnienia kontrolne, na podstawie dokumentów oraz na miejscu, w stosunku do wszystkich wykonawców i podwykonawców, którzy otrzymali wspólnotowe środki finansowe.

▼ B

TYTUŁ V

URZĘDY EUROPEJSKIE*Artykuł 171*

1. „Urzędy europejskie” do celów stosowania niniejszego tytułu oznaczają struktury administracyjne powołane przez jedną lub większą liczbę instytucji w celu wykonywania specjalnych przekrojowych zadań.

▼ M1

2. Niniejszy tytuł stosuje się do działalności Europejskiego Urzędu ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF), z wyjątkiem art. 174, 174a i art. 175 ust. 2.

▼ B

3. Pierwszą i trzecią część stosuje się do działalności urzędów europejskich, z zastrzeżeniem odmiennych postanowień niniejszego tytułu.

Artykuł 172

1. Środki każdego urzędu europejskiego, których łączna wysokość ujmowana jest w specjalnej pozycji budżetu w dziale budżetu odnoszącym się do Komisji należy szczegółowo wykazać w załączniku do tego działu.

Załącznik sporządza się w formie zestawienia dochodów i wydatków, z takim samym podziałem jaki przyjęto dla działów budżetu.

Środki budżetowe ujęte w tym załączniku obejmują wszystkie wymogi finansowe każdego z urzędów europejskich związane z wykonywaniem obowiązków tego urzędu w imieniu instytucji.

2. Plan zakładowy każdego z urzędów europejskich załączany jest do planu zakładowego Komisji.

3. Dyrektor każdego z urzędów europejskich podejmuje decyzje w sprawie przesunięcia środków w ramach załącznika, o którym mowa w ust. 1. Komisja powiadamia władzę budżetową o przesunięciach.

▼ B

4. Sprawozdania finansowe każdego z urzędów europejskich stanowią integralną część sprawozdań określonych w art. 121.

▼ M1*Artykuł 173*

Komisja w odniesieniu do środków ujętych w załączniku każdego z urzędów europejskich przekazuje dyrektorowi danego urzędu europejskiego uprawnienia intendenta zgodnie z art. 59.

▼ B*Artykuł 174*

1. Wszystkie międzyinstytucjonalne urzędy europejskie opracowują konta analityczne swoich wydatków, umożliwiające ustalenie, jaka część wykonanych przez nie usług przypada na poszczególne instytucje. ► **M1** Dyrektor danego urzędu europejskiego przyjmuje kryteria, na których opiera się system rachunkowości, po ich zatwierdzeniu przez komitet zarządzający. ◀

2. Uwagi dotyczące konkretnej pozycji budżetu, w której ujęto łączną kwotę środków budżetowych dla każdego urzędu europejskiego zawierają preliminarz kosztów usług wykonanych przez urząd na rzecz poszczególnych instytucji. Sporządza się go na podstawie kont analitycznych, o których mowa w ust. 1.

3. Wszystkie międzyinstytucjonalne urzędy europejskie zawiadamiają zainteresowane instytucje o stanie kont analitycznych.

▼ M1*Artykuł 174a*

1. Każda instytucja może przekazać dyrektorowi międzyinstytucjonalnego biura europejskiego uprawnienia intendenta do zarządzania środkami ujętymi w swoim dziale budżetu oraz ustanowić ograniczenia i warunki dla takiego przekazywania uprawnień.

2. Audytor wewnętrzny Komisji wykonuje wszystkie uprawnienia określone w części pierwszej rozdział 8 tytuł IV.

Artykuł 175

Jeżeli mandat urzędu europejskiego przewiduje dostawy dla stron trzecich w zamian za korzyści pieniężne, jego dyrektor, po zatwierdzeniu przez komitet zarządzający, określa przepisy szczególne dotyczące sposobu dokonania tych dostaw oraz prowadzenia odpowiednich ksiąg rachunkowych.

▼ B

TYTUŁ VI

ŚRODKI ADMINISTRACYJNE*Artykuł 177*

Pierwszą i trzecią część stosuje się do środków administracyjnych, z zastrzeżeniem odmiennych przepisów niniejszego tytułu.

▼B*Artykuł 178*

1. Od dnia 15 listopada każdego roku, zobowiązania z tytułu zwykłej administracji mogą zostać zaciągnięte z góry ze środków przewidzianych na następny rok budżetowy. ►**M1** Zobowiązania te nie mogą jednakże przekroczyć jednej czwartej środków przyjętych przez władzę budżetową w odpowiedniej pozycji budżetu na bieżący rok budżetowy. ◀ Zobowiązania te nie mogą stosować się do wydatków nowego typu, nie zatwierdzonych jeszcze w ostatnim należycie przyjętym budżecie.

2. Wydatki, które muszą zostać opłacone z góry, zgodnie z przepisami prawa lub postanowieniami umowy, jak na przykład czynsz, mogą spowodować, wykonaniepłatności począwszy od dnia 1 grudnia, którymi obciążone zostaną środki przewidziane na następny rok budżetowy. ►**M1** W tym przypadku nie stosuje się ograniczenia, o którym mowa w ust. 1. ◀

Artykuł 179

1. Środki administracyjne są środkami zróżnicowanymi.

►**C1** 2. Wydatki na działalność ◀ wynikające z umów obejmujących okresy dłuższe niż rok budżetowy, zgodnie z lokalnymi praktykami bądź też odnoszące się do dostawy wyposażenia, obciążają budżet w roku budżetowym, w którym są dokonywane.

3. Instytucje powiadomią niezwłocznie obydwa ramiona władzy budżetowej o projekcie budowlanym mogącym mieć istotne następstwa finansowe dla budżetu.

▼M1

Jeżeli którykolwiek z organów władzy budżetowej zamierza wydać opinię, w ciągu dwóch tygodni od otrzymania informacji o projekcie budowlanym, powiadamia zainteresowaną instytucję o zamiarze wydania takiej opinii. W przypadku braku odpowiedzi, zainteresowana instytucja może kontynuować planowaną operację w ramach swojej autonomii administracyjnej, z zastrzeżeniem art. 282 Traktatu WE oraz art. 185 Traktatu Euratom w odniesieniu do reprezentacji Wspólnoty.

Opinię tę przekazuje się zainteresowanej instytucji w terminie dwóch tygodni od takiego powiadomienia.

TYTUŁ VII

EKSPERCI*Artykuł 179a*

Zasady wykonawcze określają specjalną procedurę selekcji wynagradzanych na podstawie stałej kwoty ekspertów do pomocy instytucjom w szczególności przy ocenie propozycji i wniosków o dotacje lub ofert przetargowych oraz do zapewnienia pomocy technicznej przy działaniach następczych w związku z projektami oraz ostatecznej ocenie projektów finansowanych z budżetu.

▼B

CZĘŚĆ TRZECIA
POSTANOWIENIA PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE

TYTUŁ I
PRZEPISY PRZEJŚCIOWE

▼M1

—————
Artykuł 181

1. W odniesieniu do funduszy, o których mowa w art. 155 ust. 1, których akty podstawowe zostały uchylone przed rozpoczęciem stosowania niniejszego rozporządzenia, środki, które zostały umorzone w związku ze stosowaniem art. 157 ust. 1 mogą zostać ponownie oddane do dyspozycji w przypadku wyraźnego błędu przypisanego wyłącznie Komisji lub w przypadku siły wyższej mającej istotny wpływ na realizację działań finansowanych w ramach tych funduszy.

2. Centralna baza danych, o której mowa w art. 95, zostanie ustanowiona do dnia 1 stycznia 2009 r.

3. W odniesieniu do przesunięć środków dotyczących wydatków operacyjnych, o których mowa w rozporządzeniach dotyczących funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w okresie programowania na lata 2000–2006, na rzecz których do zakończenia pomocy nadal muszą być dokonywane wspólnotowe płatności przeznaczone na rozliczenie wspólnotowych zobowiązań pozostających do spłaty, Komisja może dokonać przesunięć z jednego tytułu do drugiego, pod warunkiem że dane środki:

- są przeznaczone na ten sam cel lub
- są związane z inicjatywami wspólnotowymi lub ze pomocą techniczną środkami i działaniami innowacyjnymi oraz zostają przesunięte na środki o takim samym charakterze.

4. Artykuł 30 ust. 3 stosuje się do funduszu wymienionego w art. 184 ust. 1 po raz pierwszy w odniesieniu do płatności ujętych w budżecie na rok 2008.

▼B

TYTUŁ II
PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 182

Parlament Europejski i Rada są uprawnione do uzyskania wszelkich informacji lub wyjaśnień dotyczących kwestii budżetowych w dziedzinach podlegających ich kompetencji.

Artykuł 183

Komisja przyjmuje zasady wykonania niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 184

Co trzy lata, lub w każdym przypadku, gdy okaże się to niezbędne, niniejsze rozporządzenie podlega weryfikacji zgodnie z procedurą ustanowioną w artykule 279 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Euro-

▼ B

pejską oraz artykule 183 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, po odwołaniu się do proceduryuzgadniania, jeśli Parlament Europejski tego zażąda.

Rada przyjmuje wszelkie przepisy zmieniające niniejsze rozporządzenie, po odwołaniu się do proceduryuzgadniania, jeśli Parlament Europejski tego zażąda.

Artykuł 185

1. ► **M1** Komisja przyjmuje ramowe rozporządzenie finansowe dla organów utworzonych przez Wspólnoty i posiadających osobowość prawną, które rzeczywiście otrzymują dotacje pokrywane z budżetu. ◀ Zasady finansowe tych organów nie mogą odbiegać od rozporządzenia ramowego, z wyjątkiem przypadku, gdy wymagają tego ich specyficzne potrzeby operacyjne i po uzyskaniu uprzedniej zgody ze strony Komisji.

2. Absolutorium z wykonania budżetu organów określonych w ust. 1 udzielane jest przez Parlament Europejski, po zaleceniu ze strony Rady.

3. Audytor wewnętrzny Komisji wykonuje te same uprawnienia względem organów określonych w ust. 1, co względem służb Komisji.

▼ M1**▼ B***Artykuł 186*

Rozporządzenie finansowe z 21 grudnia 1977 r. traci moc.

Odniesienia do uchylonego rozporządzenia rozumiane są jako odniesienia do niniejszego rozporządzenia i odczytywane zgodnie z tabelą korelacji zamieszczoną w Załączniku.

Artykuł 187

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 1 stycznia 2003 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich Państwach Członkowskich.

ZAŁĄCZNIK

TABELA KORELACJI

określona w art. 186

Rozporządzenie finansowe z dnia 21 grudnia 1977 r.	Rozporządzenie finansowe z dnia 25 czerwca 2002 r.
Część I - Przepisy dotyczące budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich	Część pierwsza - wspólne przepisy
Tytuł I: Zasady ogólne	Tytuł II: Zasady budżetowe
Artykuł 1, art. 1 ust. 1	Artykuł 4, art. 4 ust. 1 i art. 4 ust. 2
Artykuł 1, art. 1 ust. 2	Artykuł 6
Artykuł 1, art. 1 ust. 3	Artykuł 179, art. 179 ust. 2
Artykuł 1, art. 1 ust. 4 i art. 1 ust. 5	Artykuł 7
Artykuł 1, art. 1 ust. 6	Skreśla się
Artykuł 1, art. 1 ust. 7	Artykuł 77, art. 77 ust. 3
Artykuł 2	Artykuł 27 i 48, art. 48 ust. 2
Artykuł 3	Artykuł 28
Artykuł 4, art. 4 ust. 1	Artykuł 17
Artykuł 4, art. 4 ust. 2	Artykuł 17 i 18
Artykuł 4, art. 4 ust. 3	Artykuł 19
Artykuł 5	Artykuł 5
Artykuł 6	Artykuł 6 i 8
Artykuł 7, art. 7 ust. 1	Artykuł 9 ust. 1, art. 9 ust. 2, art. 9 ust. 4 i art. 9 ust. 6
Artykuł 7, art. 7 ust. 2	Artykuł 9 ust. 1, art. 9 ust. 2, art. 9 ust. 3, art. 9 ust. 5 i art. 9 ust. 6
Artykuł 7, art. 7 ust. 3	Skreśla się
Artykuł 7, art. 7 ust. 4	Artykuł 10
Artykuł 7, art. 7 ust. 5	Artykuł 9 ust. 1
Artykuł 7, art. 7 ust. 6	Artykuł 11 i 157
Artykuł 7, art. 7 ust. 7	Skreśla się, z wyjątkiem art. 156, art. 156 ust. 3
Artykuł 7, art. 7 ust. 8	Patrz w rozporządzeniu przewidzianym w art. 183
Artykuł 7, art. 7 ust. 9	Patrz w rozporządzeniu przewidzianym w art. 183
Artykuł 8, art. 8 ust. 1	Artykuł 12
Artykuł 8, art. 8 ust. 2 i art. 8 ust. 3	Artykuł 150, art. 150 ust. 3 i 178
Artykuł 9	Artykuł 13
Artykuł 10	Artykuł 29, art. 29 ust. 2
Artykuł 11	Artykuł 16
Tytuł II: Opracowanie i struktura budżetu	Tytuł III: Opracowanie i struktura budżetu
Sekcja I: Opracowanie budżetu	Rozdział 1: Opracowanie budżetu
Artykuł 12	Artykuł 31

▼B

Rozporządzenie finansowe z dnia 21 grudnia 1977 r.	Rozporządzenie finansowe z dnia 25 czerwca 2002 r.
Artykuł 13	Artykuł 33
Artykuł 14	Artykuł 34
Artykuł 15, z wyjątkiem art. 15 ust. 2	Artykuł 37
Artykuł 15, art. 15 ust. 2 i art. 16, art. 16 ust. 2	Artykuł 38
Artykuł 16, art. 16 ust. 1	Artykuł 35
Artykuł 17	Artykuł 36
Artykuł 18	Artykuł 39
Sekcja II: Struktura i prezentacja budżetu	Rozdział 2: Struktura i prezentacja budżetu
Artykuł 19, art. 19 ust. 1	Artykuł 40 i 41
Artykuł 19, art. 19 ust. 2 lit. a), art. 19 ust. 3	Artykuł 41
Artykuł 19, art. 19 ust. 4	Artykuł 43
Artykuł 19, art. 19 ust. 5	Artykuł 44
Artykuł 19, art. 19 ust. 6	Skreśla się
Artykuł 19, art. 19 ust. 7	Artykuł 30, art. 30 ust. 1
Artykuł 19, art. 19 ust. 8	Artykuł 45
Artykuł 20, z wyjątkiem art. 20 ust. 4	Artykuł 46
Artykuł 20, art. 20 ust. 4	Artykuł 47
Tytuł III: Wykonanie budżetu	Tytuł IV: Wykonanie budżetu
Sekcja I: Przepisy ogólne	Rozdział 1: Przepisy ogólne
Artykuł 21	Artykuł 58
Artykuł 22, art. 22 ust. 1	Artykuł 48 i 49
Artykuł 22, art. 22 ust. 2	Artykuł 50, art. 54 ust. 1 i art. 57 ust. 1
Artykuł 22, art. 22 ust. 3	Skreśla się
Artykuł 22, art. 22 ust. 4	Artykuł 51, 52 i 59
Artykuł 22, art. 22 ust. 4a	Artykuł 56
Artykuł 22, art. 22 ust. 5	Artykuł 1 ust. 2
Artykuł 23	Artykuł 84
Artykuł 24	Skreśla się
Artykuł 24a	Artykuł 85 i 86
Artykuł 25	Artykuł 61
Artykuł 26, art. 26 ust. 1	Artykuł 21
Artykuł 26, art. 26 ust. 2 i art. 26 ust. 4	Artykuł 22
Artykuł 26, art. 26 ust. 3	Artykuł 23
Artykuł 26, art. 26 ust. 5	Artykuł 24
Artykuł 26, art. 26 ust. 6 i 7	Skreśla się
Artykuł 26, art. 26 ust. 8 i 9	Artykuł 25
Artykuł 26, art. 26 ust. 10 i 11	Artykuł 26

▼B

Rozporządzenie finansowe z dnia 21 grudnia 1977 r.	Rozporządzenie finansowe z dnia 25 czerwca 2002 r.
Artykuł 27, art. 27 ust. 1	Artykuł 20, art. 20 ust. 1
Artykuł 27, art. 27 ust. 2 i 5	Skreśla się
Artykuł 27, art. 27 ust. 2a	Artykuł 20, art. 20 ust. 2
Artykuł 27, art. 27 ust. 3	Skreśla się
Artykuł 27, art. 7 ust. 4	Artykuł 20, art. 20 ust. 3
Sekcja II: Dochody budżetowe, zarządzanie dostępnymi funduszami	Rozdział 5: Operacje po stronie dochodów
Artykuł 28, art. 28 ust. 1	Artykuł 70, art. 70 ust. 1
Artykuł 28, art. 28 ust. 2	Artykuł 71, art. 71 ust. 2
Artykuł 28, art. 28 ust. 3	Artykuł 70, art. 70 ust. 2
Artykuł 28a	Artykuł 74
Artykuł 29	Artykuł 73
Artykuł 30	Patrz w rozporządzeniu przewidzianym w art. 183
Artykuł 31	Artykuł 69
Artykuł 32	Artykuł 15
Artykuł 33	Patrz w rozporządzeniu przewidzianym w art. 183
Artykuł 34	Artykuł 131
Artykuł 35	Patrz w rozporządzeniu przewidzianym w art. 183
Sekcja III: Zaciąganie zobowiązań finansowych, stwierdzanie prawidłowości, akceptacja i płatności na pokrycie wydatków	Rozdział 6: Operacje po stronie wydatków
Artykuł 36	Artykuł 77, art. 77 ust. 1 i 2 i art. 166, art. 166 ust. 2
Artykuł 37	Skreśla się
Artykuł 38	Skreśla się
Artykuł 39	Skreśla się
Artykuł 40	Artykuł 79
Artykuł 41	Patrz w rozporządzeniu przewidzianym w art. 183
Artykuł 42	Patrz w rozporządzeniu przewidzianym w art. 183
Artykuł 43	Artykuł 80
Artykuł 44	Patrz w rozporządzeniu przewidzianym w art. 183
Artykuł 45	Patrz w rozporządzeniu przewidzianym w art. 183
Artykuł 46	Artykuł 81
Artykuł 4	Skreśla się
Artykuł 48	Skreśla się
Artykuł 49	Artykuł 71, art. 71 ust. 4
Artykuł 50	Skreśla się

▼B

Rozporządzenie finansowe z dnia 21 grudnia 1977 r.	Rozporządzenie finansowe z dnia 25 czerwca 2002 r.
Artykuł 51, art. 51 ust. 1	Skreśla się
Artykuł 51, art. 51 ust. 2	Artykuł 82
Artykuł 51, art. 51 ust. 3	Skreśla się
Artykuł 52	Skreśla się
Artykuł 53	Patrz w rozporządzeniu przewidzianym w art. 183
Artykuł 54	Artykuł 63
Sekcja IV: Zarządzanie etatami	
Artykuł 55	Skreśla się
Tytuł IV: Zawieranie umów, spis inwentarza, rachunkowość	Tytuł V: Zamówienia
Sekcja I: Umowy o dostawę towarów i usług, umowy kupna, dzierżawy i najmu	
Artykuł 56	Artykuł 105
Artykuł 57	Skreśla się
Artykuł 58, art. 58 ust. 1	Artykuł 88, art. 89, art. 89 ust. 2 i art. 91
Artykuł 58, art. 58 ust. 2	Artykuł 90
Artykuł 58, art. 58 ust. 3	Artykuł 97, art. 97 ust. 1
Artykuł 58, art. 58 ust. 4	Patrz w rozporządzeniu przewidzianym w art. 183
Artykuł 59	Artykuł 91, art. 91 ust. 2
Artykuł 60	Artykuł 91, art. 91 ust. 3
Artykuł 61	Skreśla się
Artykuł 62	Artykuł 89, art. 89 ust. 1
Artykuł 63	Skreśla się
Artykuł 64	Skreśla się
Artykuł 64a	Artykuł 102
Sekcja II: Spis inwentarza obejmujący ruchomości i nieruchomości	Tytuł VII: Prezentacja sprawozdań i rachunkowość
	Rozdział 4: Spis inwentarza
Artykuł 65	Artykuł 138, art. 138 ust. 1
Artykuł 66	Artykuł 138, art. 138 ust. 2
Artykuł 67	Patrz w rozporządzeniu przewidzianym w art. 183
Artykuł 68	Patrz w rozporządzeniu przewidzianym w art. 183
Sekcja III: Rachunki	Rozdział 3: Rachunkowość
Artykuł 69	Artykuł 132 i 133
Artykuł 70	Artykuł 132–134 i 137
Artykuł 70a	Patrz w rozporządzeniu przewidzianym w art. 183
Artykuł 71	Skreśla się

▼B

Rozporządzenie finansowe z dnia 21 grudnia 1977 r.	Rozporządzenie finansowe z dnia 25 czerwca 2002 r.
Artykuł 72	Artykuł 132, art. 132 ust. 3 i art. 136
Tytuł V: Obowiązki intendentów, kontrolerów finansowych, księgowych i administratorów środków zaliczkowych	Tytuł IV: Wykonanie budżetu rozdział 4: Odpowiedzialność podmiotów działających w sferze finansów
Artykuł 73	Artykuł 66
Artykuł 74	Skreśla się
Artykuł 75, art. 75 ust. 1	Artykuł 67
Artykuł 75, art. 75 ust. 2	Artykuł 68
Artykuł 75, art. 75 ust. 3	Skreśla się
Artykuł 75, art. 75 ust. 4	Skreśla się
Artykuł 75, art. 75 ust. 5	Patrz w rozporządzeniu przewidzianym w art. 183
Artykuł 76	Artykuł 65, art. 65 ust. 2
Artykuł 77	Skreśla się
Tytuł VI: Prezentacja i rewizja ksiąg rachunkowych	Tytuł VII: Prezentacja sprawozdań i rachunkowość Rozdział 1: Prezentacja sprawozdań
Artykuł 78	Artykuł 128
Artykuł 79	Artykuł 128
Artykuł 80	Artykuł 122 i 127
Artykuł 81	Artykuł 126 i 128
Artykuł 82	Artykuł 128, art. 128 ust. 2
Artykuł 83, art. 83 ust. 1	Artykuł 140, art. 140 ust. 3
Artykuł 83, art. 83 ust. 2a i 4	Artykuł 139
Artykuł 84	Skreśla się
Artykuł 85	Artykuł 140, art. 140 ust. 1 i 2
Artykuł 86	Artykuł 141
Artykuł 87	Artykuł 142, art. 142 ust. 1a i 5
Artykuł 88	Artykuł 143
Artykuł 88a	Skreśla się
Artykuł 89, art. 89 ust. 1	Artykuł 145, art. 145 ust. 1
Artykuł 89, art. 89 ust. 2, 3 i 5	Artykuł 146
Artykuł 89, art. 89 ust. 4	Artykuł 145, art. 145 ust. 2 i 3
Artykuł 89, art. 89 ust. 6	Skreśla się
Artykuł 89, art. 89 ust. 7 i 8	Artykuł 147
Artykuł 89, art. 89 ust. 9 i 10	Patrz w rozporządzeniu przewidzianym w art. 183
Artykuł 90	Artykuł 144
Tytuł VII: Przepisy szczególne stosujące się do środków na badania i rozwój technologii	Część druga: Przepisy szczególne Tytuł III: Badania
Artykuł 91	Artykuł 160, art. 160 ust. 1

▼B

Rozporządzenie finansowe z dnia 21 grudnia 1977 r.	Rozporządzenie finansowe z dnia 25 czerwca 2002 r.
Artykuł 92, art. 92 ust. 1 i 2	Artykuł 160, art. 160 ust. 1
Artykuł 92, art. 92 ust. 3	Artykuł 161, art. 161 ust. 1
Artykuł 92, art. 92 ust. 4	Artykuł 161, art. 161 ust. 3
Artykuł 93	Skreśla się
Artykuł 94	Skreśla się
Artykuł 95	Artykuł 161, art. 161 ust. 4
Artykuł 96, art. 96 ust. 1 i 4	Artykuł 161, art. 161 ust. 2
Artykuł 96, art. 96 ust. 2 i 3	Skreśla się
Artykuł 9	Skreśla się
Tytuł VIII: Przepisy szczególne stosujące się do Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej, Sekcja Gwarancji	Część druga: Przepisy szczególne Tytuł I: Europejski Fundusz Orientacji i Gwarancji Rolnej, Sekcja Gwarancji
Artykuł 98	Artykuł 148
Artykuł 99, art. 99 ust. 1	Artykuł 150, art. 150 ust. 1 i 2
Artykuł 99, art. 99 ust. 2	Skreśla się
Artykuł 100	Artykuł 151, art. 151 ust. 1
Artykuł 101	Artykuł 152
Artykuł 102	Patrz w rozporządzeniu przewidzianym w art. 183
Artykuł 103	Artykuł 151, art. 151 ust. 2
Artykuł 104	Artykuł 153
Tytuł IX: Przepisy szczególne stosujące się do pomocy zewnętrznej	Część druga: Przepisy szczególne Tytuł IV: Działania zewnętrzne
Sekcja I: Przepisy ogólne	Rozdział 1: Przepisy ogólne
Artykuł 105, art. 105 ust. 1 i 2	Artykuł 162
Artykuł 105, art. 105 ust. 3	Patrz w rozporządzeniu przewidzianym w art. 183
Artykuł 105, art. 105 ust. 4	skreśla się
Artykuł 105, art. 105 ust. 5	Patrz w rozporządzeniu przewidzianym w art. 183
Artykuł 106, art. 106 ust. 1	Artykuł 166
Artykuł 106, art. 106 ust. 2	Skreśla się
Artykuł 106, art. 106 ust. 3	Patrz w rozporządzeniu przewidzianym w art. 183
Sekcja II: Wykonanie	Rozdział 2: Realizacja działań
Artykuł 107	Skreśla się
Artykuł 108	Skreśla się
Artykuł 109	Skreśla się
Artykuł 110	Skreśla się
Artykuł 111	Skreśla się
Sekcja III: Udzielanie zamówień	Rozdział 3: Zamówienia
Artykuł 112	Artykuł 167, art. 167 ust. 1

▼B

Rozporządzenie finansowe z dnia 21 grudnia 1977 r.	Rozporządzenie finansowe z dnia 25 czerwca 2002 r.
Artykuł 113	Artykuł 167, art. 167 ust. 2
Artykuł 114	Artykuł 168
Artykuł 115	Patrz w rozporządzeniu przewidzianym w art. 183
Artykuł 116	Skreśla się
Artykuł 117	Skreśla się
Artykuł 118	Patrz w rozporządzeniu przewidzianym w art. 183
Artykuł 119	Skreśla się
Sekcja IV: Kontrola rachunków	Rozdział 4: Kontrola rachunków
Artykuł 120	Artykuł 170
Tytuł X: Przepisy szczególne w zakresie gospodarowania środkami budżetowymi dotyczącymi personelu zatrudnionego w biurach i placówkach Wspólnoty oraz w delegaturach poza Wspólnotą i zarządzania nimi	Skreśla się
Artykuł 121	Skreśla się
Artykuł 122 (skreśla się)	Skreśla się
Artykuł 123	Skreśla się
Tytuł XI: Przepisy szczególne dotyczące udziału finansowego osób trzecich i podmiotów zewnętrznych w działalności wspólnotowej	Skreśla się
Sekcja I: Postanowienia ogólne	
Artykuł 124 to 126	Artykuł 18 ust. 1 lit. d)
Sekcja II: Przepisy dotyczące udziału przewidzianego na podstawie Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym	
Artykuł 127 to 132	Artykuł 18 ust. 1 lit. d)
Tytuł XI: Przepisy szczególne dotyczące sankcji określonych w sekcji 4 rozporządzenia (WE) nr 1467/97	
Artykuł 132a	Artykuł 18 ust. 1 lit. b)
Tytuł XII: Postanowienia szczególne dotyczące Urzędu ds. Publikacji Urzędowych Wspólnot Europejskich	Tytuł V: Urzędy europejskie
Artykuł 133	Artykuł 171–175
Część II: Postanowienia mające zastosowanie do zaciągania i udzielania pożyczek przez Wspólnoty Europejskie	
Artykuł 134	Artykuł 130
Artykuł 135	Patrz w rozporządzeniu przewidzianym w art. 183
Artykuł 136	Skreśla się
Artykuł 137	Artykuł 142, art. 142 ust. 6
Część III: Przepisy przejściowe i końcowe	Część trzecia: Przepisy przejściowe i końcowe

▼B

Rozporządzenie finansowe z dnia 21 grudnia 1977 r.	Rozporządzenie finansowe z dnia 25 czerwca 2002 r.
Artykuł 138	Artykuł 182
Artykuł 139	Artykuł 183
Artykuł 140	Artykuł 184
Artykuł 141	Artykuł 186
Artykuł 142	Artykuł 185
Artykuł 143	Artykuł 187